

Proleterce DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

Şubat 2009 Sayı: 2

Fiyatı: 2 TL (KDV dahil)

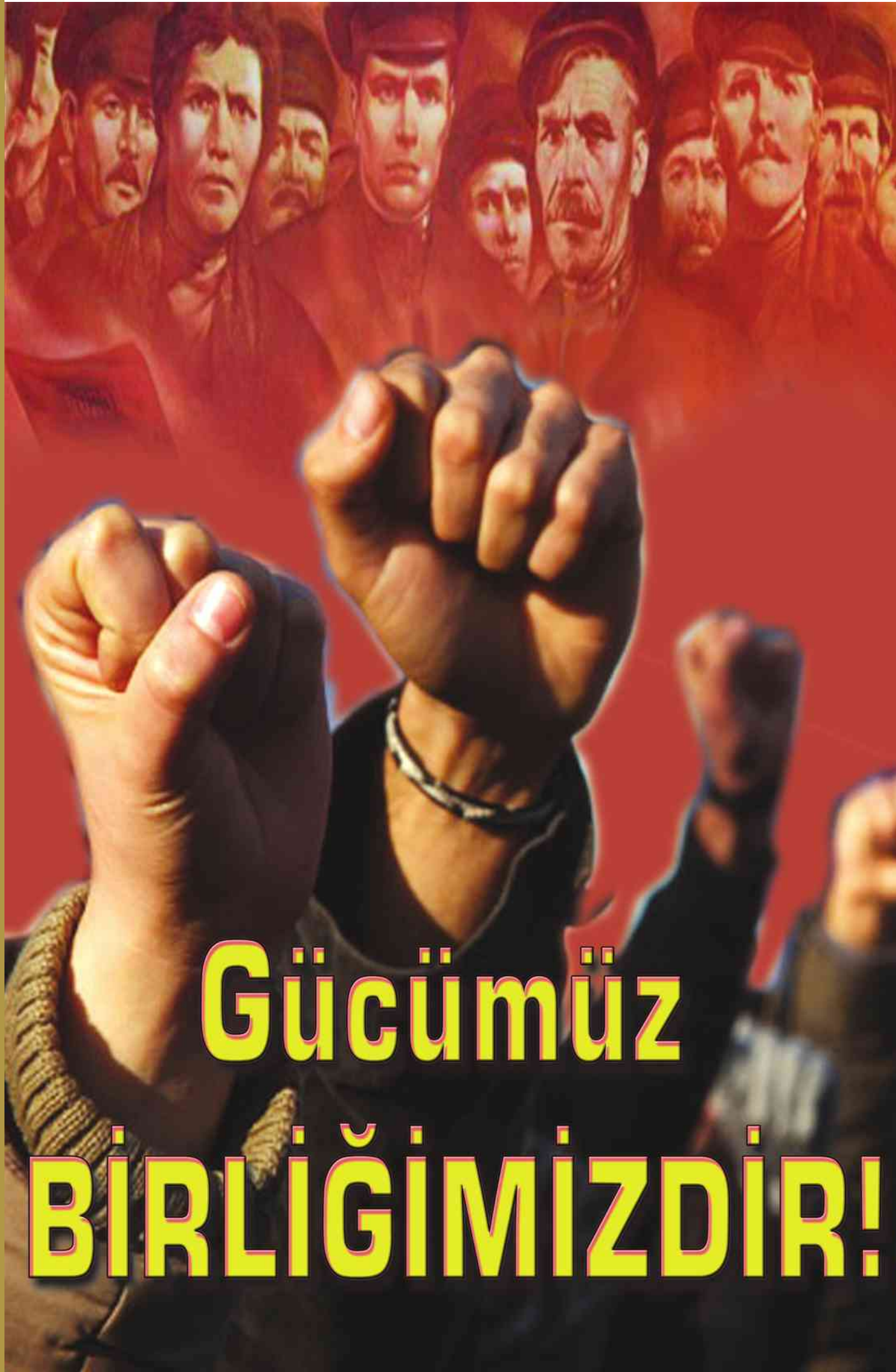
Krize ve onun yarattığı sonuçlara karşı tüm dünyada başlayan eylemler sürüyor. Yunanistan gençliği, işçi ve emekçilerinden sonra, Yunan çiftçileri de eyleme geçti. Başkent Atina'ya kadar traktörleriyle gelen çiftçiler, polisle çatıştılar. Ardından Fransız işçi ve emekçileri de bir günlük genel grev yaparak, gücünü ortaya koydu.

Sadece Avrupa'da değil, Türkiye'de de direnişler sürüyor. Fabrika işgallerine kadar uzanan bu direnişler, patronların rehin alınmasıyla bir üst aşamaya sıçramış durumda. Philips'ten sonra Şafak Tekstil işçileri de patronu rehin alarak, taleplerini elde ettiler. Keza halen direnişi sürdüren Sinter işçileri, eylem kırıcılığı yapan işçileri cezalandırarak, proleter zoru da yaşama geçirdiler.

Direnişler, giderek militanlaşan biçimlerle tırmanıyor, yayılıyor. Bu durum burjuvaziye oldukça rahatsız ediyor. Her kriz döneminde ortaya çıkan "sosyal patlama" korkusu, yeniden hortladı. Son olarak İsviçre'nin Davos kasabasında gerçekleşen "Dünya Ekonomik Forumu"nun da gündemi krizdi. Burjuvazinin akıl hocaları, kapitalizmi krizden nasıl kurtaracaklarını tartıştılar saatlerce. Ancak çözüm adına sundukları hiçbir şey yoktu, bu koşullarda olamazdı da. Emperyalist kuruluşlar, krizin 2009 yılı boyunca süreceğini çeşitli biçimlerde yinelediler. Uluslararası Çalışma Örgütü İLO ise, bu yıl 50 milyon kişinin daha işsiz kalacağını açıkladı.

Tablo bu kadar açık ve çarpıcı. Burjuvazi ve onların çanak yalayıcıları, krizin faturasını işçi ve emekçilere yıkıp, düzlüğe çıkmanın yollarını arıyor. Tüm dünya işçi ve emekçileri ise, faturayı bu sefer ödemek istemiyor ve çeşitli eylemlerle tepkisini ortaya koyuyor. Ancak burjuvazi son derece örgütlü ve birlikte hareket ederken, işçi ve emekçiler ordusu, bir o kadar dağınık ve örgütsüz... Krize karşı yükselen mücadelenin başarıya ulaşması ise, hiç şüphesiz birlikten, örgütlülüğünden geçiyor. O yüzden de "Gücümüz BİRLİĞİMİZDİR! Gücümüz ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZDÜR!" diyoruz.

Sayfa 2'de sürüyor

Gücümüz BİRLİĞİMİZDİR!

Gücümüz BİRLİĞİMİZDİR!

Davos Zirvesi, ekonomik kriz gündemiyle toplandı, fakat zirveye damgasını vuran Başbakan Erdoğan'ın İsrail Cumhurbaşkanı Peres'e kafa tutuşu oldu. Erdoğan, bir süredir sürdürdüğü İsrail karşıtı söylemini, Davos'ta üst perdeye taşıdı ve paneli terk ederek cüretkar bir tavır sergilemiş oldu. İsrail'in Gazze saldırısından bu yana İsrail'e dönük eleştirilerini arttırıp Hamas'tan yana bir tutum alan Erdoğan, ülkede de kahramanlar gibi karşılandı. Aynı şekilde başta Filistin olmak üzere birçok Arap ülkesinde Erdoğan posterleriyle yürüyüşler yapıldı.

Erdoğan'ın Davos'taki bu çıkışı, onun yıldızının yeniden parlatıldığını gösteriyordu. Zaten kimi köşe yazarları da hemen Mısır lideri Nasır'a atıfta bulunarak "Ortadoğu Nasır'dan sonraki liderini buldu" manşetini attılar. Erdoğan'ı gecenin bir yarısında havaalanında karşılayan kalabalık içinde de "Dünyanın yeni lideri Erdoğan!" pankartı dikkat çekiyordu.

Bütün bunların belli bir hazırlık dahilinde yapıldığı anlaşılıyor. Belki tepkinin boyutu hesapların ötesine çıkmıştı, fakat Türkiye'nin yeni dış politikasında İsrail karşıtlığının temel alınacağı belli olmuştu. "Yeni Osmanlılık" olarak duyurulan bu dış politika, ABD'nin Obama ile birlikte Ortadoğu'ya dönük yeni planlarının bir gereği olarak şekillenmiş görünüyor. ABD, bölgede İran'ın gücünü frenlemek için Türkiye'yi öne çıkarıyor, onu bölgenin en büyük gücü haline getirmeyi planlıyor. Bunun için de Türkiye'nin İran'ın etkisindeki ülke ve grupları kendi etrafında toplaması gerekiyordu ki, bu da ancak İsrail karşıtlığı ile mümkün.

Tabi ki her hamle, karşı hamleleri de beraberinde getiriyor. ABD'nin Türkiye üzerinden yaptığı bu hamleye, Rusya bölgedeki arabuluculuğu kendisinin üstlenebileceğini söyleyerek karşılık verdi. Erdoğan'ın çıkışının, getirisi kadar, götürüsü de bulunuyor. Her şeyden önce Türkiye'ye kendi evinin içi hatırlatılıyor. İsrail'e karşı böyle kükrerken, Kürtlere karşı yıllardır süren kirliliğe neden söz etmediği, Hamas'a sahip çıkarken PKK'yi neden "terörist" gördüğü, hatta DTP'yi bile kabullenememesi soruluyor. Yıllar önce Rusya'da direnişe geçen Çeçenleri destekleyen Türkiye'ye, bir Rus yetkilisi; "evi camdan olan, başkalarına taş atmaya kalkmasın" demişti.

Erdoğan'ın İsrail karşıtlığının ve Filistin'e dostluğunun ne denli ikiye bölünmüş olduğunu görmek için, ülke içindeki halklara neler yaptığını bilmeye de gerek yok. Erdoğan sadece gürlüyor. Filistin halkının üzerine yağın bombaları, Konya'da eğitim yapan İsrail pilotlarının attığı

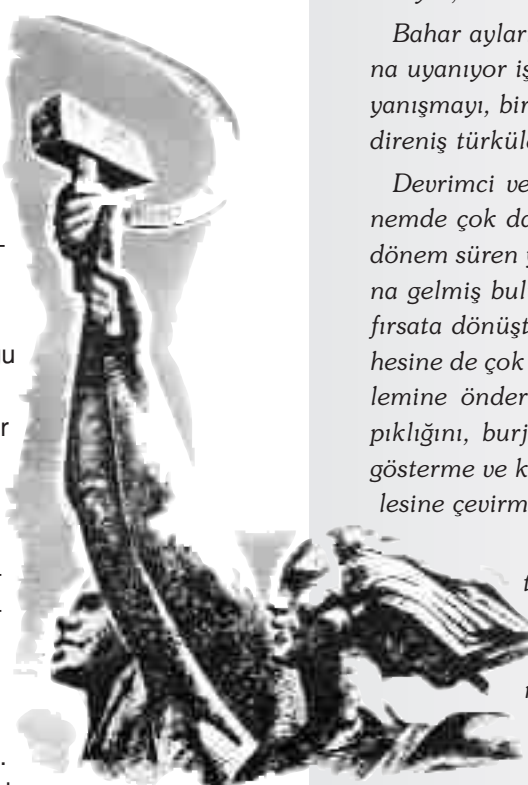
ortadayken, bunu bile engelleyecek bir adım atmıyor. İsrail'le olan ikili anlaşmaları koruyor. Davos'tan sonra bile İsrail'le Türkiye'nin müttefik olduğuna vurgu yapıp, anlaşmaların sürdürüldüğü yineleniyor. Kitlelerin tepkisi sonucu dağılmak zorunda kalan TBMM'deki "İsrail Dostluk Grubu" içinde de en fazla AKP'li milletvekillerinin bulunduğu sır değildir.

Bütün bunlar ortadayken, şimdi ne oldu da Türkiye, İsrail'e sert çıkıyor. Bunun Erdoğan'ın kişisel özellikleriyle, fevriyetiyle açıklanamayacağı, büyük bir planın parçası olduğu bellidir.

ABD, yeni Ortadoğu planı içinde AKP'ye ve Erdoğan'a yeni roller biçmiş görünüyor. O yüzden de iç politika ya da müdahale ediyor. Yerel seçimler öncesi arka arkaya gerçekleştirdiği operasyonlarla Ergenekon adı altında Avrasyacı kliği tasfiyeye çalışıyor. Keza sözde açılımlarla, AKP'ye karşı oluşan tepkileri gidermeye, yeniden demokrat ve değişimci göstermeye çalışıyor. Böylece AKP ve Erdoğan'ın önü bir kez daha düzlenerek, seçimleri en az hasarla atlattırması ve işbaşında kalması sağlanmaya çalışılıyor.

Elbette bütün bunlar ABD'nin hesapları. Bu hesapların ne kadar tutacağı, diğer emperyalistlerin ataklarına, ama ondan daha fazla, işçi ve emekçilerin tutumuna, mücadelenin alacağı seyre bağlı olacaktır. Bu noktada Türkiye işçi ve emekçilerine, komünist ve devrimcilerine önemli görevler düşmektedir. Çünkü emperyalizmin Türkiye üzerindeki oyunlarını bozacak olan tek güç, komünist ve devrimcilerin önderliğindeki işçi-emekçi hareketidir.

O yüzden krize ve savaşa karşı mücadeleyi, devrim ve sosyalizm perspektifi ile yürütmek şarttır. Krizi ve savaşı sona erdirmenin tek yolu, devrimdir. Bunu başarmak da ancak ML öncülük altında birleşmekten, örgütlenmekten, savaşmaktan geçmektedir. Onun için bir kez daha haykırıyoruz: **Gücümüz BİRLİĞİMİZDİR!** Onu gözbebeğimiz gibi korumalı, büyütmeli ve zafere taşımamız!

O k u r l a r a . . .

Merhaba,

Ekonomik kriz giderek daha geniş kesimleri etkisi altına almaya başladı. Kriz bahanesiyle işten atılan işçi ve emekçiler ise sokaklara dökülüyor, eylemler gerçekleştiriyor. Ülkemizde birçok fabrika ve işyeri bugün bir direniş alanı. Üstüste fabrika işgalleri gerçekleştirildi. Her eylem, ister yenilgiyle bitsin, ister zaferle, kitlelerin bilincinde derin izler bırakıyor, mücadele birikimi oluşturuyor.

Bahar ayları yaklaşırken, mücadelenin de baharına uyanıyor işçi ve emekçi kitleler. Paylaşmayı, dayanışmayı, birlikte mücadele etmeyi, ateşin başında direniş türkülerini söylemeyi öğreniyorlar.

Devrimci ve komünistlerin görevi böylesi bir dönemde çok daha büyük bir önem taşıyor. Uzun bir dönem süren yenilgi ve tasfiyecilik döneminin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Burjuvazi krizi kendisi için fırsata dönüştürmek istiyor. Oysa kriz, devrim cephesine de çok büyük fırsatlar sunuyor. Kitlelerin eylemine önderlik etme, kapitalist ekonominin çarpıklığını, burjuvazi ile "aynı gemide" olmadığımızı gösterme ve krize karşı mücadeleyi devrim mücadelesine çevirme fırsatı veriyor.

30 yıllık tarihi birikimlerimiz ve yarattığımız değerler ışığında bu bilinç ve sorumlulukla hareket etmeli, önümüzdeki görevlere dört elle sarılmalıyız.

Dergimizin sayfalarında gündemdeki konulara ilişkin değerlendirmelerimizi bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

Proleter Devrimci Duruş dergisinin 2007-2008 yılına ait ciltleri çıkmıştır. Merkez büromuzdan temin edebilirsiniz.

2. sayıda

3	Yerel seçimler yaklaşırken
4	Davos'ta Erdoğan şovu
5	Hrant Dink anıldı
6	Herkese iş herkese çalışma hakkı
7	IBM işçileri plaza eyleminde
8	Sinter ve Gürsaş'ta direniş sürüyor
9	Engin Çeber davası başladı
10	Fransa'da krize karşı genel grev
11	Osmanlı İmparatorluğunda işçi sağlığı
12	Krizin şiddeti artıyor
14	Selam Yaratana!
16	Kriz ve savaş dönemlerinde toplumsal değişim
19	"Akılsız" Bush, "Akıllı" Obama
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	17 Şubat 1600- Giordano Bruno'nun yakılması
23	2009'a kriz ve savaşla girildi

Takvim yaprakları yerel seçimlerin yapılacağı 29 Mart'ta doğru akar-ken, düzen partilerinin atakları da hızlandı. Başta AKP olmak üzere tüm partiler adaylarını belirledi ve çeşitli gösterilerle kamuoyuna sundu.

Özellikle büyükşehirler ve Kürt illeri, en çekişmeli yerler olarak öne çıkıyor. Ankara ve İstanbul'da CHP ve AKP arasında, Kürt illerinde ise AKP ile DTP arasında güçler sınanacak. CHP'nin Ankara'da Murat Karayalçın, İstanbul'da Kemal Kılıçda-roğlu gibi önemli isimlerle ortaya çıkması, bu iki metropole asılacağını gösterdi. Fakat AKP, uzun yıllardır elinde tuttuğu bu yerle-ri bırakmamak için yükleniyor. Aynı şekil-de başta Diyarbakır olmak üzere Kürt ille-rinde de oylarını arttırmaya çabalıyor. Bu-nun bir ayağını, artan kömür ve gıda yar-dımları oluştururken, diğer ayağını sözde “demokratik” açılımlar oluşturuyor.

Bütün bunların farkında olan AKP, son birkaç ay içinde arka arkaya önemli hamle-ler yaptı. IMF ile anlaşmayı “ümüğümüzü sıkmasına izin vermeyeceğiz” demagojisi-yle erteledi. Yüzde 80'leri aşan doğal gaz zammını yüzde 17 düşürerek ve daha da düşüreceğini söyleyerek, zamlara karşı olu-şan öfkeyi azaltmaya çalıştı. Son hamlesini ise, Gazze'ye bomba yağdıran İsrail'e karşı yaptı. Hamas'a desteğini açıkça ortaya ko-yan Erdoğan, İsrail karşıtı söylemini Davos Zirvesi'ne de taşıdı ve bir üst perdede nok-taladı. İsrail cumhurbaşkanı Şimon Peres'e “siz insanları öldürmeyi iyi bilirsiniz” diye-rek toplantıyı terk etmesiyle, hem ülke için-de, hem de Ortadoğu'da popülitesini arttır-dı.

Kuşkusuz İsrail'e kafa tutuşundan, söz-de demokratik açılımlara kadar, hepsinin altı boştu. Gerçekte ikiyüzlü ve sahtekar-caydı. “Tribünlere oynanarak”, yıpranan

elde ettiği bu üstünlüğü, oya havale etmeye çalışacaktı, çalışıyor da. Böyle bir ortamda CHP'nin şansı daha da azalıyor. Her ne ka-dar parlak isimlerle seçimlere girmişse de, genel tablo CHP'nin aleyhine işliyor. Kitle-lerde AKP'ye karşı yükselen tepkileri, CHP kendi potasına akıtmayı başarabilmiş değil. Şoven milliyetçilikte AKP'yi bile geride bırakan, demokratik hak ve özgürlükler ko-nusunda AKP'den ileri tek bir söz söyleme-yen CHP'nin bunu başarması da olanaksız. Dahası, “Ergenekon'un avukatlığına” so-yunması, eli kanlı katilleri savunuyor po-zisyonuna düşmesi, CHP'yi daha da zor du-ruma soktu.

Bütün bunlar üst üste binince, CHP'nin, AKP'ye duyulan öfkeyi kullanarak oylarını arttırma ihtimali, iyice zayıfladı. AKP'nin son atakları ise, durumunu daha da zorlaş-tırdı.

Öte yandan kriz ve savaş koşullarında CHP gibi bir parti yerine, zaten yıpranmış olan AKP'nin kalması, burjuvazinin daha fazla işine gelirdi. CHP, kitlelerin öfkesinin taşıdığı ve AKP'nin bunu zaptetmeyi artık başaramaz hale geldiği noktada gündeme gelecekti. Dün olduğu gibi bugün de onun misyonu buydu.

CHP'nin durumu böyleyken, onun yer-i ni doldurmak için ortaya çıkan reformist partilerin de, seçimlerde çok fazla şansları görünmüyor. Bunlar seçim bloku oluşturup birlikte hareket edeceklerini duyurmuşlarsa da, fazla bir varlık gösteremeyecekleri bu-günden bellidir. Zaten blokun merkezinde DTP bulunmaktadır. DTP de Kürt illerinde-ki oylarını muhafaza etmeye çalışmakta, oraları AKP'ye kaptırmamaya bakmakta-dır. Diğer parti ve örgütlerin buralarda aday çıkarmasının önünü kesmiştir. Kürt illeri dışında da kazanacağı yerlerden yine kendi adaylarını koymakta, ancak çok güçsüz ol-duğu yerleri diğerlerine bırakmaktadır ki, buralarda kazanma ihtimali yok gibidir.

Sonuç yerine

Yerel seçimler, kriz ve savaş koşulların-da yapılmaktadır. Emperyalizmin bölge-mizdeki hegemonya savaşı, tüm ağırlığı ile seçimlerin üstüne çökmüştür. Böyle bir dö-nemde, kitleleri şu ya da bu burjuva kliğin partisine yönlendirmek, onların değirmeni-ne su taşımak olur. Diğer yandan her gün binlerce kişinin işsiz kaldığı, yoksulluğun ve açlığın tırmanışa geçtiği bir ortamda, sandığı bir çözümümüş gibi sunmak, kitlele-ri kandırmak, onlara ihanet etmektir.

Bizim görevimiz, krize ve savaşa karşı kitleleri birleştirmek, örgütlemek ve müca-deleye çekmektir. Kurtuluşun seçimle de-ğil, devrimle olacağını anlatmak, kendi ka-derlerini ellerine almasını sağlamaktır. Bu-nun dışındaki her tür tutum mahkum edil-meli, gerçek yüzler ortaya serilmelidir. Se-çimlerin turnosol olma özelliği değerlendirilmeli, kitlelerin gerçek devrimciler ile sahtelerini ayırt etmesi başaranmalıdır.

Yerel seçimler yaklaşırken...

AKP'nin imaj tazeleme çabaları

AKP, son yıllarda iyice açığa çıkan an-ti-demokratik gerici yüzünü makyajlama ihtiyacı duydu ve yeniden demokrasi hava-risi kesilmeye başladı. Son aylarda “açılım” adı altında bu ataklarına hız verdi. Bir yan-dan rakip klikleri “Ergenekon” adı altında operasyonlarla zayıf düşürüyor ve bunu, kontrgerilla ile mücadele gibi gösteriyor. Diğer yandan, TRT Şeş, üniversitelerde ‘Kürt kültürü’ bölümünü açma hazırlığı ile Kürtlerin; Nazım Hikmet'e vatandaşlık verilmesi, 1 Mayıs'ın işçi bayramı ilan edil-mesi gibi adımlarla da aydınların, işçi ve emekçilerin gönlünü kazanmaya çalışıyor.

Oysa kısa bir süre önce AKP oldukça yıpranmıştı. Gerek işçi ve emekçiler, gerek-se aydınlar nezdinde prestij kaybına uğra-mış, kitle desteğini yitirmeye başlamıştı. Bunun yerel seçimlerde önemli bir oy kay-bına neden olacağı ve AKP hükümetini sar-sacağı görülüyordu. Hatta seçimler, AKP hükümeti için bir “güven oylaması” niteli-ğine bürünmüştü. Eğer 22 Temmuz seçim-lerindeki oy oranının altına düşerse, AKP'nin altındaki toprak kayacak, muhale-fet partilerine “erken seçim” için bastırma fırsatı doğacaktı. Derinleşen ekonomik kriz ortamında işsizlik ve açlık daha da artmış-ken, AKP'nin ipini çekmek kolaylaşacaktı.

imaj düzeltilmek isteniyordu. Ve elbette bütün bunlar, ABD emperyalizminin Orta-doğu'ya dönük planlarından kopuk değildi. Obama ile birlikte imaj yenileyen ABD'nin, AKP'ye duyduğu ihtiyacı göste-riyordu.

Burjuva muhalefet boşluğu

Burjuvazi, uzunca bir dönem muhalefet boşluğundan yakınıp durdu. Ana muhalefet partisi CHP'nin bu görevi yerine getireme-diğinden dert yanıldı. Tabi ki bunlar, gös-termelik bir muhalefet ile kitlelerin gözü-nün boyanması, yükselen tepkilerin CHP eliyle nötralize edilmesi içindi.

Diğer yandan burjuva klikler arasında, emperyalist hegemonya savaşına bağlı ola-rak şiddetlenen bir iç çekişme sözkonusuy-du ve bu karşılıklı ataklarla sürüyordu. AKP, “Ergenekon davası” adı altında sür-dürdüğü bu savaşın dalga boylarını arttırı-rak, belli bir başarı da elde etti. Bir yandan “kimse dokunulmaz değildir” diyerek ra-kiplerine gözdağı verdi. Diğer yandan Su-surluk'la birleştirerek, kitle desteğini arttır-dı. Fakat tabi ki, bu hamleler, karşı hamle-leri de doğuruyordu ve karşılıklı güçler sı-nanarak adımlar atılıyordu. AKP, bir kez daha üstünlüğü ele geçirmişti ama sınırları-na da gelip dayanmıştı.

Yerel seçimlere sayılı günler kala AKP,

AKP, son yıllarda iyice açığa çıkan anti-demokratik gerici yüzünü makyaj-lama ihtiyacı duydu ve ye-niden demokrasi havarisi kesilmeye başladı. Son ay-larda “açılım” adı altında bu ataklarına hız verdi. Bir yandan rakip klikleri “Ergenekon” adı altında operasyonlarla zayıf düşü-rüyor ve bunu, kontrgeril-la ile mücadele gibi göste-riyor. Diğer yandan, TRT Şeş, üniversitelerde ‘Kürt kültürü’ bölümünü açma hazırlığı ile Kürtlerin; Na-zım Hikmet'e vatandaşlık verilmesi, 1 Mayıs'ın işçi bayramı ilan edilmesi gibi adımlarla da aydınların, işçi ve emekçilerin gönlü-nü kazanmaya çalışıyor.

Davos'ta Erdoğan şovu

gesi, hatta Körfez ülkelerine uzanan geniş bir coğrafyada etkinlik kurabileceğini öne sürüyor.

Bu tür önerilerle Türkiye'nin "gerçek dışişleri bakanı" ünvanını da alan Davutoğlu, geçtiğimiz günlerde de ABD'nin BOP projesinin çıktığını söylemiş ve önümüzde-

ki altı ay içinde bölge ülkelerinde yapılacak olan seçimlerle yeni yönetimlerin işbaşına geleceğini, bunun da "domino etkisi" (Filistin, Lübnan, Türkiye, İran gibi ülkelerde ABD karşıtı yönetimlerin ya da eğilimlerin güçlenmesi) yaratacağını belirtmişti.

Elbette Davutoğlu bu projeleri kafasından üretmiyor. Aynı günlerde CIA eski başkanlarından Graham Fuller'in de BOP'un çıktığını vurgulaması, keza İngiliz yetkililerin "domino teorisi" ile ilgilendiklerini söylemeleri, Davutoğlu'nun beslendiği kaynakları da gösteriyor.

Davutoğlu'nun Türkiye'ye biçtiği misyon, "bölgede etkin ve vazgeçilmez bir arabulucu", hatta "yeni Osmanlı barışı" adı altında her yere barış götüren büyük bir devlet iken; son dönemde ABD'nin düşünce üretme kuruluşlarının "2050 yılının bölgedeki en güçlü ülkesi Türkiye" raporları hazırlaması da tesadüf olmasa gerek. Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'nin bölünüp parçalanmış haritalarını her tarafa yayan bu kuruluşların, bugünlerde Türkiye haritasını eski Osmanlı dönemindeki gibi tüm bölgeye yayılmış bir coğrafyada göstermeleri, aynı planın parçası.

Zaten Davutoğlu da İsrail ile Hamas arasında ateşkes ilan edildikten sonra gerçekleştirdiği basın toplantısında, "Türkiye eksen mi değiştiriyor" sorusuna, şu karşılığı verdi: "Türkiye'nin Batıya bağlılığını ve aidiyetini kimsenin tartışmaması gerekir." Keza İngiliz The Guardian gazetesinde de aynı günlerde "Türkiye'nin belirleyici rolü" başlıklı bir makale yayınlandı ve son gelişmeler üzerinden "Türkiye'nin bölgesel sorunlar konusunda Avrupa ve ABD'ye yardımcı olan yakın bir ortak olduğunu gösterdiği" belirtildi. (Aktaran Milliyet 21.1.09 "Yeni Osmanlılık")

Bütün bunlar ne Davutoğlu'nun "yeni Osmanlıcılık" projesinin, ne de Erdoğan'ın İsrail'e son çıkışlarının, ABD emperyalizminin planlarından kopuk olmadığını ortaya koyuyor. Erdoğan'ın İsrail'e karşı sert çıkışları sürerken, her fırsatta İsrail ile ikili anlaşmaların süreceğinin açıklanması da, bunun kamuoyuna dönük bir gösteri olduğunu kanıtıyor. Davos'taki meydan okumadan sonra bile Erdoğan, yaptığı basın toplantısında faturayı paneli yöneten moderatöre kesmiş, Peres de Erdoğan'ı arayarak "üzgün olduğunu" söylemişti. Ardında ABD, her iki ülke ile müttefik olduklarını belirtip, bu durumun iki ülke ilişkilerini bozmayacağını açıklamıştı. Erdoğan her ne kadar kendisinin siyasetçi olduğunu ve diplomatik kurallar çerçevesinde davranamayacağını söylese de, tüm gelişmeler bir "danışıklı dövüş" izlenimini kuvvetlendiriyor.

Tartışmanın şiddeti ve kazandığı boyutlar he-deflenenin üzerine çıkmış olabilir. Tartışma sonrasında İsrail cephesinde yaşanan sıkıntı ve oluşan tepki de bunu gösteriyor. Ancak içeriği itibarıyla, böyle bir tartışmada karşılıklı restleşme bekleniyordu. Ortadoğu'ya yönelik planlar ve her iki ülkenin de iç politika hesapları bunu gerektiriyordu. Davos'ta bu kadar netameli bir konuda bir tartışmanın, kapalı kapılar ardında değil de, basına açık bir biçimde düzenlenmiş olması bile bunun göstergesidir.

ABD'nin Türkiye'ye biçtiği yeni rol

ABD, Obama ile birlikte başta Ortadoğu olmak üzere, dünya hegemonyası mücadelesinde yeni bir politikayı yaşama geçirmekle karşı karşıya. 2001 yılından bu yana izlediği dış politikanın başarısız olduğunu gören ABD, şimdi yeni yollar arıyor. Bu noktada Türkiye'ye duyulan ihtiyaç ve biçilen misyon da değişiyor.

Bilindiği gibi Türkiye-ABD ilişkileri son 50 yıl içinde en kritik dönemini son yıllarda yaşadı. 1 Mart tezkeresinin reddedilmesi ve ardından Süleymaniye'de Türk askerlerinin başına çuval geçirilmesi, bu gerginliği ortaya koyan en çarpıcı iki gelişmeydi. ABD'nin Irak işgali ve onun üzerinden şekillenen Kürt politikası, bu gerginliğin en önemli nedeniydi. Kuzey Irak'ta (Güney Kürdistan) bir Kürt devleti kurulması, kendi içinde Kürtlerin ayaklanmasından ve bölünmeden korkan Türkiye için en büyük kabustu. Aradan geçen süre içinde ABD, bağımsız bir Kürt devleti projesinden vazgeçti. Buna karşılık Türkiye'nin Federal Kürt bölgesiyle iyi ilişkiler kurmasını istedi. Bunu sağlayabilmek için de Türkiye'nin sınırötesi operasyonlarına da yeşil ışık yaktı, bilgi paylaşımında bulundu.

Son aylarda Türkiye de Federe Kürt yönetimiyle ilişkileri geliştiren adımlar atıyor. Barzani ile resmi görüşmeler yapılıyor. Erbil'de temsilcilik açılacağı söyleniyor. Buna bağlı olarak içte de Kürt dilini ve kültürünü tanıma konusunda "açılımlar" yapılıyor. TRT 6 Kürtçe yayına başlıyor, üniversitelerde Kürt kültürü ve tarihi bölümü açılacağının müjdesi veriliyor vb...

ABD emperyalizmi AKP hükümeti eliyle bu adımları atarken, son 7 yılda izlediği politika ile bölgede İran'ı güçlendiren bir rol oynadığını da görerek, İran'ı yine Türkiye aracılığıyla etkisizleştirmenin yollarını arıyor. Bunun için İran yerine Türkiye'nin bölgenin en güçlü ülkesi haline gelmesi gerekiyor. Böyle bir coğrafyada bunu başarabilmenin tek yolu ise, İsrail'e karşı olmaktan geçiyor. İsrail ile dost bir ülkenin bölge halkları tarafından kabul görmeyeceği çok açık. Ve Türkiye, bölgede İsrail ile ilişkileri en gelişmiş ülkelerin başında geliyor. Türkiye'nin İran karşısında elini güçlendirmesi, İsrail'le olan ilişkilerini -en azından görünürde- mesafeli kılmaktan geçiyor. AKP'nin İslamcı kimliği, Filistin başta olmak üzere Arap halklarıyla yakınlaşmayı daha da kolaylaştıran bir faktör.

İsviçre'nin Davos kasabasında düzenlenen "Dünya Ekonomik Forumu"na, Başbakan Erdoğan ile İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres arasında geçen tartışma damgasını vurdu. Davos'ta asıl gündem, emperyalist-kapitalist sistemin krizi ve "kriz sonrası dünya" idi, ama Erdoğan'ın İsrail'e çıkışı, hepsinin önüne geçti.

İsrail'in Aralık ayının son haftası başlattığı Gazze saldırısı sonrasında, Erdoğan İsrail'e sert çıkışlar yapmış ve Hamas'tan yana bir tutum sergilemişti. Bu durumun İsrail-Türkiye ilişkilerini etkileyeceği ve Davos'taki zirveye de yansıtacağı söyleniyordu. O yüzden de Erdoğan ve Peres'in katılacakları "Gazze" konulu panel, merakla beklendi. Ve 29 Ocak gecesi gerçekleşen panel, bir Erdoğan şovuna dönüştü. Erdoğan'ın Peres'e dönerek "siz öldürmeyi iyi bilirsiniz" demesi ve plajda oynayan çocukların üzerine bomba attıklarını hatırlatması, ardından "benim için Davos bitmiştir" diyerek toplantıyı terk etmesi, ortalığı iyice karıştırdı. Bu kimine göre bir "diplomatik skandal"dı, kimine göre ise büyük bir başarı, büyük bir liderlik!

O günden bu güne Erdoğan'ın tavrı tartışılıyor. Daha uzunca bir süre de tartışılacağı benziyor. Ancak bizi asıl ilgilendiren, Erdoğan'ın bu tavrının altında yatan nedenlerdir. Şurası çok açık ki Erdoğan, bir anlık kızgınlıkla hareket etmemiştir. Bu, bir süredir izlenen dış politikanın doğal bir uzantısı ve sonucudur. Dolayısıyla AKP'ye bölgede biçilen misyondan kopuk ele alınamaz.

Peki bu misyon nedir? Bir çoklarının söylediği gibi Türkiye "eksen mi değiştiriyor"? AB projesinden uzaklaşıp Ortadoğu'ya mı kapanıyor? Batı yerine İran eksenli bir dış politikaya mı dönüyor? vb. vb...

"Yeni Osmanlılık" projesi

AKP'nin son dönemde izlediği dış politika, "yeni Osmanlılık" olarak tanımlanıyor. Bunun mimarının da Başbakanlık Dış Politika Başdanışmanı Ahmet Davutoğlu olduğu biliniyor.

Davutoğlu, 500 küsur sayfalık "Stratejik Derinlik" adlı çalışmasında, bugüne dek Türkiye'de izlenen dış politikayı eleştirerek, Türkiye'nin "köprü" ya da "sınır" olmaktan çıkıp "merkez ülke" haline gelmesini öneriyor. Ona göre "köprü" ya da "sınır" birleştirdiği şeyler tarafından belirlenirken, "merkezin" bir tür bağımsızlığı olabilir. Bunun için de Türkiye'nin çevresiyle yakından ilgilenmesi, "çok yönlü", "çok kimlikli" bir dış politika izlemesi gerekir. "Komşularla sıfır sorun" hedefini koyarken, Türkiye'nin sadece komşuları üzerinde değil, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkaslar, Akdeniz, Orta Asya, Hazar böl-

Öte yandan ABD, bir süredir Ortadoğu'da İran'ın başını çektiği Şii eksenine karşı "Sünni blok" oluşturma gayreti içinde. Bunu da en rahat yine AKP eliyle yapabilir. AKP'nin başından beri Hamas'la da kurduğu yakın bir ilişki, bununla ilintilidir. AKP, "Sünni" Hamas'ı İran'dan uzaklaştırıp Türkiye'ye onun aracılığıyla ABD'ye bağlamaya soyunmuştur. ABD ve AB'nin "terörist örgütler" listesinde yer alan Hamas'ı, İsrail'i tanımaya ikna etme çabaları Türkiye üzerinden yapılmaktadır. Türkiye'nin İsrail'le olan kışması da, bu planın parçasıdır.

Bütün bunlardan dolayı, AKP'ye biçilen "ılımlı İslam" rolüne, bir de Osmanlılık ekleniyor. Dinci gerici ile milliyetçilik içi içe geçirilmiştir. Erdoğan'ın Davos sonrası konuşmalarında, Atatürk'ten Fatih Sultan Mehmet'e kadar uzanması, bu yeni rolün gereğidir.

ABD'nin İran'a karşı Türkiye'yi bölgenin en güçlü ülkesi yapma planı, parçalanmış haritalardan yeni Osmanlı projelerine dönüşmüş, AKP'ye de ılımlı İslam'dan milliyetçiliğe kayan bir rol biçilmiştir.

Erdoğan'ın yıldızı yeniden parlatılıyor

ABD'nin Ortadoğu'ya dönük yeni planları, AKP'ye ve Erdoğan'a duyulan ihtiyacı yeniden arttırdı. Üç-dört yıl önce "sifonu çekmeyin, kullanın" diye ricacı gönderilirken, şimdi "kimsesizlerin kimi", "Ortadoğu'nun yeni lideri" olarak sunuluyor.

Öyle ki, Davos'taki toplantıyı terk edip İstanbul'a döndüğünde, onu havaalanında büyük bir kalabalık karşıladı. "Dünyanın Yeni Lideri Erdoğan!", "Dünya Başbakan Görsün!" yazılı pankartlar, bu yöndeki hazırlığın göstergesiydi. Zaten başta TRT olmak üzere AKP'ye yakın televizyon kanalları gece yarısı naklen yayın yaparak kamuoyu oluşturma görevini yerine getirmiş, AKP tabanını harekete geçirmişti. İstanbul Belediyesi gece saat 3'e kadar metroyu açık tutarak, insanları havaalanına taşımıştı. Sonuçta, Erdoğan'ın gövde gösterisi yapması için her şey hazır hale getirilmişti.

Davos'taki olaydan bir gün sonra Cengiz Çandar, Radikal'deki yazısına, "Ortadoğu'nun yetimleri Nasır'dan bu yana özlemini çektikleri liderini buldu" diye başlıyordu. Bir Fransız meslekdaşının sözlerine atıfta bulunarak Erdoğan'ın Nasır ile De Gaulle karışımı bir lider olabileceğini söylüyordu. (Radikal, 31 Ocak 2009) Zaten başta Filistin olmak üzere birçok Arap ülkesinde de Erdoğan posterleriyle gösteriler düzenlenmiş, Erdoğan'ın popülitisi iyice artmıştı.

ABD'nin Türkiye'ye artan ihtiyacı, iç politikaya da müdahalesini zorunlu kılıyordu ve AKP'nin önü bir kez daha açıldı. Ergenekon adı altında Avrasyacı kliklerin taşıyıcı hareketi, bizzat ABD eliyle yürütüldü. Ve yerel seçimler yaklaşırken AKP, rakiplerine inen darbelerin üzerinden ve sözde açılımlarıyla yeniden kitlesel destek sağlıyor, elini güçlendiriyordu.

Sonuç olarak ABD'nin yeni Ortadoğu planı içinde AKP'ye ve Erdoğan'a biçtiği misyon, yerine getiriliyor. Ancak bugüne dek emperyalistlerin masa başında hazırladıkları senaryolar, halkların direnişi ile bir paçavraya döndü, yırtılıp atıldı. Bundan sonra da öyle olacaktır. Ve hem Erdoğan'ın hem de AKP'nin, emperyalist senaryolarla birlikte tarihin çöplüğüne atılacağı günler çok uzak değildir.

Hrant Dink Anıldı

19 Ocak 2007'de devlet tarafından planlanan bir suikastle katledilen Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink anıldı.

Ölümünün ikinci yılında Osmanbey'deki Agos gazetesi önünde 19 Ocak'ta toplanan 5 bin kişi sorumluların açığa çıkarılarak yargılanmasını istedi. "Katil Devlet Hesap Verecek", "Türk, Kürt, Ermeni Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Biji Bratiya Gelan", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız", "Faşizme Karşı Omuz Omuz", "Celalettin Cerrah Hesap Verecek", "Ramazan Akyürek Hesap Verecek" sloganlarının atıldığı anma, saygı duruşuyla başladı. Saygı duruşu sırasında müzik dinletisi verildi.

Ardından Hrant Dink'in arkadaşları adına Halil Ergün bir konuşma yaptı. Ergün konuşmasında, Hrant'ın öldüğü günkü duygularına değindikten sonra "senden, tüm Ermenilerden binlerce kez özür diliyorum" dedi.

Anma sırasında görevliler kendi belirledikleri dövizler dışında dövizler açılmamasını istedi. Buna Proleterce Devrimci Duruş okurları dışındaki kurumlar itiraz etmediler.

Anmanın ardından kitle Taksim'e doğru sloganlarla yürüyüşe geçti. Harbiye önüne gelindiğinde polisler kitleye gaz bombaları ve tazyikli suyla saldırdı. Saldırıya devrimciler ve kitle, taşla karşılık verdi. "Katil Devlet Hesap Verecek", "Yaşasın Devrimci Dayanışma", "Faşizme Karşı Omuz Omuz" sloganlarının atıldığı yürüyüş ve çatışma, bir müddet ara sokaklarda devam ettikten sonra, devrimciler İstiklal Caddesi'ne çıktılar. Burada da slogan atan kitleye polis gaz bombalarıyla müdahale ederken, gözaltına alınan eylemciler oldu.

Hrant Dink'in ölümünün 2. yılında da kitleler onu kararlılıkla andılar. Sloganlardaki öfke devleti korkutmuş olmalı ki, kitlelerin Taksim'e yürütmesine izin vermek istemediler. Buna rağmen

men kitleler sloganlarını haykırdılar ve katillerin yargılanmasını istemeye devam edeceklerini belirttiler.

Devletin baskısının yanı sıra eylemin içeriğinin de dar kapsamda düşünülmesi ve tek tipleştirilmek istenmesi, diğer bir handicap olarak göze çarpıyor. "Hrant'ın arkadaşları" çerçevesine ve onların isteklerine göre eylemin olmasını istemek, oraya katılanlara bunu dayatmak, anmanın vuruculuğunu da düşürmektedir. Bir dahaki anmalarda böyle dayatmaların olmaması için devrimcilerin yeterli mücadeleyi vermeleri gerekiyor.

Ankara'da Hrant Dink anması

Katledilişinin 2. yılında Hrant Dink'i unutmamak, unutturmamak için, Ankara'da da alanlara çıktık.

Kızılay'da Sakarya Caddesi'nde yapılan etkinlikte, şair Mehmet Özer, Hrant Dink'e hitaben bir şiir okudu. Ankara Aydın ve Sanatçı İnisiyati adına basın açıklamasını ise, şair Ahmet Telli okudu. Yapılan konuşmalarda, bu cinayetin devletin işi olduğu; Hrant Dink'in hem bir aydın gazeteci, hem de kimliğine, kültürüne sahip çıkan bir Ermeni olmasından dolayı egemen güçler tarafından susturulduğu belirtildi. Eylem sırasında sıkça "Faşizme İnat, Kardeşimsin Hrant" sloganı atıldı. Sıkılan yumruklar ve söylenen türkülerle, faşizmin saldırganlığına ve pervasızlığına duyulan tepki vardı.

Etkinlik, Grup Kibele'nin Türkçe ve Ermenice söylediği türkülerle son buldu.

Ankara'dan PDD okuru

HSGP'den İsrail Konsolosluğunda eylem

Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu bileşenleri 11 Ocak'ta İstanbul'daki İsrail Konsolosluğu önüne yürüyerek Filistin'deki işgali ve katliamları protesto etti. Levent Metrosu önünde toplanarak kortej oluşturan kitle, "Filistin Halkı Yalnız Değildir", "Katil İsrail Filistin'den Defol", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Emperyalizm Yenilecek Direnen Halklar Kazanacak", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Direnen Filistin Kazanacak", "Filistin'de İntifada, Atina'da İsyan, Amed'de Serhıldan Kazanacak", "Yaşasın Halkların Kardeşliği" sloganlarını atarak konsolosluk önüne yürüdü.

Konsolosluk çevresi polis barikatıyla korumaya alınmıştı. Barikatın önünde sloganlara bir süre devam eden kitleye hitaben bir konuşma gerçekleştirdi. Konuşmada ölümlere sessiz kalmanın insanlık sorunu olduğuna değinildi. HSGP adına yapılan konuşmada ise İsrail'in işgali derhal sona erdirmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin İsrail konsolosunu göndermesi, İsrail'le olan tüm anlaşmaların iptal edilmesi istendi. Ardından söz alan sendika temsilcileri de Filistin'deki katliama insanım diyen herkesin tepki göstereceğini belirttiler. Konuşmaların ardından Hilmi Yarayıcı müzik dinletisi verdi. Eyleme Proleterce Devrimci Duruş okurları da flamalarıyla katıldı..

Herkese İş Herkese Çalışma Hakkı!

Kapitalizmin içine girdiği ekonomik krizle birlikte işsizlik çığ gibi yükselmeye başladı. Bu kervana her gün yüzler, binler katılıyor.

İşsizlik kapitalizmin vebası. Kapitalist üretim sistemi, azami kar temel yasası gereği sürekli işsizlik üretiyor. Daha çok işi, daha az işçiyle çıkarmayı esas alan kapitalizm, yedek işgücü ordusunu elinin altında tutarak, çalışanları daha fazla sömürmek amacıyla da kullanır. İşsizlerin çokluğu çalışanlar üzerine bir demoklasın kılıcı gibi sallanır durur. Daha ağır çalışma koşullarına ve düşük ücrete “razı” gelmeye yol açar.

İşsizlik, kapitalizmin doğasındadır. Ne var ki, normal süreçlerde yüzde 10'larda iken, kriz dönemlerinde bu yüzde oranları, katlanarak patlama yapar.

ABD Çalışma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, Aralık ayında istihdam kaybı 524 bin olarak gerçekleşti. 2008 yılının son dört ayındaki istihdam kaybı ise, 1.9 milyon olarak açıklandı. ABD'de 2008 yılının tamamında işini kaybedenlerin sayısı 2.6 milyon olurken, bu rakam 2.75 milyon kişinin işini kaybettiği 1945 yılından bu yana, en yüksek kayıp olarak kayıtlara geçti. İşsizlik oranı, yüzde 6.8'den 7.2'ye yükseldi. 2009'un sonuna kadar yüzde 9'u geçeceği tahmin ediliyor.

İngiltere'de, Almanya'da, Fransa'da, daha birçok ülkede, kitlesel işten atmalar yaşandı, yaşanıyor... Dünyanın en büyük madenci şirketi Avusturyalı BHP Billiton yaptığı açıklamada 6 bin kadar işçiyi işten çıkaracağını bildirdi. Macaristan'ın Győr şehrinde faaliyet gösteren Audi otomotiv firması 1600 kişiyi işten çıkaracağını açıkladı. İsveçli iletişim teknoloji firması Ericson 5 bin işçiyi çıkaracağını bildirdi. Japonya'da teknoloji devi NEC Corp 20 bin kişi, Elektronik eşya üreticisi Hitachi 7 bin kişi işten çıkardı. Tablo böyle çoğalıp gidiyor.

Türkiye'de işsizlik çığ gibi büyüyor

Türkiye de bu işsizlik tablosundan nasibini fazlasıyla alıyor. Başta metal ve tekstil olmak üzere son üç ayda 400 bin işçinin işten atıldığı söyleniyor. Otomotiv sektörünün başkenti olan Bursa'da son üç ayda 24 bin kişi işten atıldı. Türk-İş 8. Bölge temsilcisi Mehmet Kanca'nın açıklamasına göre, Ekim ayında 5 bin 683, Kasım ayında 9 bin 283, Aralık'ta 9 bin 397 kişi, TOFAŞ, OYAK Renault ve Bosch fabrikalarında işten çıkarıldı. Kanca, üç ayda 24 bin olan işsizlik rakamının bir yıllık bilançosunun 56 bini bulunduğunu söyledi.

DİSK Birleşik Metal-İş Sendikası'nın Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) istatistiklerini kullanarak yaptığı araştırmaya göre Ekim 2008'de imalat sanayinde kayıtlı işçi istihdamı 190 bin daraldı. Araştırmaya göre Ekim'de İstanbul'da 9 bin, İzmir'de 7

Ne “işe iade” mahkemeleri ne de işsizlik sigortasından gelen birkaç kuruş çözümdür. Elbette bunları da yapmak gerekir. Ama aslolan, meşru, fiili mücadeledir. Kendimize, örgütlü gücümüze güvenmektir. Mücadelemizin esas adresi mahkemeler değil, sokaklar olmalı. Örgütsüz duruşumuz, patronları da sendika ağalarını da cesaretlendiriyor. Kitlesel veya tek tek işten atmalara karşı direniş, işgal gibi eylemlerle hemen cevap vermeliyiz.

bin, Bursa'da 6 bin, Aydın ve Kocaeli'nde 2 bin kayıtlı işçi işten atıldı. Ekim 2008'de ise işsiz kalanların yüzde 79'u daimi işçilerden oluşuyor. Krizden en çok etkilenen sektörlerin ise metal ve hazır giyim olduğunu araştırma ortaya koyuyor.

Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK'e göre işsizlik oranı Ekim ayında yüzde 10.9, işsizlik sayısı da 2.7 milyon kişi. TÜİK işsizlik oranını belirlerken mevsimlik işçileri, iş umudunu yitirenleri, işsiz saymıyor. TÜİK'in işsizlik tanımına yalnızca iş arayanlar, yani iş için başvuru yapanlar giriyor.

Son araştırmalarda, ücretlerde de düşüş yaşandığı saptandı. Eylül'de 36.8 TL ortalama brüt günlük ücretin, Ekim'de 35.8 TL'ye düştüğü belirtiliyor. Buna göre reel ücretler bir ayda yüzde 5.5 gerilemiş oldu.

İşkur'ların önü işsizlik boyutunun geldiği noktanın göstergesidir. İşkur şubelerinin önünde binlerin oluşturduğu kuyruk ve “ne iş olursa yaparım” söylemleri işsizlik acısının ne kadar derin olduğunu gösteriyor. İşkur Genel Müdürü Namık Ata “geçen ay 59 bin vatandaşımız işini kaybetti. Ondan önceki ay 49 bin vatandaşımızdı. Ocak ayının ilk 12 gününde 30 bin vatandaşımız yine işini kaybettiği gerekçesiyle kuruma başvurdu” diyor. Kaldı ki İşkur'a başvuranlar işten atılanların sadece bir kısmıdır. Buna, işbulma umudunu kaybedenleri ve İşkur aracılığıyla iş bulamayacağını düşünenleri eklediğimizde tablonun ne kadar vahim olduğu anlaşılır.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) yayınladığı İşgücü Piyasası Bülteni'nde işsizlik oranının yüzde 21, işsizlik sayısının da rakamsal olarak 5 milyon 616 bin kişiyi bulunduğunu belirtiyor.

Bilindiği gibi burjuva devlet kurumlarının ve patron örgütlerinin verdiği resmi rakamlar, hiçbir zaman gerçeği tam olarak yansıtmazlar. Verilen resmi rakamlar kayıt altında tutulanlardan ibarettir. Patronlar sigorta, kıdem, vergi primlerini ödeme-

mek, karlarına kar katmak için kayıtdışı istihdam yaparlar. Kayıtdışı istihdam, kapitalist sistemde oldukça yaygındır. İşten atılanların oranlarına kayıtdışı çalıştırılıp atılanları da eklersek, oranların resmi rakamlardan çok daha yüksek olduğunu görürüz.

İşten atılanlar ne yapıyor!

Yüzbinler bir çırpıda sokağa atılıyor. Ama bu atımlara karşı ciddi bir mücadele örgütlenemedi. Elbette işten atılanların hepsi tıptı tıptı evine gitmiyor. Yer yer fabrika işgalleri gibi militan eylemler de oluyor, fabrika önü direnişler de yaşanıyor. Fakat bu eylem ve direnişler, atılan işçilerin çok küçük bir bölümünü oluşturuyor. Yüzbinler ise işsizler ordusuna dahil olmuş durumda.

İşten atılanlara baktığımızda, ağırlıklı olarak başta Türk Metal-İş üyesi olmak üzere sendikali kesimlerin oluşturduğunu görüyoruz. Metal sektöründe faşist Türk Metal'in işbirliğiyle işçiler kıyım uğruyor. Keza “krizden dolayı işten atmaları patron ve işçi sendikası ortaklaşa belirlesin” diyen Türk-İş Merkez yönetiminin işten atmalara karşı tavrı “bana söyle birlikte işten atalım” oluyor. Krizi bahane eden patronların pervasızca tavırlarına karşı tabanın baskısıyla yaptıkları kınamalar ise, çok sınırlı ve göstermelidir.

Sendikacılar atılan işçilere, sendikaları bir mücadeleye kanalı olarak göstermek yerine, mahkemeleri adres gösteriyorlar. Hukuk mücadelesini esas alarak, militanlığa evrilecek mücadelenin önünü de kesmiş oluyorlar.

Bir diğer önemli nokta da kapanan işletme ve fabrikalar. Kriz dolayısıyla kapanan işletme ve fabrikaların işçileri, “fabrikamız kapandı, patron da işsiz kaldı, kime karşı mücadele edelim” düşüncesiyle, eylem yapmayı, direnişe geçmeyi gerekli görmüyorlar.

Binlerce işçi, fabrika kapandığından dolayı sokağa atıldı fakat çok azı mücadeleyi seçti. İşten atılan işçiler soluğu işsizlik sigortası başvurusunda alıyor. İhbar, kıdem tazminatları ve işsizlik sigortasından alacağı aylık, kısa bir süreliğine yaşamını idame ettirebilir. Ya sonra?

Mücadele kanallarını açmak

Ne “işe iade” mahkemeleri ne de işsizlik sigortasından gelen birkaç kuruş çözümdür. Elbette bunları da yapmak gerekir. Ama aslolan, meşru, fiili mücadeledir. Kendimize, örgütlü gücümüze güvenmektir. Mücadelemizin esas adresi mahkemeler değil, sokaklar olmalı.

Örgütsüz duruşumuz, patronları da sendika ağalarını da cesaretlendiriyor. Kitlesel veya tek tek işten atmalara karşı direniş, işgal gibi eylemlerle hemen cevap vermeliyiz. İşletme ve fabrika kapa-

nabilir. Bizim sorunumuz tek tek fabrikalarla ve şu bu patronla sınırlı değil, bu sömürücü sistemin yani kapitalist sistemin kendisiyledir. Mücadelemizin hedefine kapitalizmi ve onun sahibi olan burjuva sınıfını çakmalıyız.

İşten atılanlar vakit geçirmeden bir araya gelmelidirler. Devrimci demokrat öncü işçiler harekete geçmeli, işten atılanları toparlamalı, mücadeleye seferber etmelidirler. Kaldı ki işten atılanların, en azından aynı işletmede, fabrikada çalışanların, bir şekliyle birbiriyle ilişkileri vardır. Sendikalı olanların üyelikleri devam etmektedir. Her bölgede veya sektörde "İşten Atmalara Karşı Mücadele Komiteleri" oluşturularak harekete geçilmelidir.

Bu noktada Türkiye işçi sınıfının belli deneyimleri de vardır. Mesela C4 maddesine tabi tutulan işçiler "C4 Mağdurları, Özelleştirme Mağdurları" ismiyle aradan yıllar geçmesine rağmen birbiri bulmuş, çeşitli eylem ve etkinlikler yapmışlardı. Şimdi de işten kitlesel şekilde atılan işçiler birbirini bulup, bir işsizlik hareketi başlatabilirler. Bunun zemini ve olanakları mevcuttur.

Sınıfın örgütlenme ve mücadele araçları olan sendikalar, iyi değerlendirilmelidir. İşten atılan sendikalılar istifa etmemeli, sendikayla bağlarını sürdürmelidir. "İşe iade" mahkemelerini adres göstererek sorunu geçiştirmeye çalışan sendikacılar üzerinde basınç uygulanmalıdır. Sendikalar işsizler hareketinin de mücadele okulları, mücadele araçları olmalıdırlar. Biliyoruz ki bunu sendika ağaları yapmayacaklardır. Ancak onları da harekete geçirecek olan devrimci demokrat öncü işçiler olacaktır.

Elbette bu sorun sadece işten atılanlara havale edilemez. Komünist ve devrimci işçiler, gerek işsizler mücadelesini gerekse çalışanların birleşik mücadelesini örgütlemek için daha yoğun bir çaba içine girmelidir.

Herkese iş herkese çalışma hakkı!

Kriz sürdüğü müddetçe, işten atmalar devam edecektir. Bunu çalışan işçiler de biliyor, tedirginliğini yaşıyorlar. Burjuvazi nasıl ki krizin faturasını işçi ve emekçilere yüklemek için önlem paketlerini devreye sokuyorsa, bizim de önlemler almamız gerekiyor. Durup işten atılma sıramızı beklememeli, işyerlerimizde işten atmalara karşı mücadele komitelerini oluşturmalıyız.

İşsizliğin düşkünleştirici bataklığına saplanmamak için, işçi ve işsizlerin birleşik mücadelesini örmeli, kapitalist sisteme karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz. "Herkese İş Herkese Çalışma Hakkı" şiarıyla kitlesel militan eylemler örgütlenmeliyiz. İşkur'ların önündeki bitmek bilmez uzun kuyruklar, 1831 yılında Fransa'nın Lyon kentinde ayaklanan işçilerin "Ya bizi kurşuna dizin ya da iş verin" sloganı esin almalı. İşkurların önü hergün eylem alanına dönüştürülmelidir. Bölge Çalışma Bakanlıkları, eylem mekanları olmalıdır. "Ben ekmek yemiyorsam, aç kalıyorsam onlar da aç kalsın", "Benim geleceğim yoksa onların da olmasın" diyor direnişteki Sinter ve Gürsaş işçileri. Krizin faturasını ödemek istemeyen işçilerin ve işsizlerin tutumu bu olmalıdır.

"Devrimler tarihin lokomotifidir" der Marx. Tarih, işçi emekçilerin kurtuluşu olan sosyalizmden yana akıyor. İşçi ve emekçileri geleceğe götürecek olan da, işçi-işsiz tüm emekçilerin birleşik mücadelesi olacaktır.

IBM işçileri Plaza eyleminde

Tez Koop-İş Sendikası'nda örgütlenen IBM işçileri plaza eylemlerinin 8.sini 4. Levent'te 28 Ocak'ta yaptılar.

Sendikada örgütlenen 258 işçi adına 28 Mart 2008'de Çalışma Bakanlığı'na yetki başvurusu yapıldı. Çalışma Bakanlığı yetkinin kabul edildiğini, 11 Haziran 2008'de IBM Türk firmasına bildirdi. Ancak IBM Türk, bu yetkiyi tanımayarak, 17 Haziran'da itirazda bulundu ve sendikayı istemediğini gösterdi.

Daha önce Bil-İş sendikasında örgütlü olan çalışanlar, istifa ederek Tez Koop-İş sendikasına geçtikten sonra çeşitli baskılarla karşılaştılar. Tez Koop-İş'te örgütlenmeyi hazmedemeyen IBM Türk, Kasım 2008'de 3 işçiyi işten çıkardı. Bunun üzerine IBM Türk çalışanları da Plaza eylemleri olarak adlandırılan eylemlerine başladılar. 8 hafta boyunca her Çarşamba 12.30'da 4. Levent'teki Yapı Kredi Plaza önünde toplanarak sendikal haklarını savunan çalışanlara diğer sendika üyeleri ve yöneticilerinin yanı sıra, kitle örgütleri de destekler sundu. Kimi zaman işten atılan ATV çalışanlarıyla ATV önünde eylemler gerçekleştiren IBM Türk çalışanları, bundan sonra eylemlerini değişik biçimlerde sürdüreceklerini belirttiler.

Yaptıkları açıklamada "Desa, Sinter, E-Kart, ATV-SABAH, IBM ve daha pek çok işyerinde işçi ve emekçilerin örgütlenme mücadelesi devam etmektedir. İşçi ve emekçiler, kriz dönemlerinde, normalde olduğundan daha fazla

saldırıyla karşı karşıya kalmaktadır. Krizin faturasını ödememek için güçlerimizi birleştirmek, mücadele etmek ve mücadelemizi yaygınlaştırmak zorundayız. Krizin faturasını ödemeyeceğiz şiarıyla Üç Konfederasyonumuzun 15 Şubatta İstanbul'da düzenleyeceği mitinge tüm gücümüzle katılmalı ve sesimizi yükseltmeliyiz. Bugüne kadar her hafta Çarşamba günü yapılan basın açıklamalarına, bugünden itibaren daha güçlü ve farklı eylemler örgütlemek üzere ara vereceğiz" dediler. Açıklamada, taleplerini şöyle ortaya koydular: IBM'de atılan temsilcilerimiz işe alınmalıdır! IBM işvereni, haksız davalarını geri çekmeli ve sendikamızla toplu sözleşme masasına oturmalıdır! Krizden güçlenerek çıktığını, kârını sürekli arttırdığını ve bilişim sektörünün şampiyonu olduğunu açıklayan IBM, krizi bahane ederek çalışanlarının haklarını gasp etmeye derhal son vermelidir!

Eylemde "Sendika Yoksa Barış da Yok!", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz!" sloganları atıldı.

Kağıthane'de krize ve İsrail saldırısına protesto

25 Ocak'ta Kağıthane Emek ve Dayanışma Platformu Girişimi bileşenleri tarafından Kağıthane AKP önünde krizi ve İsrail'in Filistin halkına karşı katliamlarını protesto etmek için bir basın açıklaması düzenlendi. Proleterce Devrimci Duruş, Halk Kültür Merkezleri, Sosyalist Dayanışma Platformu, Halkevleri, DTP, ÖDP, Sosyalist Devrim Hareketi ve

Sosyalist Parti'nin oluşturduğu Girişim, AKP'nin önüne Nurtepe ve Gültepe güzergahlarından yürüyerek geldiler. Nurtepe'de Hacı Üktem İlköğretim Okulu önünde toplanarak Kağıthane Emek ve Dayanışma Platformu Girişimi imzalı "Kriz, Savaş, Yıkım ve Yoksulluk Demektir" pankartını açan 120 kişilik kitle "Filistin Halkı Yalnız Değildir", "Emperyalizm Yenilecek Direnen Halklar Kazanacak", "Siyonist İsrail Filistin'den Defol", "Krizin Faturası Burjuvaziye", "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm", "Yapılan Zamlar Geri Çekilsin" sloganlarını attı.

MHP önüne gelindiğinde fa-

şistlerin provakasyon girişimlerine sloganlarla yanıt verildikten sonra AKP önünde basın açıklaması gerçekleştirildi. Yapılan basın açıklamasında İsrail'in Filistin'den derhal çekilmesi, Türkiye-İsrail ikili anlaşmalarının iptal edilmesi talep edildi. Krizin faturasının işçilerin ve emekçilerin üzerine zamlarla, işten atmalarla, yoksullaştırmalarla çıkarıldığına değinilen açıklamada, işten atmaların durdurulması, işçilere ve emekçilere ulaşımın, sağlığın ve eğitimin ücretsiz verilmesi istemleri belirtildi. Polisin AKP önünde yığınak yaptığı gözlemlendi.

Proleterce Devrimci Duruş okurları da eyleme dövizleriyle katıldı. Eylem Osman Akgün Kültür ve Sanat Merkezi Müzik Grubu'nun kitleyle birlikte söylediği marşların ardından sona erdi.

İşten atılmalara karşı başlayan fabrika işgallerini ve bu alanda yaşanan sorunları konu alan Devrimci Sendikal Birlik özel sayısı işçi ve emekçi semtlerine, direniş alanlarına dağıtıldı.

Sinter ve Gürsaş'ta Direniş Sürüyor

Sinter ve Gürsaş işçilerinin fabrika önünde ki direnişi 45'li günleri geride bıraktı. Metal işkoluna bağlı Dudullu Organize Sanayi'nde bulunan Sinter ve Gürsaş fabrikalarında patronun düşük maaş ve ağır çalışma koşulları dayatmasına karşı, işçiler DİSK Birleşik Metal-İş sendikasında örgütlendi. Sendikalı çalışmayı kabul etmeyen patronlar, işçileri işten attılar.

Devletin ve patronların baskılarına rağmen işçilerin direnişi kararlılıkla sürüyor. Sendikayı kabul etmeyen Sinter patronu, işçilere ve iş mahkamesine hiçbir bildirimde bulunmadan, işten atmalara gerekçe olarak krizi gösterdi. Kriz dolayısıyla Sinter ana firmasına bağlı 8 taşeron firmayı kapattığını bildirdi. Sendikanın girişimi sonucu Çalışma Bakanlığından gelen müfettişler Sinter patronunun yasadışı lokavt uyguladığını tespit etti. Ve 136 bin lira para cezası kestiler.

Sinter patronunu baskıları, oyunları çok yönlü devam ediyor. İşçileri sendikadan istifa ettirmek için evlerine telefon ediyor, sendikasız olarak işe geri çağırıyor. Bu uygulamalardan dolayı 13 işçinin direnişi bırakıp işe geri dönmesi, işçilerin moralini bozmadı, direnişi çözemedi. Direniş tüm kararlılığıyla sürüyor.

Üretim yapmada ciddi sıkıntı yaşayan Sinter patronu, direnişçi işçilerin olmadığı bir zamanda fabrikadan 12 makine kaçırdı. Makinaların götürüldüğü yerin işçiler tarafından tespit edildiğini fark edince, kaçırdığı makinaları üretime sokamadı.

Sinter işçileri 25 Ocak'ta da Ankara'da Meclis önünde eylem gerçekleştirerek, sendikalı olarak işe dönmek istediklerini haykırdılar. Meclis'te milletvekilleriyle görüşen işçiler, mücadelelerine sonuna kadar devam edeceklerini belirttiler.

Sinter ve Gürsaş işçileriyle dayanışma için 28 Ocak'ta Ümraniye'de Vals düşün salonunda bir gece düzenlendi. 1500 kişinin katıldığı geceye gelen düzen partisi milletvekilleri, işçiler tarafından protesto edildi. "Şimdiye kadar neredeydiniz" diye soran işçilerin bu öfkeli tutumu karşısında, milletvekilleri ve belediye başkan adayları salondan ayrılmak zorunda kaldılar.

Diğer taraftan fabrika önünde direnişçi işçilerin sayısı ilk günlere oranla azalmış durumda. Sendika, direnişe verilecek desteği, sadece ziyaretler gerçekleştirilmesi ve maddi yardım ile sınırlıyor. Oysa işçi sınıfının en etkili desteği, üretimden gelen gücünü kullanmaktır. Sendika kendi örgütlü olduğu işyerlerinde, üretimi durdurmaya dönük küçük bir eylem örgütlese bile, bu direnişin gidişatı açısından çok büyük bir etki yaratacak, destek eylemi yapan işçilerin ruh hali de ve dayanışma bilinci de bundan olumlu etkilenecektir. Keza direnişteki işçiler de, kendilerine böylesine güçlü bir destek verilmesini, en büyük maddi yardımdan çok daha fazla

tercih edeceklerdir.

Sendikanın, direniş yerinde beklemeyi iki vardiyalı (bir gün işçilerin yarısı, ikinci gün diğer yarısı) hale getirmesi de, orada orada bekleyen işçilerin sayısını azaltan bir etki yarattı.

Sendikacılar, patronun geri adım atmak

zorunda kalacağını söylüyorlar. Ancak bunu hızlandıracak daha militan bir mücadele hattına geçiş yapmıyorlar. Mesela patronun fabrikadan makinaları kaçırmaya ihtimali uzun zamandır olmasına rağmen, bu konuda somut bir önlem alınmadı. Diğer taraftan, grev kırıcılara karşı bir çare aranmıyor olması da ayrı bir sorun. Dahası, sendikalı işçilerin bir kısmı da içeride üretime devam ediyor, açıkçası grev kırıcı misyonu oynuyorlar. Bu işçiler, sendikanın kararıyla üretimi sürdürüyorlar. Patron ise, 26 Ocak'ta içeride çalışanlardan 12 işçiyi daha işten atarak, karşı saldırısını sürdürüyor. İşten atılan bu 12 işçi de dışarıdaki arkadaşlarının yanında yerlerini aldılar.

Sendika direnişi başından itibaren yasal sınırlara hapsedmeye çalışıyor. Ancak yasalar burjuvazinin çıkarlarını korumak üzere düzenlenmiştir. Bu yasaları aşan eylemler yapmadan, işçi sınıfının çıkarına yasal düzenlemeler elde edebilmek mümkün değildir. Zaten sendika ne kadar uğraşırsa uğraşsın, yaşamın kendisi, direnişe bir şeyler katar, işçiler yaşadıkları pratik içinde birçok doğruyu-yanlışı görmeye başlarlar. Keza direnişe destek veren devrimci-demokratların deneyim aktarımları da onların gelişmesine hizmet eder. Sendikanın eksik bıraktığı birçok konuda işçiler sendika dışında da olsa, birtakım adımlar atmaya başlarlar. Sınırlı da olsa, grev kırıcılarının cezalandırılmaya başlanması bu yönde atılmış olumlu bir adımdır.

Sinter'in yüz metre yakınında olan Gürsaş işçileri de eylemleri Sinter ile birlikte örgütüyorlar. Fabrika önünde beklemeye devam eden işçiler, mücadelenin zorluğunun farkında olduklarını ve sonuna kadar götüreceklerini belirtiyorlar. Gürsaş patronunun bir işçiyi daha işten atması üzerine, içeride çalışan Gürsaş işçileri 29 Ocak günü üretimi durdurarak karşılık verdiler. Patron ise üretimi başka yerlere taşımak için taşeron şirket kurmuş durumda. Ancak henüz şirketin nerede kurulduğu öğrenilemedi. İşçiler, patronun sendikal örgütlülük başladığı günden itibaren "Buraya sendika girmeyecek, gerekirse taşeron

şirket kurarım yine sendikayı kabul etmem" dediğini anlattılar.

Gürsaş işçileri, Sinter işçileriyle aynı günlerde direnişlerine başlamış olmalarına rağmen, sendika tarafından geri planda tutuluyor. Bu durum, özellikle içeride çalışan işçileri rahatsız ediyor. Örneğin Ankara'ya Sinter işçileri götürülürken, Gürsaş işçilerinin götürülmemesi, işçilerde olumsuz bir etki yaratıyor. İşçiler, bu durumu da mücadeleleriyle aşacaklarını ve sendikayı sonuna kadar zorlayacaklarını anlatıyorlar.

Sinter ve Gürsaş işçilerine devrimci demokrat kurumlardan, sendikalardan ve çevre halkından dayanışma sürekli oluyor. PDD ve DSB çalışanları da Sinter ve Gürsaş işçileriyle dayanışmalarını sürdürüyorlar.

Sinter ve Gürsaş işçileri direnişlerini güçlendirmek için fabrika önü direnişin yanısıra değişik eylem biçimleriyle direnişi güçlendirmelidirler. Sendikaya basınç uygulayarak sınıf dayanışmasını temsili ziyaretlerden çıkarıp kısa aralıklarla iş durdurma, kitlesel ziyaretler örgütlenmesi zorlanmalıdır.

Krize karşı, gerçekleştirilen eylem ve direnişleri büyütüp beslemek, bu dönem en önemli görevdir. Kizin faturasını ödememenin tek yolu budur.

Direniş zafere götürür!

(Gürsaş Direnişi'nin 38. Gününde Yazılan Mektup)

Biz Gürsaş işçileri 17 Ekim'de Birleşik Metal-İş sendikasına üye olduk. İki aydan fazla örgütlülüğümüzü patrone sakladık. Ancak işten atma tehdidi gündeme gelince, patrona örgütlü gücümüzü gösterdik. Önce 3 arkadaşımız işten atıldı. Bunun üzerine dışarıda ve içeride direnişe başladık. Atılan arkadaşlarımız sendika önlüklerini giyerek dışarıda direnişe başladılar. Bizler de içeride "iş yavaşlatma" eylemine geçtik. Bir hafta süren iş yavaşlatmadan sonra 3 arkadaşımız daha işten atıldı.

Bugün direnişimizin 38. günündeyiz. Mücadelemizi zenginleştirerek aynı kararlılıkla sürdürüyoruz. Dışarıda kamuoyu oluşturmak ve direnişimizin sesini duyurmak için eylemler yapıyor, mitinglere katılıyoruz. İçerde ise patronun baskılarına karşı yemek ve servis boykotlarıyla direnişimizi sürdürüyoruz.

Biz Gürsaş işçileri olarak sermayeye diz çöktürecek yolun fiili-meşru mücadele hattı olduğunu biliyoruz. Tüm yasa ve uygulamalar sermayenin yanındadır. Bu, mücadelemizin yasalarla sınırlı olmayacağını hatta yasaların bir bir çiğnenmesi gerektiğini bize öğretti. Aynı şekilde icazetçi-uzlaşmacı sendikal anlayışın da sınıf mücadelesinin önünde nasıl bir engel olduğunu bize gösterdi.

Biz Gürsaş işçileri olarak işçi sınıfının bağımsız taban örgütlenmelerinin mücadele için en yaşamsal sorun olduğunu düşünüyor, tüm devrimci öncü işçileri örgütlenmeye çağırıyoruz. Direnişimizle dayanışmanın en etkili yolunun ancak bu olacağını düşünüyoruz. Son olarak bizlerle maddi-eylemli dayanışmanızı bekliyoruz. Gelecek biz işçilerin ellerinde yerecek.

İşgal, Grev, Direniş! Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz!

Yapı marketlerde ilk sendikalaşma

Alman sermayesinin en büyük uluslararası firmalarından birisi olan Praktiker'in dünyada 8 ülkede 360 şubesi ve yaklaşık 21 bin çalışanı var. Başta Almanya olmak üzere diğer ülkelerdeki şubelerinde işçiler sendikali çalışırken, işveren, Türkiye'de sendika düşmanlığı ile işçileri sindirmeye çalışıyor.

Ancak işçiler, kararlı tutumlarıyla Türkiye'nin 6 ilindeki (Ankara, Konya, İstanbul, İzmir, Adana, Gaziantep) 10 mağazasında çoğunluğu sağlayarak, Praktiker'de sendikalaşma sürecini başarıya ulaştırdı. Türk-iş'e bağlı Koop-iş'te (Türkiye Kooperatif, Ticaret, Eğitim, Güzel Sanatlar ve Büro İşçileri Sendikası) örgütlenen işçiler, sendikalaşmaya başladıklarından itibaren, patronun sendikadan istifa ettirmek için yaptığı baskılarıyla, çalışanları başka illerdeki şubelere sürgüne göndermelerıyla ve işten atmalarıyla karşı karşıya kaldı. Ancak örgütlenme haklarından vazgeçmeyen işçiler, bütün bu baskılara rağmen, marketlerini sendikayla tanıştırdılar.

Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu 15 Ocak'ta Ümraniye Dudullu Organize Sanayi Bölgesi'nde direnişte olan Sinter ve Gürsaş işçilerine dayanışma ziyareti gerçekleştirdi. 12.30'da İMES A Kapısı önünde toplanan bileşenlere, Sinter ve Gürsaş işçileri de katıldılar. Herkese Sağlık Güvenli Gelecek Platformu imzalı "Mücadelemiz Sürüyor, Sürecektir" pankartının arkasında, Gürsaş İşçileri imzalı "Sendika Hakkımız Engellenemez" pankartı açıldı. "Sinter İşçisi Yalnız Değildir", "Gürsaş İşçisi Yalnız Değildir", "Direne Direne Kazanacağız", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek", Sendika Hakkımız Engellenemez", "Genel Grev Genel Direniş", "İşçiler Elele Genel Greve" sloganlarıyla yürüyüşe geçildi. Yürüyüş esnasında kitlelere ajitasyon konuşmaları yapıldı. Yaklaşık iki kilometrelik bir yürüyüşle Sinter fabrikasının önüne gelindi. İşçiler gelenleri "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz", "Direne Direne Kazanacağız" sloganlarıyla karşıladı. Sloganların ardından HSGP Platformu adına yapılan konuşmada işçilerin verdiği her türlü hak alma mücadelesinin yanında olunacağı vurgulandı. Kriz koşullarında patronların ilk kapı önüne koyduklarının işçiler olduğu, ama işçilerin birleşerek bu saldırıları püskürtebileceği açıklandı. Buradaki ziyaretin ardından, sendikalaştıkları için işten çıkarılan Gürsaş işçilerinin çadırı ziyaret edildi. "Gürsaş İşçisi Yalnız Değildir", "Yaşasın Sınıf Dayanışması", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz" sloganlarıyla gelinen ziyaret yerinde yapılan konuşmalarda işçilerin birlikte saldırıları cevaplaması gerektiğine değinildi. Direniş ziyaretine Proleterce Devrimci Duruş okurlarının yanı sıra, BDSP, Osim-Der, Kaldıraç ve Partizan dövizleriyle katıldılar.

Engin Çeber davası başladı!

Çeber: "Tarih sayfalarına geçen yerdeyim"

29 Eylül 2008'de Sarıyer Derbent Mahallesi'nde Yürüyüş dergisi dağıttığı sırada polis tarafından açılan ateş sonucu vurulan ve sonrasında felç olan Ferhat Gerçek için basın açıklaması yapan Halk Cephesi üyeleri açıklamadan sonra dergi dağıtımına çıktılar. Dergi dağıtımına saldıran polis, aralarında Engin Çeber'in de yer aldığı 5 devrimciyi gözaltına aldı. Gözaltına alındıkları andan itibaren yoğun işkencelere maruz kalan devrimcilere, Sarıyer'deki karakolda da yoğun işkenceler yapıldı. Çıkarıldıkları mahkeme sonucu tutuklanarak Metris Cezaevi'ne konulan Engin Çeber ve arkadaşları gardiyanlar tarafından dövüldüler. Ayakta sayım verme uygulamasına karşı çıkan ve "siyasi mahkum" olduğunu hatırlatan Engin Çeber, her sayımda gardiyanların saldırısına maruz kaldı. Bu saldırılar esnasında 6 Ekim günü beyin kanaması geçiren Engin Çeber, kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

Engin Çeber'i öldüren gardiyanlar, bunu gizleyen doktorlar ve müdürlerin de aralarında bulunduğu 60 kişiye oluşan kamuoyu baskısı sonucu 17 Kasım'da dava açıldı. Adalet Bakanı'nın "özür" dilemesiyle bir ilkin gerçekleştiğini öve öve bitiremeyen burjuva medya, Çeber davasını demokrasinin işleyişinde önemli bir aşama olarak nitelendirdi. 6 gardiyan tutuklandı ama sanıklara, işkence yapmak ve adam öldürmekten değil de işkenceye göz yummak ve kasten adam yaralamaktan dava açıldı.

Başta Engin Çeber'in yoldaşları olmak üzere yoğun kamuoyu baskısı sonucunda açılmak zorunda kalan davanın ilk duruşmaları, 21 ve 23 Ocak 2009 tarihleri arasında Bakırköy Adliyesi'nde görüldü. 60 sanıklı davada Sarıyer'de karakolda işkence yapan polislerin ifadeleri alınmasına rağmen, sanık sandalyesine oturtulmaması "demokrasi" adına söylenenlerin ne kadar göstermelik olduğunu bir kez daha kanıtladı.

Mahkemeye Engin Çeber'i savunmak için 800'den fazla avukat dahil oldu. Bu avukatların da ancak 100 kadarı yer darlığından salona girebilirken, dışarıda Engin Çeber'in hesabını sormak için yüzlerce kişi toplandı, basın açıklamaları gerçekleştirdi. Sanıklar verdikleri ifadelerde "Engin Çeber'in nasıl öldüğünü bilmiyoruz" şeklinde ifadeler verirken, 6 Ekim'de tutulan tutanakla çelişkiler ortaya çıktı. İşkence ve döverek öldürme olayının ortaya çıkmasına vesile olan başgardiyanı da suçlayan ifadeler veren sanıklar, sudan bahanelerle suçlamaları kabul etmediler. Birçok ilin barosu, İHD, ÇHD gibi kurumlar da davaya müdahil oldular. Açılan davada sadece 3 gardiyan ve 1 müdür hakkında işkence yapmaktan iddianame hazırlanırken, avukatların ısrarları sonucu sanıklardan 17'si hakkında daha işkence yapmaktan dava açıldı. Dava 4 Mart'ta ertelendi.

Engin Çeber yaptırımlara boyun eğmediği için katledildi. Metris bir tarihi onun için ve bu tarihi sonuna kadar sahiplendi. Yoldaşlarına yazdığı son mektupta da bunu belirtmişti. Yürüyüş Dergisi'nde yayınlanan son mektubunda Çeber "... Ben neredeyim?... '80'lerde tarihte tek tip elbiselere karşı, 12 Eylül cuntasına karşı direnişlerle sözedilen, tarih sayfalarına geçen yerdeyim" diyordu ve kendisi de bu tarihin bir parçası oldu. Engin Çeber'i katledenler de onun direnişinde bu tarihi gördüler.

Gülsuyu'nda protesto eylemleri

Gülsuyu-Gülensu mahallesine bağlı ormanlık alanda KİPTAŞ konut inşaatı nedeniyle 300 çam ağacı ve mahallenin ortak kullanım alanı olan tatlı su deposu tahrip edilmiştir. Bunun üzerine mahallede bir çalışma başlatan Güzelleştirme Derneği 23 aralık saat 15:00 de bir basın açıklaması düzenlendi. Açıklamada bu orman talanına izin verilmeyeceği ve su deposu alanının sermayeye peşkeş çektilmeyeceği vurgulandı.

24 Ocak tarihinde, Gülensu mahallesinde son durakta devrimci kurumların çağrısıyla İsrail'in Gazze saldırısının protesto edildiği bir eylem gerçekleştirildi. Eyleme katılan kitle, Heykel'de bir basın açıklaması düzenlendi. Açıklamada Türk devletinin timsah göz yaşlarının emekçileri kandırmadığı, işçi ve emekçilerin, Filistin halkının direnişinin yanlarında olduğu vurgulandı. Eylemde sık sık "Filistin Halkı Yalnız Değildir", "Katil İsrail Filistin'den Defol" sloganları atıldı. Eylemi PDD, Partizan, SDP, DHP, Kurtuluş, Sosyalist Dergi, Köz, DTP birlikte örgütledi.

Maltepe Aydınevler mahallesinde meslek lisesi öğrencileri Filistin'deki katliamı protesto etmek amacıyla ana caddede bir eylem yaptı. Halkın da alkışlarla destek verdiği eylem 15 dk sürdü.

Gülsuyu mahallesinden PDD okurları

Fransa'da krize karşı genel grev

Fransa'da 29 Ocak tarihinde gerçekleştirilen bir günlük genel grev, hayatı felç etti. "Son 20 yılın en büyük protesto gösterileri" olarak tanımlanan eylemlere, yaklaşık 2 milyon kişi katıldı. Sarkozy'nin batık bankaları kurtarma planını açıklaması üzerine gerçekleştirilen grev, ülke genelinde etkili oldu. Grev yapan işçi ve emekçilerin temel talebi, giderek etkisi büyüyen krize karşın, kamu ve özel sektörde işgüvenliğinin sağlanması ve kitlelerin alım gücünün artırılmasıydı. Kitleler, hükümetin ekonomik kararlarını ve kamu sektöründe kadro kısıtlamasına gitme planlarını protesto etti.

Grev, hem kamu hem de özel sektör çalışanlarının katılımıyla ulaşım, eğitim, sağlık hizmetlerini büyük ölçüde kesintiye uğrattı. Tren seferleri yapılmadı, Paris'in ikinci büyük havaalanı olan Orly'deki seferlerin üçte biri iptal edildi. Okullar, bankalar, hastaneler, postaneler ve mahkemelerde grev oldukça etkili oldu.

Grev, yaşamı felç etmesine rağmen halkın büyük desteğini aldı. Kitleler, bankaların kurtarılması için milyarlarca euroluk kaynak aktarılmasına, diğer taraftan yoksullaşmaya karşı hiçbir önlem alınmamasına tepki duyuyordu. Bu nedenle grevcileri destekledi.

Eylemler ülkesi Fransa

Sarkozy hükümeti, başa geldiği günden itibaren, üstüste, kitlelerin yaşam koşullarını ağırlaştırıcı "reformlar" yani hak gaspları gerçekleştiriyor. Buna karşılık, son aylarda giderek artan bir biçimde kitleler sokaklara dökülüyor, hükümetin politikalarına ve krize karşı eylemler yapıyor.

Daha iki ay önce, Kasım ayı ortalarında Fransız Parlamentosu'nun arkasından Senato da emeklilik sınır yaşının 70'e çıkartılmasını öngören karara onay verdi. Buna göre, 2009 yılında yasa resmen yürürlüğe girecek ve özel sektörde emeklilik yaşı 65'ten 70'e çıkartılacak. Ancak bu özel sektörle sınırlı kalmayacak. Yasa polisler, hemşireler ve itfaiyecilerin de "gönüllü olarak" emekliliği geldikten sonra 70 yaşına kadar çalışabileceğini söylüyor. Bu ifade, her kesim için emeklilik yaşının hızlı bir biçimde 70'e çıkartılacağını gösteriyor.

Keza Ekim ayında da emekliler, hükümetin maaş artışını düşük tutmasını protesto etmek için sokaklara dökülmüşlerdi. Kitlelerin cebinden alınan parayla bankaları kurtaran hükümetin, emekli maaşları için kaynak olmadığını söyleyerek maaş ar-

tışını düşük tutması, büyük bir tepkiye yol açmıştı. Gerçekleştirilen eylemlere onbinlerce kişinin katılımı ve "krize paranız var, emekliye yok", "kahrolsun kapitalizm" sloganlarının atılması, krize karşı tepkinin büyüklüğünü, krizin faturasını ödememe kararlılığını gösteriyordu.

Aynı günlerde Paris'teki ilkökul öğretmenleri de hükümetin, öğrenim alanı başta olmak üzere kamu sektöründe kadro kısıtlamasına gitme ve çalışma koşullarını ağırlaştırma planlarını protesto etmek için greve gittiler.

Aralık ayında ise bu defa lise öğrencileri sokaklara döküldü. Liseliler, Aralık ayı boyunca Eğitim Bakanı'nın hazırladığı yasa tasarısını protesto ettiler. Eğitim Bakanı, öğrencilerin eylemlerinden dolayı tasarının uygulanmasını 2010 yılına ertelediğini duyurmak zorunda kaldı, ancak öğrenciler bununla yetinmediler, tasarının tümünden çekilmesi için eylemlerini sürdürdüler. Liseliler ülke genelindeki 2500 liseden 185'ini işgal ettiler, onbinlerce kişilik gösteriler gerçekleştirdiler, polisle çatıştılar.

Krize karşı direniş

Kriz her geçen gün Fransa'yı biraz daha fazla etkiliyor. Ancak hükümetin bu konuda attığı adımlar "bankaların desteklenmesi, mali güçlerinin artırılması, yatırımların üzerindeki vergilerin kaldırılması ve özendirilmesi" ile sınırlı. Kitlelerin kötüleşen yaşam koşullarını düzeltmek, işten çıkarmaları durdurmak için ise tek bir adım bile atılmıyor.

Fransa Ulusal İstatistik ve Ekonomik Araştırma Kurumu INSEE'nin geçtiğimiz kasım ayında yayınladığı rapora göre, ülkede sosyal eşitsizlik giderek büyüyor. Bunda önemli bir etken, son yıllarda Fransa'da sosyal hakların gaspedilmesinde atılan adımlar. II. Emperyalist savaş sonrasında, Fransız burjuvazisi, kitlelerin sosyalizmden etkilenmesini engellemek için "sosyal devlet" uygulamalarına geçmişti. Bu durum, Fransa'daki işçi ve emekçilerin yaşam koşullarının, diğer kapitalist ülkelere görece daha iyi olmasına, sosyal haklarının gelişkin olmasına neden olmuştu. Ancak 2000'lerin başlarından itibaren bu haklar, teker teker budanmaya başlandı. INSEE'nin raporu da özellikle son üç yılda yoksulluğun giderek daha etkili olmaya başladığını ifade ediyor. Rapor işsizliğin 2005 yılında yüzde 9 civarında olduğunu, sonraki yıllarda biraz gerilediğini, 2009 yılında ise yüzde 10'un üzerine çıkacağını belirtiyor. Ülke nüfusunun yüzde 20 oranındaki

zengin kesiminin, gelirin yüzde 38,6'sı kadar büyük bir miktarına sahip olduğunu, zengin kesimin tüketiminin, ülkedeki yüzde 20'lik en yoksul kesimin 4,3 katı olduğunu ortaya koyuyor.

Bütün bu rakamlar, Fransa'da kitlelerin yaşam koşullarındaki kötüleşmeyi kısmen de olsa ortaya koyuyor. Ve tarihi devrimlerle yazılmış olan Fransız işçi-emekçileri, krizden daha fazla etkilenmek için sokaklara dökülüyorlar.

Letonya'da krize karşı eylemler

Dünya genelinde yaşanan ekonomik kriz, Letonya'da da kitlesel eylemlerle protesto edildi, kitleler krizin faturasını ödememek için alanlara çıktı.

1991 yılında eski SSCB'den bağımsızlığını ilan eden Letonya, 5 yıl önce AB'ye katılmıştı. Son 5 yılda, dünya genelinde olduğu gibi, Letonya ekonomisinde de rakamlar ekonomik büyüme yaşandığını gösteriyordu. 3 milyonluk bu küçük ülkede de kriz, diğer pek çok ülkede olduğu gibi, artan cari açık ve konut kredilerinde yaşanan tıkanma üzerinden patladı. Ekonomik büyüme döneminin yarattığı iyimserlik ortamının etkisiyle, Letonya'lılar yüksek miktarda borçlanmalara, özellikle de banka kredisi ile konut alımlarına başladılar. Konut kredilerinin yaklaşık yüzde 85'i Euro ve diğer döviz kurları üzerinden oluşturulduğu için, artan cari açık ve Leton parasının değer kaybetmesi, konut kredisi borçlarının çökmesine neden oldu.

Krizle birlikte ülke ekonomisi bir anda altüst oldu. Letonya hükümeti İMF'den yardım almak için başvurdu, ancak İMF reçetelerinin yarı sömürge ülkelerin ekonomilerini düzeltmek bir yana, daha şiddetli bir talan ve sömürüye açtığı biliniyor. Letonya'da da "ekonomik reformlar" adı altında işsizliğin artırılması ve vergilerin yükseltilmesi kitlelerin tepkisinin patlamasına neden oldu.

17 Ocak günü halk sokaklara dökülerek başkent Riga'yı birbirine kattı. Parlamento binasına girmek isteyen göstericilerle polis çatıştı. Eylemciler bir polis aracını ters çevirerek yaktılar, maliye bakanlığının camlarını kırdılar. Polisin müdahalesi ise, kitlelerin fırlattığı buzlar ve taşlarla karşılık buldu. Eylemciler Letonya Devlet Başkanı Valdis Zatlers'in parlamentoyu feshetmesini istediler.

10 bin kişinin katıldığı gösteride onlarca kişi yaralandı ve gözaltına alındı. Yapılan eylem, Letonya'nın bağımsızlığını ilan ettiği '91 yılından beri en kitlesel eylem olarak nitelendi.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tarihsel Gelişimi VIII

Osmanlı İmparatorluğu'nda İşçi Sağlığı

İşçi sağlığı tarihi üzerine yazı dizimizin geçen bölümünde dünyadaki gelişmeleri bitirdik. Bu bölümden itibaren Türkiye'deki gelişmelere geçiyoruz. Türkiye'yi incelerken de dünya işçi sağlığı tarihinde izlediğimiz yöntemi izleyeceğiz: Genel gelişim seyrini ana hatlarıyla ortaya koymaya çalışacağız.

Türkiye Cumhuriyeti, siyasal, ekonomik, hukuksal birçok alanda Osmanlı İmparatorluğu mirası üzerinde yükselmiş, hatta birçok düzenleme uzun yıllar varlığını korumuştur. İşçi sağlığı alanı da bunun dışında değildir. Bu alandaki gelişmelerin cılız da olsa ilk adımları, Osmanlı imparatorluğu döneminde atılmıştır. Bu yüzden işçi sağlığı tarihine Osmanlı döneminden başlayacağız.

Bir yerde işçi sağlığından bahsedebilmek için doğal olarak işçilerin bulunması gerekir. İşçilerin bulunması için de kapitalistlerin ve üretim yaptıkları fabrikaların olması lazımdır. Bu nedenle işçi sağlığı konusundaki gelişmeleri ortaya koymadan önce Osmanlı'da sanayi ve işçilerin durumunu, yazımızın sınırları içinde kısaca ortaya koymak gerekiyor.

Osmanlı imparatorluğu'nda işçiler

Osmanlı dönemini araştıran tarihçiler ve araştırmacılar, Osmanlı sanayisinin 1850'li yıllarda başladığını ortaya koymuşlardır.

Osmanlı'da sanayi genel olarak gelişmemiştir. Yaygın olan geleneksel el zanaatlarıdır. Bununla beraber, özellikle İstanbul ve İzmir'de toplanan, ithal edilen makinelerle üretim yapılan görece büyük işletmeler de bulunmaktadır. Bu işletmelerin önemli bir bölümü ya emperyalist sermayelidir, ya da azınlıkların elinde bulunmaktadır. 1913-1915 sanayi sayımında, bu işletmelerin en büyüklerinde 14 bini aşkın işçinin çalıştığı ortaya koyulmuştur.

Bununla beraber, devlete ait işletmeler de bulunmaktadır. Bunlar ağırlıklı olarak askeri tesisler olup ordunun ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. Araştırmacılar 5 bin civarında işçi çalıştığını ortaya koymuştur. Madenlerde ise 30 bin civarında işçi çalışmaktadır.

Ayrıca, emperyalist tekellere ait olan Tütün Rejisi, Şark Demiryolları, Anadolu Demiryolları, Aydın Demiryolları, Seyr-i Sefain İdaresi gibi binden fazla işçi çalıştıran şirketler de bulunuyordu. Bu şirketlerde çalışan işçilerin sayısının da 10 bini aştığı yine araştırmacılar tarafından ortaya koyulmaktadır.

Bunun yanı sıra devlet kuruluşlarında, bankalarda ve diğer şirketlerde çalışan on binlerce memur da bulunuyordu.

Bütün bu alanlarda çalışan işçi ve memur sayı-

Zonguldak ve Ereğli bölgesindeki kömür ocakları, buharlı makine kullanımına geçilen Osmanlı donanması ve stratejik sanayi işletmeleri için son derece önemliydi. Bu yüzden buradaki kömür çıkarma işlerinin sürekliliğinin sağlanması için, askerlerin ve mahkûmların kullanılması, civar ilçelerdeki köylüleri zorunlu çalıştırma gibi yöntemler kullanılmıştır. Bütün bunlara rağmen, istikrarlı bir üretim faaliyeti oturtulamamıştır.

sı konusunda araştırmacılar arasında ciddi görüş farklılıkları bulunmaktadır. Osmanlı imparatorluğu'nda, bugünkü Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde kalan topraklarda çalışan işçi sayısı konusunda araştırmacıların verdiği rakamlar, 14 bin 60 ile 408 bin 572 arasında değişmektedir. İki rakam da abartılıdır. Bu derece farklı rakamların ortaya çıkması, işçiyi tanımlamadaki farklı görüşlerden ve hangi üretim biçiminin kapitalist sisteme, hangisinin feodal sisteme ait olduğunu ayırt etmede yaşanan görüş ayrılıklarından kaynaklanmaktadır. Bu ayrıntılara girmek yazımızın konusu olmadığından girmeyeceğiz.

Osmanlı'da işçi sağlığına dönük ilk adımlar

Osmanlı imparatorluğu'nda işçi sağlığı denince, araştırmacılar tarafından iki önemli nizamname ortaya konur. Dilaver Paşa Nizamnamesi ve Maadin Nizamnamesi. Bu iki nizamname de madenlere dönüktür.

Zonguldak ve Ereğli bölgesindeki kömür ocakları, buharlı makine kullanımına geçilen Osmanlı donanması ve stratejik sanayi işletmeleri için son derece önemliydi. Bu yüzden buradaki kömür çıkarma işlerinin sürekliliğinin sağlanması için, askerlerin ve mahkûmların kullanılması, civar ilçelerdeki köylüleri zorunlu çalıştırma gibi yöntemler kullanılmıştır. Bütün bunlara rağmen, istikrarlı bir üretim faaliyeti oturtulamamıştır. Bu yüzden o dönemin bölge yöneticileri sürekli yeni yöntemler aramışlardır:

Dilaver Paşa Nizamnamesi: Dönemin Ereğli Sancağı kaymakamı Dilaver Paşa tarafından 1867 yılında yayınlanmıştır. Nizamname'nin amacı maddede çalışan işçilerin sağlığını korumak değildir. Ancak sağlıkla ilgili maddeler de içermektedir. Aynı zamanda madenlerin müdürlüğünü de yapan Dilaver Paşa, madenlerde çalışmayı özendirerek, üretimi istikrara kavuşturmayı ve üretimi artırmayı amaçlıyordu.

Nizamname'de köylülerin zorla çalıştırılması devam ediyordu. Nizamname ile işçilerin ücretlerini almaları garanti altına alınıyordu. Çalışma süresi 10 saatle sınırlandırılıyordu, ancak hafta tatili hakkı tanınmıyordu. İşçilere ancak dini bayramlarda dinlenme hakkı tanınıyordu.

İşçilerin barınması için işçi koğuşları yaptırılma-

sı, tıbbi hizmet ve ilaç sağlanması gibi hükümler içeriyordu. Ancak, işçi sağlığı ve iş güvenliği gibi alanlarda herhangi bir hüküm içermiyordu. Var olan hükümleri de genel olarak uygulanmamıştır.

Maadin Nizamnamesi: Dilaver Paşa Nizamnamesi'ne göre daha ileri hükümler içeren Maadin Nizamnamesi, 1869 yılında yayınlanmıştır. Ayrıca Dilaver Paşa Nizamnamesi, Ereğli Bölgesi'ni kapsarken, Maadin Nizamnamesi imparatorluk topraklarındaki bütün madenleri kapsamaktadır.

Nizamname ile zorunlu çalıştırma kaldırılarak çalışma, işçilerin kendi rızasına bağlamıştır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda bazı koruyucu önlemleri de getirmiştir. İş kazalarının önlenmesi ve iş kazası olması durumunda bunun tazminine ilişkin hükümler vardır.

1887 yılında çıkartılan başka bir nizamname ile madenlerde eczane ve doktor bulundurma zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca iş kazasına uğrayan işçilere ödenecek tazminat miktarı artırılmıştır.

Bu koruyucu önlemler pratikte uygulanmamıştır. Ancak, ihtiyacın ortaya çıktığını göstermesi ve ilk yasal düzenlemeler olmaları açısından önemlidir.

Osmanlı'da sosyal güvenlik

Osmanlı devletinde sosyal güvenlik alanında da bazı adımlar atılmıştır. Devlet eliyle yapılan ilk düzenlemeler, devlet memurlarını kapsamaktadır ve yalnız emeklilikle ilgilidir. 1866 yılında askeri Tekaüt Sandığı ve 1881 yılında da askerler dışındaki kalan memurlar için emeklilik sandığı kurulmuştur.

Devlet memurları dışında kalan çalışanlar için de emeklilik sandıkları kurulmuştur. 1890'da Seyrüsefa'nın Tekaüt Sandığı, 1909'da Tersane-i Amireye Mensup İşçi ve Saire Sandığı vb.

16 Nisan 1910'da kurulan Hicaz Demiryolu Memur ve Müstahdemlerine Yardım Nizamnamesi ile kurulan sandık ise, diğerlerinden farklıdır. Bu sandık hastalık ve iş kazaları durumunda yardımda bulunmak üzere kurulmuştur.

Davos'ta "Dünya Ekonomik Forumu" toplantılarına damgasını vuran olay, Erdoğan-Peres polemiği oldu. Oysa Davos, her yıl yapılan "Dünya Ekonomik Forumu" zirveleri ile simgeleşmiştir. Her yıl dünyanın en önemli emperyalist tekellerinin temsilcileri, ekonomi bürokratları ve alınacak kararları uygulayacak olan devlet yöneticileri, Ocak ayında toplanır ve yeni yılın ekonomik rotasını çizerler.

Bu yıl da Davos toplantılarının asıl amacı, ekonomik krizi değerlendirmektir. Toplantıların adı "Kriz sonrası dünyayı şekillendirmek" olarak konmuştu. Çok çarpıcı bir isim bu. Henüz kriz daha bütün boyutlarıyla ortaya çıkmamışken, krizin kimi ne kadar etkileyeceği, nasıl bir dünya yaratacağı bile belli değilken "kriz sonrası" planlamaya çalışmak oldukça iddialı, ama bir o kadar da ayakları havada bir çaba. Zaten öyle de oldu. Toplantılarda bırakalım kriz sonrası, krizin bugününü, niteliğini, nedenlerini ve düzeyini bile tespit edemedi zirve bitti, dağılmak zorunda kaldılar.

Oysa kriz bütün şiddetiyle dünya ekonomisini etkisi altına almaya devam ediyor. Yeni yıl, yeni umutlar değil, ekonomik bir çöküş, geleceğe ilişkin tam bir karamsarlıkla geldi. Daha yılın ilk günlerinden itibaren, gerek ülke içinde, gerekse dünya genelinde yapılan açıklamalar, daha işin başında olduğumuzu, yıkımın düşünülenenden çok daha derin olacağını gösteriyor.

Görevi kitlelere umut aşılacak, böylece burjuvazi kendi vurgununu vururken kitleleri uyutmak olan ekonomistler, krizin "şeklini" tartışıyorlar. Krizin "V" şeklinde mi, "W" şeklinde mi, yoksa "U" şeklinde mi yaşandığını kanıtlamaya uğraşıyorlar. Her iki durumda da krizin dip noktasından hemen mi, yoksa biraz dipte kalıp durgunluk yaşadıkdan sonra mı yükselişe geçileceği üzerinden polemik yürütüyorlar. Oysa daha dibi görmek değil, henüz aşağıya inişin tepe noktasında olduğumuz için, bugünden "dipten sonrası" tartışmak, tıpkı Davos'takilerin "kriz sonrası dünya düzeni"ni tartışmaları kadar anlamsız.

Türkiye'de sanayi üretimi krizde

Ocak ayının başlarında açıklanan Aylık Sanayi Üretim Endeksi rakamları, ülkemizde sanayi üretiminin Ağustos 2008 tarihinden itibaren düşüşte olduğunu, Kasım ayında ise bu düşüşün hız kazandığını gösteriyor. Bu rakamlara göre, sanayi üretimi ağustos ayında yüzde 3.5, eylül ayında yüzde 4.2, ekim ayında yüzde 7.2 gerilediğini gösteriyor. Kasım ayında ise yüzde 13.9'luk bir düşüşle, adeta sanayi üretimi yere çakılmış görünüyor. Bu rakam, 2001 krizinde sonra ulaşılan en yüksek kan kaybı olarak değerlendiriliyor.

Gerçekte ise, sanayi üretimindeki düşüş, bundan çok daha şiddetli yaşanıyor. Bu rakamlar TÜİK tarafında açıklanıyor. TÜİK'in, son yıllarda ekonomideki bütün rakamlarla oynadığını, ekonominin bir dalında beğenmedikleri, moral bozucu bir rakam ortaya çıktığında, hemen hesaplama sistemini değiştirerek rakamı daha "kabul edilebilir" bir hale getirdiklerini ve ondan sonra kamuoyuna açıkladıklarını biliyoruz. Daha önce dergimizde yayınlanan ekonomi yazılarında bu yönde örnekler verilmişti.

Şimdi açıklanan sanayi üretimindeki düşüş ra-

kamları da benzer bir akıbete uğramış durumda. Mesela TÜİK'in yeni sisteme göre yaptığı hesaplamalarda, Kasım ayındaki düşüş yüzde 13.9 olarak belirlenirken, eski sisteme göre yapılan hesaplamalarda Kasım ayının düşüşü yüzde 17.2 olarak göründü. Bazı sektörlerde ise üretim düşüşü yüzde 76'ya kadar yükseldi. Eski hesaplamalara göre, otomotiv üretimindeki düşüş yüzde 44.6, tekstil ürünleri imalatındaki düşüş yüzde 24.5 olarak gerçekleşti.

"Üretim araçlarını üreten sektör"deki daralma ise, "tüketim araçlarını üreten sektör"deki daralmandan çok daha büyük rakamlara ulaştı. Buna göre, tekstil makineleri imalatında yüzde 41.7, genel amaçlı makina imalatında yüzde 38.6 düşüş gerçekleşti.

Aralık ayı rakamları ise daha kötü geldi. İmalat sanayinde aralık ayı kapasite kullanım oranı, geçen yılın aynı ayına göre 16.4 puan azalarak yüzde 64.7'ye düştü. Bu durum, imalat sanayinde her beş tezgatan ikisinin artık çalışmadığını gösteriyor.

Türkiye'deki "televoleci" ekonomistlerin ve devlet bürokratlarının büyük çoğunluğu, Başbakan ve Maliye Bakanı, koro halinde yakın bir zamana kadar, ülkemizin krize girmesinin bile söz konusu olmadığını söylemişlerdi. Oysa ülkenin gerçek ekonomisindeki (sanayi üretimindeki) kriz, Eylül ayı sonundaki borsa çöküşünden iki ay kadar önce, Ağustos ayında başlamış. Bu durum, krizin önce borsa-finance sektöründe değil, gerçek ekonomide-sanayi üretiminde başladığını gösteriyor. Daha önce çeşitli yazılarımızda, her mali krizin, gerçekte, üretimde yaşanan krizin bir yansıması olduğunu işlemiştik. Üretimden bağımsız bir mali kriz düşünülemez. Krizin ilk günlerinde ekonomi bürokratları ve başbakan, ısrarlı bir biçimde "bizim bankacılık sistemimiz sağlamdır, bize birşey olmaz" dediler. Krizin etkisinin gözlerden gizlenemez hale geldiği dönemde ise, IMF'den alınacak borcun, krizi atlatacak için yeterli olacağını iddia etmeye çalıştılar. Ancak ne ülkemizdeki bankacılık sistemi sağlamdır, ne de kriz basitçe bir "likidite sıkışması"dır. Bu nedenle de piyasaya biraz para enjekte etmekle kriz atlatılamaz. Kriz doğrudan üretim alanında yaşanmaktadır. TÜİK'in açıkladığı rakamlar ise, ekonominin ne kadar sert bir düşüş içinde olduğunu göstermeye yetiyor.

Enflasyonda küçük bir düşüş mü, deflasyon mu

Enflasyondaki bir düşüş, ekonominin dengeleri açısından olumlu bir durumdur. Yüksek fiyatların aşağıya çekilmesi kitlelerin alım gücüne dengelenmesi anlamına gelir. Deflasyon ise, fiyatların çok düşmesine rağmen alıcı bulamaması demektir ki, bu durum krizin boyutunu göstermesi açısından önemli bir veridir. Ve bugün artık dünya genelinde hız kazanmış olan fiyat düşüşleri, ülkemizde de yavaş yavaş ortaya çıkmakta ve enflasyondaki azalmanın değil, deflasyonun belirtileri olarak görülmektedir.

Kriz dönemlerinde, durumu düzeltmek, zaman kazanmak için atılan her adım, krizin etkisini derinleştirmekten, krizi biraz daha sertleştirmekten başka bir sonuç yaratmıyor. Hükümetin Ocak ayı içinde aldığı iki puanlık faiz indirimi kararı da böyle bir durumu gösteriyor. Hükümet, enflasyonun düşeceği beklentisi ve yatırımı teşvik etmek amacıyla, üstelik birden büyük oranda faiz indirimi gerçekleştiriyor. Oysa birincisi, krizin yaratacağı yıkımın sınırları bile belli değilken, firmaları yatırıma, üretime, kitleleri de para harcamaya teşvik etmek için, faiz indiriminden daha farklı, daha köklü kararlar almak gerekir. Benzer biçimde, ABD'de Merkez Bankası faizleri o kadar indirdi ki, neredeyse sıfırlardı, Avrupa'da da Merkez Bankaları yine yüksek indirimler yaptılar. Üstelik bu indirimlere devam ederek, faizleri 1'in altına kadar çecekleri düşünülüyor. Bu ülkelerde faiz indirimi kararı işe yaramadı. Türkiye'de de yaramayacağı, salt faiz indirimiyle sorunların çözülemeyeceği ortadadır.

İkincisi, Türkiye ekonomisinin temel dayanağı olan sıcak para, son 6 aydır, atılan her adımda biraz daha dışarıya kaçıyor. Krizin patlak verdiği Eylül ayı sonunda, ülkedeki sıcak paranın yaklaşık yarısı, yüksek borsa, düşük kur değerleri üzerinden dışarıya kaçtı. IMF ile anlaşma yapılacağı beklentisi borsayı biraz yükseltip kuru biraz düşürünce yine önemli bir miktarda para çıkışı yaşandı. Arkasından faiz indirimiyle birlikte, Türkiye'deki karı azalan sıcak para, yavaş yavaş, düşük ama sistemli alımlarla dışarıya çıkmaya devam etti. Ekonominin kendi ayakları üzerinde durmadığı, dışarıdan gelen sıcak paranın yarattığı sıcak havanın etkisiyle yaşadığı yalancı baharı gerçek bahar zannettiği bir ortamda, bu faiz indirimi de krizin etkilerini derinleştirmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Bu arada 2009 bütçesinin, daha 2009 başlamadan büyük açık vereceği ortaya çıktı. 2008 yılı bütçesi, 16.3 milyar TL nakit açığıyla kapatıldı. 2009 yılında ise hükümetin hem vergi gelirleri düşecek (1-şirketler son ayları zararlar kapattığı, bu nedenle toplamdaki vergi borcu azaldığı, 2-iflas eden şirketler nedeniyle vergi borcunu ödememe oranı yükseleceği, 3-ithalat ve ithal mallarından alınan vergiler azalacağı için.) Özelleştirilecek işletmelerin büyük çoğunluğu bugüne kadar özelleştirildiği için özelleştirme gelirleri de azalacak. Bu durumda,

devletin önünde iki seçenek duruyor. Birincisi, bütçe içinde önemli bir kalem oluşturan memur maaşlarını ve sosyal güvenlik, ilaç, eğitim vb yardım kalemlerini kırmak. İkincisi ise, temel koşulu kamu harcamalarını kırmak olan İMF anlaşmasının altına imza atmak. İki durumda da kitlelerin alım gücü daha da düşecek, bu da talep daralmasını ve deflasyonu alevlendirecektir. Krizin faturasını kitlelerin üzerine yıkma çabası, krizin şiddetini artıran bir etki yaratacaktır.

Büyüme tahminleri sürekli geri çekilirken

Dünyanın ünlü ekonomi kurumlarının yöneticileri, dünya genelinde ekonomik büyümeye ilişkin rakamları sürekli olarak revize ediyorlar. Geçen her gün, açıklanan yeni rakamı da tutturmanın olanaksız olduğunu gösteriyor ve tahminler biraz daha aşağıya çekiliyor.

İMF'nin 2008 Kasım ayında, 2009 yılı için yaptığı tahminlere ilişkin düzeltme rakamları oldukça yüksek. Kasım ayında ABD için yapılan 2009 büyüme rakamı eksi 0.7 olarak tahmin ediliyordu; Ocak ayında açıklanan rakamlarla büyüme tahmini eksi 1.6 olarak düzeltildi. Euro bölgesinde ise eksi 0.5 olarak öngörülen büyümenin, eksi 2'ye kadar düşebileceği düşünülüyor.

ABD'de 2008'in üçüncü çeyreğinde yüzde 0.5 daralma yaşamıştı, dördüncü çeyreğinde yaşanan daralma ise 3.8'e fırladı. Bu rakamlar ABD'nin artık resmen resesyona girdiğini gösteriyor. Almanya, Japonya, İngiltere, Fransa, Güney Kore, Tayvan gibi ülkeler başta olmak üzere, bütün ülkelerde sanayi üretiminin düşüşüne ilişkin rakamlar peşpeşe yaşıyor. Sanayi üretimindeki bu düşüş, sadece ABD için değil, tüm dünyayı etkisi altına alacak büyük bir resesyonun geldiğini gösteriyor. Almanya hükümeti, ekonominin bu yıl yüzde 2.25 küçüleceğini tahmin ediyor. Bu durum, II. Emperyalist savaştan bu yana, Almanya'nın gördüğü en sert küçülme.

Ekonominin giderek büyümekte olan ve tüm dünyayı ürettiği mallarla bir ahtapot gibi saran Çin bile, 2008 yılında sadece yüzde 9'luk bir büyüme gerçekleştirdiğini açıkladı. Çin, diğer emperyalist ülkeler gibi hızla büyük bir krizin içine düşmüş ve ekonomisi resesyona girmiş durumda değil henüz. Ancak uzun yıllar sonra ilk defa büyümesinin tek haneli bir rakama düşmüş olması önemli bir gerileme.

Üretimle birlikte ihracat da düşüyor. Almanya, kasım ayındaki ihracatının, bir önceki aya göre yüzde 10 azaldığını açıkladı. Japonya'nın ihracatı ise, aralık ayında yaşanan yüzde 35'lik düşüş ile adeta yere çakıldı.

Dünya devi birçok firma zarar açıklıyor ve işçi çıkartıyor. General Motors, Renault, Fiat, Mitsubishi, Volvo, Panasonic, Toyota, Sony gibi "hiçbirşey olmaz" zannedilen emperyalist tekellerle başlayan, zarar açıklama ve işçi çıkarma furyası sürüyor. En son dünya mikroçip piyasasının yüzde 80'ini kontrol eden İntel ve geri kalanına hakim olan AMD'nin satışlarının yüzde 35 düştüğü, işçi çıkarmaya hazırlandıklarını açıkladı. ABD'deki işsizlik 1945 yılından bu yana en yüksek seviyeye ulaştı. İLO (Uluslararası Çalışma Örgütü) 2009 yılında dünya genelinde 50 milyon kişinin işsiz kalacağını tahmin ediyor.

Kriz iflas eden ünlü işadamlarının intiharlarını da beraberinde getiriyor. Dünyanın en zengin işadamları listesinde yer alan, en büyük çimento üreti-

cisi Adolf Merckle kendisini bir trenin altına atarken, ABD'nin en büyük gayrimenkul müzayede şirketinin başkanı Steven Good tabancayla intihar etti.

Krizin dibi ne zaman gelir?

Esasında '70'li yıllarda başlayan krizin ertelenen sonuçlarıyla karşı karşıyayız. O yıllarda yaşanan kapitalizmin aşırı üretimi, kriz dinamiklerini doğurmuştu. Ancak kapitalizm çeşitli yöntemler kullanarak bu krizi ertelemeyi başardı. Diğer taraftan, ertelemek adına atılan her adım, ortaya konulan her yenilik, krizin birikimlerini yoğunlaştırdı, şiddetini artırdı.

Kapitalizmin, krizi ötelemek için bulduğu en etkili yöntem, "neoliberal yeniden yapılanma" ve "neoliberal küreselleşme" idi. "Neoliberal yeniden yapılanma" adı verilen şey, krizin faturasını emekçi kitlelere ödetmek, krizi ötelemek amacıyla, kazanılmış sosyal haklara dizginsiz bir saldırı dalgası anlamını taşıyordu. '80'li yıllarda tüm dünyada estirilen terör dalgası bunun ürünüydü. Türkiye dahil olmak üzere dünyanın birçok ülkesinde askeri darbeler gerçekleştirilerek kitle hareketleri vahşice bastırılmıştı. '80'li yılların simgesi "demir leydi" lakaplı İngiliz Başbakanı Thachter ile aktör kökenli bir kukla olan ABD Başkanı Reagan yönetimi idi. Türkiye'de de Özal, onların politikalarının temsilcisiydi. Sendikalaşma, örgütlenme ve yaşam koşullarını iyileştirme mücadelesi, bu yıllarda azgın bir şiddete maruz kalarak bastırıldı. Devrimci yapılara karşı ise dünya genelinde bir imha politikası izlendi. Özelleştirmeler dizginsiz bir talanla gerçekleştirildi, özel sektör-"piyasalar" göklere çıkartıldı.

"Neoliberal küreselleşme" adı verilen şey ise, Sovyetler Birliği'nin ve revizyonist kampın dağılması ile birlikte, ABD'nin tüm dünyayı kendi pazarı ilan etmesinden ibaretti. Revizyonist kampın dağılması, ABD emperyalizmine yeni pazar alanları açmıştı. Pazarların büyüklüğünün yarattığı baş dönmesi, hemen "tarihin sonu"nun ilan edilmesini ve ABD'nin imparatorluğunun bekasının kutsanmasını getirdi.

Aynı dönemde sadece üretim alanında değil, mali piyasalarda da büyük bir büyüme gerçekleştirildi. '80'li yıllarda işçi ve emekçilerin yoğun sömürsünün yarattığı devasa artı-değer birikimi, emperyalist burjuvazinin elinde büyük bir mali kaynak oluşmasına neden olmuştu. Bu para, kredi olarak kitlelere dağıtıldı, alım gücü olmayan kitlelere borç vererek tüketim teşvik edildi.

Bu arada bilim ve teknolojiye yaşanan gelişmeler, buzdolabı, televizyon gibi ev ürünlerinden cep telefonu, bilgisayar gibi kişisel ürünlere kadar pek çok alanda yenilikler getirmiş, her yenilik, tüketimi yeniden teşvik eden bir unsur olmuştu.

Bütün bu adımlar, '70'li yıllarda kapıya dayanan krizin patlamasını önlemiş, ertelenmesini sağlamıştı. Aşırı üretimin yarattığı sıkışma, kimi zaman kimi ülkelerde yerel düzeyde krizlerin patlamasına neden oluyordu elbette; ancak kapitalist sistemin tümünü sarsacak olan kriz, atılan her yeni adımla, üretimde ortaya çıkan her yenilikle, işçi ve emekçi kitlelere her yeni saldırı dalgasıyla biraz daha erteleniyordu.

Kapitalist ekonomi, her türlü ürünü üretmeyi ve

pazara sürmeyi başarmıştı; ancak krizsiz bir ekonomi üretememişti. Gün geldi, sistem tıkanı. Kapitalizmin bir başka yasası, "eşitsiz gelişme yasası" işledi ve ABD ekonomisinin iç dinamikleri zayıflarken, Çin ekonomisi güçlü ve iddialı bir rakip olarak dünya pazarlarına hızlı bir giriş yaptı. Bu da kapıda bekleyen krizin, kapıyı çalarak değil, adeta yıkarak içeri yuvarlanması na neden oldu.

Bugün burjuva ekonomistler soruyorlar: Acaba krizin şekli "V" mi, "W" mu "U" mu, yoksa "L" mi? Herkes şu soruya cevap arıyor: Acaba dibi gördük mü?

Daha görmedik. Krizin dibi, "üretici güçlerin tahrip edildiği" ve "kapitalistlerin kapitalistler tarafından mülksüzleştirildiği" noktadır. Yani bir taraftan en büyük kapitalistler de dahil olmak üzere şirketlerin peşpeşe iflas etmesi, iflas eden şirketlerin başka şirketler, büyük emperyalist tekeller tarafından satın alınması sürecinin yaşanması gerekir. Bu yanı sıra henüz işin çok başındayız. İflaslar, intiharlar ve şirket satın almaları daha yeni başladı. Tüm dünyada ve çok büyük ölçeklerde "mülklerin el değiştirilmesi" sürecinin yaşanması, krizin dibini gösterecektir. (Elbette ki bütün burjuva sınıfının yokolması gibi bir durum anlaşılmamalıdır buradan. Bazı kapitalistler, başka bazı kapitalistler tarafından mülksüzleştirilecek, birinciler yok olurken, ikinciler krizden güçlenmiş olarak çıkacaklardır)

Diğer taraftan üretimin tüm unsurlarının ve ürünlerin tahrip edilmesi gerekir. Piyasadaki malların yok pahasına satılması ya da yakılarak, kırılarak, denize dökülerek imha edilmesi bu sürecin olmazsa olmaz bir parçasıdır. Yaygın ve kitlesel işsizlik, bununla birlikte boyutlu bir açlık yaşanacaktır. Bu da işçi sınıfının ya açlıktan ölmesi, ya da birkaç yıl işsiz kaldıktan sonra "üretim yeteneğini kaybetmesi" biçimiyle tahribat yaşamasıdır. Bugün üretim yapan makineler da hurdaya çıkartılacak, üretim sürecinden kopatılacaktır. Krizin dibini gösteren diğer unsur da budur.

Ve kriz öncesine ilişkin üretimin bütün unsurları (işçi, makina, hammadde ve fabrikanın sahibi kapitalistler) imha edildikten sonra, yeni işçiler, yeni makineler, yeni teknoloji ve yeni mülk sahipleri ile yeni bir üretim süreci başlayacaktır. Krizden çıkma sürecinin başlangıç noktası da budur.

Krizlerin olmadığı sistem sosyalizmdir

Kapitalist sistem, bir krizden çıkmaya başladığı anda, yeni bir krizin de dinamiklerini oluşturmaya başlar. Çünkü kapitalizm hangi yöntemi kullanırsa kullansın, krizsiz bir sistem yaratamaz. Kapitalizmin kar hırsı aşırı üretimi körükler. Sermayenin kar oranlarını düşüren aşırı üretim, krizi de biriktirmeye başlar.

Özel mülkiyeti ve artı-değer sömürsünü ortadan kaldıran sosyalist sistem, gerçekleştirdiği merkezi ve planlı ekonomisiyle, işçi ve emekçilerin çıkarlarına göre düzenlenen toplumsal yapısıyla ekonomik krizlere ve krizlerin yarattığı yıkıma da son verecektir.

“Selâm yaratana!
Tohumların tohumuna,
serpilip gelişene selâm!”

Böyle başlıyordu Nazım Hikmet, Türki-ye işçi sınıfına attettiği şiirinde... Marks ise, “*proletarya, sosyalist öğretide akli, sosyalist öğreti de proletaryada maddi gücünü bulmuştur*” diyordu bir yazısın-da...

Sınıf ile parti böylesine iç içe, böylesi-ne birbirine bağlıydı. Birbirinden bağımsız gelişen, ama ayrıık kaldıkları süre içinde hep eksik kalan, ancak bir araya gelince tamam olan bu iki öge, birleşme gerçekteleştğinde de büyük bir güç oluyor ve tüm engelleri aşüyordu. “Proletarya devrimleri” dönemi de bu şekilde başarıya ulaşmıştı.

1831 yılında Lyon’da, “*ya çalışarak yaşamak, ya da savaşarak ölmek*” şia-ryıla ayaklanan işçiler, tam da bu birleş-me sağlanamadığı için yenilmişlerdi. Lyon’dan 8 yıl sonra 1839 yılında “barikatlar şehri” Paris, bir kez ayaklanmaya sahne olmuş, fakat geniş kitleleri peşin-den sürükleyemediğinden, kısa bir süre sonra bastırılmıştı. Her iki ayaklanmanın da içinde yeralan bir savaşçı, şu sonucu çıkarıyordu sonrasında:

“*Lyon’da biz ücret baremi için savaşt-yorduk. Çoktuk, yüzbinlerceydik. Yenik düştük. 12 Mayıs’ta Paris’te bir avuç in-sandık. Ama iktidar için, işçilerin Fran-sa’sı için savaşıyorduk. Ve yine yenik çıktık... Eğer Paris’te yüz bin olsaydık ne olacaktı? Eğer Lyon’da sadece ücret baremi için değil, iktidar için savaşısay-dık ne olacaktı? Zafer! İşte o zaman za-fer bizim olacaktır!*”

Ve bu savaşçı işçinin kehaneti, önce Paris Komünü’nde, ardından Ekim devri-mi’nde gerçek oldu. Onu diğer devrimler izledi. Ama yengi ya da yenilgi ile de bit-se, her devrimci kalkışma, büyük bir ders bırakıyordu işçi-emekçi hareketine. Tıpkı Lyon yenilgisinin ardından, inancını haykı-ran bir savaşçının sözlerinde olduğu gibi: “*Devrim adına amaçsız kurbanlar ve ye-nilgiler yoktur. Savaşta savaş kuralları işler. Bugün yenildik, yarın biz yenece-ğiz!*” (Alıntılar “Ateşi Çalmak” kitabın-dan)

* * *

Kriz ve savaş dönemleri, işçi sınıfının eylemlerinin arttığı, ezilen-sömürülen tüm kesimlerin önderi olduğunu somut olarak gösterdiği dönemlerdir. Aynı zamanda iş-çi ve emekçilerin devrimci ajitasyona ve

örgütlenmeye en açık olduğu ve devrimle-rin mayalandığı anlar... Dikkat edilirse, bugüne dek gerçekleşen devrimlerin he-men hepsi, böylesi büyük alt-üst oluşların yaşandığı dönemlerde gerçekleşmiştir.

Bunu burjuvazi de çok iyi bildiği için, baskı ve şiddetini bu dönemlerde daha da arttırmakta, tahakkümünü daha sıkıya al-maktadır. Faşizmin ortaya çıkışının, Ekim devrimiyle başlayan “proleter devrimler çağı”nın hemen ardından olması, boşuna değildir. Bu, burjuvazinin devrimlerden duyduğu büyük korkunun ifadesidir.

Şimdi yine böylesi bir dönemden geçi-yoruz. Emperyalist-kapitalist sistemin içi-ne düştüğü ekonomik kriz, tüm dünyayı etkisi altına almış durumda. Ve burjuvazi-nin etekleri bir kez daha tutuşmuş halde. Kapitalizmin akıl hocaları, şimdiden “sos-yal patlama” tehlikesine dikkat çekiyor. Krizden ve onun yaratacağı sonuçlardan nasıl kurtulacaklarına dair toplantı üstüne toplantı yapıyorlar, zirveler düzenliyorlar.

Onlardan sonuncusu geçtiğimiz gün-lerde Davos’ta gerçekleşti. Sözde “kriz sonrası dünyanın nasıl şekilleneceği”ni tartışacaklardı. Sanki kriz bitmiş de son-rasına şekil vermek kalmış gibi! Tabi bu, kitlelere sunulan yüzüydü. Kendi araların-da konuşulanlar ise çok daha farklı ve oldukça çarpıcıydı.

Bir masanın etrafında bir araya gelen bu akıl hocaları, yakın za-mana kadar bir terennüm halini alan “*piyasaların kendiliğın-den, hem de büyük zarar-lara yol açmadan denge-ye geleceği*” tezine, bü-yük bir hışımla saldırap mahkum ediyorlardı. “*Serbest piyasada servetin yukarıdan aşağı sızacağına ilişkin varsayım if-las etti... Şimdi in-sanlar son derece si-nirli, başka bir model bulmak gerekir*” di-yordu biri. “*20 yıldır mutluluk hapı yutul-*

muş, partide herkes eğlenmiş, ama parti bitmişti” diğerine göre de. Bir başkası, “*bireyciliği yücelten ahlak anlayışın-dan, toplumun tekerleğini çevirmeye, ortak çıkarlara yönelik bir ahlak anlayı-şına geçmek gerektiğini*” söylüyordu. (Aktaran Ergin Yıldızoğlu, Cum-huriyet 2 Şubat 2009)

Evet, bunları bugün çokulus-lu şirketlerin, mali piyasaların liderleri, CEO’lar ifade ediyor. Durumun kapitalizm açısın-dan ne kadar ciddi olduğunu daha iyi ne an-latabilir ki!

* * *

Son ekonomik krize karşı en büyük direniş, Yunanistan’da patlak verdi. 2008’in son haftalarında başlayıp, 2009’un ilk günlerine kadar süren bu halk hareketinde, öğrenciler, işçi ve emekçiler günlerce omuz omuza çatıştı. Sokaklarda barikatlar kuruldu, genel grev, genel direniş yaşandı. Şimdi ise kü-çük üreticiler, Yunanistan’ı bir baştan di-ğer başa traktörleri ile geçip Atina’ya da-yandılar.

Yunanistan’da sular durulmazken, Fransa da hareketlendi. Önce öğrencilerin başlattığı eylemler, dev-letin “eği-timde re-form” adı al-tındaki yasayı geri çekmesiyle son bulmuştu. Ocak ayının son günlerinde ise yaklaşık iki buçuk mil-yon Fransız işçi ve emekçisi, genel greve giderek tüm hayatı durdurdu.

Krizle birlikte Avrupa’nın pek çok yerinde irili-ufaklı ey-lemler gerçekleşti, gerçekleş-iyor... Benzer bir durum ülkemiz işçi ve emekçileri açısında da ge-çerli. İşçi sınıfı eylemleriyle yine öne fırladı. Fabrika önü direnişler, sokak yürüyüşleri, mitinglerle başlayan eylemlilikler,

fabrika işgallerine dönüştü. İşçi sınıfı yıllar önceki mili-tan eylem bi-çimlerine ye-niden dönüş yaptı. Hatta Philips’de ol-duğu gibi, iş-galin yanı sıra patronları rehin alma eylemi de yayılmaya başla-dı.

Ancak bütün bu dire-nişlerde, komünist ve devrimci öncünün eksik-liği, her aşamada kendi-ni daha derin ve yakıcı biçimde hissettiriyor. Birçoğu sarı ve refor-mist sendikalarda örgüt-lü olan bu işçiler, diren-melerine rağmen hakla-rını çoğu kez alamıyor-lar. Hatta Brisa ve Pirelli’de olduğu gibi kimi işyerlerinde sendikacılar patronlarla anlaşarak, kendine muhalif işçilerin atıl-masına ön ayak oluyor.

Kuşkusuz işçi sınıfı bu direnişler içinde pişecek, deneyim kazanacak. Tıpkı Lyon barikatlarında savaşan işçinin söylediği gibi, hiçbir direniş boşa gitmeyecek. Fa-kat bu deneyimin yanı sıra, ona bilinç ta-şıyacak, gerçek kurtuluşun yolunu göste-recek öncülere ihtiyacı, daha da artmış durumda. Bu koşullarda komünistlerin görev ve sorumluluğunun, her zamankin-den daha fazla olduğunu söylemeye ge-rek var mı? Keza birbirinden kopuk akan ML yapıyla, işçi hareketinin, bir noktada kesişip birlikte akmaları için, giderek da-ha da elverişli hale gelen bu zemini de-ğerlendirmemenin ne kadar büyük kayıp, hatta bir suç olacağını söylemeye?

* * *

İşte tarih, bir kez daha “aklı” ve “maddi” gücü bir araya getirecek koşul-ları önümüze sunuyor. Bu iki gücün bir-leşmesinden doğacak devasa kuvveti ya-ratmanın, burjuvazinin korkulu rüyasını gerçeğe çevirmenin olanaklarını ortaya koyuyor. Bundan sonrası bir bütün olarak komünist örgütlerin ve tek tek her kadro-nun, bu bilinç ve sorumlulukla görevlerine sarılmasına, bu yönde göstereceği yo-ğunlaşmaya ve beceriye kalıyor.

Bir yıldönümünü bu koşullarda karşıli-yoruz. Ona layık olmanın, onu en iyi şe-kilde kutlamanın, günün bu yakıcı görevi-ni yerine getirmekten geçtiğini biliyoruz. O yüzden de şaşalı gösteriler yerine, onu mütevazi ama anlamı, içeriği güçlü biçim-lerle karşılamalıyız diyoruz.

“*Ey bağrıma çarparak dağılan rüzgar,
Ufku saran kızılık:
Yükselen bu yumruklar, senin ateşindir
Sana kan taşıyor o bağırışlar;
Kanatlarımı nabzımda tutuşturman
Boşuna değil,
Kulak ver, dinle yüreğimi,
Damarlarımı seslendir;
Gör nasıl donatıyor beni,
Bıçaklarla dövüşülen bir coşkunluk
Atak ve kararlılıkla bir sevinç
Kol kola yürürken yoldaşlarla...*”

Şairin dediği gibi;
“*Bin kez budadılar körpe dallarımızı
Bin kez kırdılar
Yine çiçekteyiz işte, yine meyvedeyiz!
Bin kez korkuya boğdular zamanı
Bin kez ölümlediler
Yine doğumdayız işte,
yine sevinçteyiz!*”

Nice zorluklardan, badirelerden, yengi ve yenilgilerden geçildi. Örs ile çekiç ara-sında dövüldü. Ateşi ve ihaneti gördü. Ama yılmadı, doğru bildiği yoldan şaşma-dı. Ve bugünlere gelindi...

Güzel günlere olan inancını yitirmeyen-ler, gelenekten kopmadan, onun iyi ve güçlü yanlarına alarak geleceğe yürüyen-ler, umudu hep diri tutanlar, elbette onun sonuçlarını alacaklardı. Bugün, o gündür! Ekilen tohumların çiçeğe durma zamanı-dir!

Onun için bir kez daha
“*Selam yaratana!
Tohumların tohumuna
Serpilip gelişene selam!*” diyoruz. Ve biliyoruz ki,
“*Bütün yemişler dallarımızdadır
Beklenen günler,
güzel günlerimiz ellerimizdedir
Haklı günler, büyük günler...*”

“Büyük günler” için büyük düşünüp, büyük dövüşeceğiz! Değil beş, on, 30 yıl da geçse, aynı inanç ve coşkuyla yürüye-ceğiz aynı yoldan... Kırılma pahasına, eğilip bükülmeden... Ve inanıyoruz ki, biz kazanacağız! Karanlığın en koyusunda bi-le bu inancı haykıranların, başka bir so-nuçla karşılaşmaları mümkün değildir. İşte tarih, işte BİZ!
Selam yaratana!
Serpilip gelişene BİN SELAM!

Kriz ve savaş dönemlerindeki TOPLUMSAL DEĞİŞİM

Kriz döneminin insanlarda ne türden değişiklikler yaratacağının ilk örneklerini, işçi eylemlerinde görmeye başladık bile. İşten atılma tehdidi yaşayan, ya da işten atılan işçilerin ilk refleksleri birbirlerine kenetlenmek oluyor. İşçiler, fabrikayı işgal ederken, ateşin başında kumanyalarını yerken, mesaiye gelir gibi her gün direnişe gelirken, son yıllarda unutturulan pek çok değeri yeniden keşfediyorlar. Yaşadıkları direniş, onların yaşama, ailelerine, arkadaşlarına bakışlarını değiştiriyor.

lerle donatmıştı. Kitleler, kolektif bir bütünün bir parçası olarak hareket ediyor, sosyal ve ekonomik ilişkilerini kolektif bilinçle kuruyorlardı.

Yenilgi dönemleri ve burjuva propaganda

12 Eylül sonrasında ise, hava birden değil, ama hızla değişti. Öncelikle devrim dal-

gasının yenilmiş olması devlete büyük bir manevra olanağı sağladı. 12 Eylül, devrimci örgütleri hızla çöktürmüş, daha da önemlisi direnişsiz, büyük bir yenilgi alınmıştı. Sonuçta devrim cephesinin sesi kısılmıştı; fısıltı halinde çıkan kimi sesleri ise, geniş kitleler duymuyordu.

Bu durumu fırsat bilen karşı-devrim cephesi ise, kendi sesini sonuna kadar yükseltti. Her alandan büyük bir bombardıman başlattı; okullarda öğretmenler, televizyonda haberler, kitaplar, psikologlar vb aracılığıyla... Darbeyi milat olarak ele alıp, kitlelerin darbe öncesine ilişkin tüm bildiklerini unutturma çabasına girişti.

Öncelikle devrimcilerden ve devrimcilerde somutlaşan insani değerlerden başladı. Devrimci örgütlerin önemli bir kısmı direnmeden yenildikleri için, kitlelerde bir güvensizlik oluşmuştu. Burjuvazi bu durumu değerlendirdi. Örgütlerin bireyi yok ettiği, oysa her şeyden önce birey olmak gerektiğini vaaz etti. Yenilgi ortamında bu söylem, kitlelerde yankı bulmaya başladı. Kitlelerin birbirine yabancılaşmasının ve yalnızlaşmasının tohumları böylece atıldı.

Derken maddi değerler, manevi değerlerin üzerine çıktı. Çalışarak para kazanmak küçümsendi, köşeyi dönmek, vurgun vurmak özendirildi. "Para"nın ve lüksün, emek, çalışkanlık, onur gibi erdemlerden daha değerli olduğu anlatıldı ısrarla. Öyle ya, para her kapıyı açardı, ama onur ve dürüstlük gibi şeyler karın doyurmuyordu! Geçmişte bütün sorunlara, herkesi rahatlatacak kolektif çözümler aranırken, "sen kendini kurtar" düşüncesi yaygınlaştırdı. "Herkesle birlikte boğulmak"tansa, "gemisini kurtaran kaptan" olmak yeğ tutuldu. Daha çok ve daha kolay para kazanmak, bu para ile toplumda bir statü edinmek ve saygı görmek, en önemli şey haline getirildi. Sınıf atlama hayalleri güçlendirildi. Yoksul emekçi kesimlerde bile zengin yaşamlara özlem ve zenginler gibi yaşama-zenginlerin hayatına kenarından da olsa yakınlaşma umudu körüklendi. Ve tüketmek... Daha çok, daha lüks tüketmek pompalandı.

Geçmişe dair her şeyin kötülenmesi de bu bombardımanın amaçlarından biriydi. İnsanların ailelerinden, doğal çevrelerinden görerek, kendi yaşamının içinde öğrendiği her şey lanetli ilan edildi. Evde yaşama biçiminden çocuk yetiştirme tarzına, yemek yeme alışkanlıklarından, insan ilişkilerine kadar her şey, yeni baştan tanımlandı. Eskilerin, yaşlıların anlattıkları ve öğrettikleri küçümsenirken, "yeni" olan her şey kutsandı. Burjuvazi, kitlelerin geçmişle bağlarını koparmak ve sadece kendisinin söylediklerini dinlemesini sağlamak için bu yönteme başvurmuştu.

Burjuva propaganda, herkesin "birey" olduğunu söyler. Buna göre, herkesin "kendi" duyguları, "kendi" düşünceleri, "kendi" yaşam tarzı, "kendi" zevkleri ve beğenileri, "kendi" tercihleri vardır. Reklamalarda en yoğun kullanılan argüman "size özel" kelimesidir. Satışa sunulan ürün "size özel"dir ve siz de zaten "çok özel"sinizdir! Her zaman "farklı" şeyler yaparsınız, çünkü siz "herkesten farklı"sınızdır.

Burjuvazi, kitleleri bencilleştirmek, sadece kendisini düşünen insanlar haline getirmek için özellikle kullanır bu propagandayı. Çünkü bencilik ve bireyselleşme, bir taraftan kişileri yalnızlaştırır, kolektif düşünme yeteneğini kaybettirir ve burjuvazi için tehdit olmaktan çıkarır. Diğer taraftan, tüketimi (dolayısıyla burjuvazinin karını) artıran bir etki yaratır.

Ancak kitleler, kimi zaman kolektif düşünemese de, her zaman kolektif davranırlar. Davranış biçimleri, kendileri farkına varmasalar bile, toplumsal bir nitelik taşır. Benzer davranış biçimleri, benzer yaşam tarzları, alışkanlıklar ve düşünceler, toplumun geneline hakimdir. Herkes "apayrı bir birey" değil, bu bütünün bir parçası, toplumun bir üyesidir. Ve ekonomik-sosyal koşullardaki, toplumdaki değişimlerden kolektif bir biçimde etkilenecek, kolektif bir biçimde değişirler.

Mesela düşük belli pantolonlar modayken, gençlerin neredeyse tümü düşük pantolon giyer; şampanya rengi modaysa, herkes evinin duvarlarını şampanya rengine boyatır; "çocuğunla arkadaş olmak" üzerine büyük bir bombardıman yürütülüyorsa, her ebeveyn çocuğuyla en iyi kendisinin arkadaş olduğunu kanıtlamaya çalışır; kitlelerde yaşam koşullarından rahatsızlık artmaya başlamışsa, bütün düzen partileri "en solcu" görünür. Örnekleri artırmak mümkün. Ama hepsi de tek bir şey anlatıyor: "Belirli toplumsal ve ekonomik koşulları paylaşarak yaşayan" tek tek kişilerin her biri, çevresindeki herkesten farklı ve özgün bireyler değil, bu koşulların yarattığı toplumsal ortamın bir parçasıdır.

"İnsanların sosyal varlıklarını belirleyen düşünceleri değil, aksine düşüncelerini belirleyen sosyal varlıklarıdır" der Marks. İnsanların fikirleri yaşadıkları koşulların dışında "çok özel" bir yerlerden gelerek beyinlerine yerleşmez. Neyi yaşıyor, neyi görüyor, duyuyorlarsa, odur bilinçlerinde olgunlaşan. Düşünceleri, yaşadıkları koşullar içinde algıladıkları şeylerden ibarettir bu nedenle.

Elbette ki, aynı toplumda yaşayanların hepsi, bir tornadan çıkmış gibi birebir aynı özellikleri göstermez. Herkes, içinde bulunduğu toplumsal koşullardan geçmişten bugüne getirdiği birikimler ölçüsünde etkilendir. Keza çevresinde şekillenen, kendisine dayatılan yaşam ve düşünme tarzının dışına çıkan, çok daha geniş bir alanı görerek etkilenen, duygu-

düşünce dünyası zenginleşen insanlar da vardır. Ancak geniş kitleler sözkonusu olduğunda, belli ekonomik ve toplumsal koşullar altında, aynı düşünce ve duyguların şekillendiği, tek tek insanların aynı şeylerden etkilenip aynı tepkileri verdikleri de yadsınamaz bir gerçektir. Ekonomik ve toplumsal koşullar değiştiğinde, kitleler de "kitlesele halde" bir değişim geçirmektedirler.

12 Eylül öncesi ve kitleler

'70'li yıllara damgasını vuran, bir taraftan ekonomik kriz ve yoksulluk, diğer taraftan mücadelenin yükselişe geçmesiydi. Halk, ekmek, yağ, şeker kuyruklarında saatlerce bekliyor, karaborsacılar büyük vurgunlar vuruyorlardı. Hemen bütün hayati gıda ürünlerinde büyük bir yokluk yaşanıyor. Devrimci hareket ise, '71 darbesinin arkasından hızla kendisini toparlamış, '76 yılından itibaren yeniden yükselişe geçmişti. Bir taraftan fabrikalarda büyük işçi direnişleri, diğer taraftan okullarda ve mahallelerde faşistlerle şiddetli çatışmalar yaşanıyor.

Bu koşullar, kitlelerin bilincini de şekillendiriyordu. Hareketin yüksek oluşu, yoksulluğa rağmen 'paylaşım' olgusunu güçlendirmişti. Estirilen faşist teröre karşı 'direniş' ile birlikte 'dayanışma' da büyüyordu. Ekonomik ve siyasi baskı öylesine boyutluydu ki, kimse bunlarla tek başına başa çıkamayacağını "kendisini kurtaramayacağını" biliyordu. Bireysel değil ancak toplumsal çözümler bulunabilir, toplumsal kurtuluş sözkonusu olabilirdi. Bu duygu, kitlelerin birbirine yaslanmasına, birbirinden güç almasına, yaşamını, sorunlarını, çözümlerini, acı-tatlı tüm duygu ve düşüncelerini paylaşmasına yol açıyordu.

O dönem çekilen filmler bile, kitlelerin ruh halini çarpıcı bir biçimde ortaya koyar. En sıradan filmlerde bile, "fakir ama onurlu" insanların hikayeleri anlatılır.

Emek, sevgi, fedakarlık, çalışkanlık, en ağır sorunlar karşısında bile yılmaz bir çaba, cesaret, yiğitlik, sabır, kararlılık, dürüstlük, sevdiklerine bağlılık... Kadınla erkeğin kavga alanında giderek eşitlenmesi, çocukların "cam bebek" olarak değil, "yaşamın ortakları" olarak görülmesi, her ailenin, komşuların, mahallesinin, akrabalarıyla birlikte büyük bir aile gibi hareket etmesi... Mücadele "insanın insanlaşması sürecini" güçlendirdikçe, bu türden erdemler, insani özellikler yaşamın her alanında doğal davranış biçimlerine dönüşüyordu.

Feodal ilişkilerin henüz tam olarak çözülmediği, kapitalist gelişim düzeyinin geri olduğu ve ekonomik krizin pençesinde boğulduğu '70'li yıllar, mücadelenin yüksekliğinin de etkisiyle kitleleri olumlu özellik-

Burjuva propagandanın temel argümanı “yeni” oldu.

‘80’li yıllar, tüm dünyada karşıdevrimci bir dalganın esmeye başladığı bir dönemdi aynı zamanda. Türkiye, Şili gibi kimi ülkelerde askeri darbeler gerçekleştirilirken, İngiltere gibi emperyalist ülkelerde ise, ‘Demir Leydi’ lakaplı Thatcher gibi yöneticiler başa gelmişti. Bu karşıdevrimci dalga, emek sömürsünü yoğunlaştırıyor, böylece üretimi artırıyor. ‘80’li yıllarda kapitalizmin tüm dünyada hızla gelişme göstermesinde teknolojik gelişme kadar, esen bu karşıdevrimci dalganın yarattığı baskı ortamı da etkili olmuştur.

Bu dönemde tıpkı ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada devrimci hareketlere ve devrimci değerlere karşı bir saldırı yükseltiyordu. Kitlelerin devrimci yapılardan, hatta demokratik hak ve özgürlük mücadelesinden uzak tutulması için çaba harcanıyordu. “Yaşam koşullarını düzeltmek için” mücadele etmek yerine, daha fazla para kazanmak için uğraşmak ve daha çok tüketmek öğütleniyordu.

Ancak salt ideolojik saldırı, salt ideolojik bombardıman, eğer uygun nesnel koşullar olmasaydı, kitleler üzerinde etkili olmaya yetmezdi. Kapitalizmin ekonomik gelişme düzeyi de uygun nesnel koşulları oluşturmuştu. ‘70’li yıllarda evlerde radyo gibi elektronik aletler bile, belli bir refah göstergesiyken; ‘80’li yıllarda televizyon, buzdolabı, çamaşır makinesi gibi ürünler artık her evde yaygın biçimde kullanılmaya başlandı. İnşaat sektöründeki gelişme, gecekondu apartmana geçmeyi, çekirdek ailelerin ayrı eve çıkmasını kolaylaştırdı. Aynı yıllarda, gerçekte kitlelerin aldıkları reel ücretler düşmekte, çalışma koşulları giderek ağırlaşmakta, kazanılmış pek çok ekonomik ve sosyal hak gasbedilmekteydi. 12 Eylül, sendikal örgütlülükleri dağıtmış, fabrika ve işyerlerindeki faşist baskıları en üst noktaya çıkarmış, en küçük bir hak arama mücadelesine bile şiddetle saldırmış, bütün bunların etkisiyle yaşam koşullarını kötüleştirmişti. Gerçek gelir düşerken, görece refahta bir artış olmuştu. Bu da büyük bir yanılsama yaratmıştı.

Kapitalizm, gerçekten de “bir avuç mutlu azınlık için” çok iyi yaşama koşulları sunuyordu. Ve geri kalan geniş kitlelerin payına düşen, bu yaşama koşullarına ulaşma hayaliydi.

Yoz burjuva yaşam tarzı

‘90’lı yıllarda yükselmeye çalışan cılız devrim dalgası, iki barikata birden çarptı: Hem devrimci yapılar, 12 Eylül yenilgisine yol açan hatalarıyla yüzleşmedikleri, bu hataları ortaya koyup kendileriyle hesaplaşmadıkları için, bu dalgayı yükseltebilecek güçte değillerdi; hem de revizyonist blokun çöküşü çok şiddetli bir karşıdevrim rüzgarının esmesini, “sosyalizm öldü” çığlıklarının atılmasını getirmişti. Bu iki barikat yüzünden ‘90’ların devrimci dalgası, fazla yükselme olanağı bulamadan geriye savruldu. ‘96 yılından itibaren başlayan düşüş, 2000 yılındaki 19 Aralık katliamıyla dibe vurdu.

Devrimci hareketin uğradığı büyük yenilgi ve içine düştüğü tasfiyecilik süreci, burjuvaziye çok geniş bir hareket serbestisi sağlıyordu. Zaten ‘80’lerden itibaren oldukça mesafe almış, özellikle genç kuşakları kendi geçmişlerinden, köklerinden koparmayı başarmıştı. Bu dönemin yarattığı insan özellikleri üzerine

bugüne dek pek çok yazı yazdık. Sadece kendisini düşünen, bencil, kendisini dünyanın merkezine koyan, yaşamın anlamının eğlenmekten ibaret olduğuna inanan bir insan tipi geliştirildi. Sorunlara karşı duyarsız, topluma karşı ilgisiz, değerler sistemi gelişmemiş, kendisine karşı bile sorumluluk duygusundan yoksun, sorun çözme gücü olmayan, başarı kavramını sınavlarda yüksek not almaktan ibaret zanneden, yaşamda herhangi bir şeyi başaramamış, herhangi bir şeyi başarmak için çaba göstermesini bilmeyen, kendi ayakları üzerinde duramayan bir insan

tipi. Düşüncelerden olduğu kadar duygulardan da yoksun, sevmeyen, sevilmeyen, yalnız kalmamak için her şeye katlanan, ama ruhen hep yalnız olan, yaşama karşı yabancılaşmış, amaçsız ve gelecek beklentisi olmayan gençler doluştu ortalığa.

Anne-babalar, kendileri kapitalizmin bombardımanından ne kadar etkilendiklerini fark etmeden, bu bombardımandan çok daha fazla etkilenen genç kuşaklar yetiştirdiler. Çocukları için her şeyi düşünmeye, onların geleceğini en iyi biçimde kurmaya, çocuklarını hiç incitmeden büyötmeye çalıştılar. Ve çocuklar büyümeye başladığında, kendi yarattıkları “frankeştayn”lardan korktular, kendi çocuklarına da yabancılaştılar.

Kitlelerin yaşamlarının merkezine maddi unsurlar oturtuldu. Maddi varlıklarını güçlendirmek için ölesiye çalıştılar. Kredi kartlarının, taksitlerinin esiri haline geldiler. 12 Eylül öncesinde “dünyayı değiştirmek”, “yaşam koşullarını düzeltmek”, “insanlık için iyi bir şey yapmak” gibi amaçları vardı. Sonrasında ise “değiştirmek” istedikleri tek şey, evleri, arabaları, mobilyaları, giysileri oldu. Duygular, düşünceler, manevi zenginlikler, değerler sisteminin yerine, maddi zenginliklerini, servetlerini, malvarlıklarını koymaya başladılar.

‘90’ların ikinci yarısında ortaya çıkan, 2000’lerde ise hız kazanan ekonomik gelişme, teknolojiye ortaya çıkan yenilenmeydi. Cep telefonu ve bilgisayar teknolojisinin yaygınlaşması, internet ağının ortaya çıkması, üretim alanında olduğu kadar, günlük yaşamda da her şeyi altüst eden bir etki yarattı. Üretimde reel ekonomi küçümsenip sanal ekonomiye (bilgi sektörüne) ağırlık verilirken, yaşamda da gerçek değerler, gerçek duygu ve düşünceler bir kenara bırakılarak sanal değerler, sanal duygu ve düşüncelere yönelme ortaya çıktı. Zenginlikler bile sanal oldu. 20 yıl vadeli kredi çekerek ev satın alan insanlar, ev sahibi olduklarını zannettiler. Kredi kartı kullanarak alışveriş yaptılar ve sanki bu borç kendilerine ait değilmiş, başkasının parasını harcıyormuş gibi davrandılar. İnternetin ve cep telefonunun sanal dünyasında kendilerini olduklarından farklı kimliklere büründürerek, sanal arkadaşlıklar, sanal ilişkiler kurdular. Kendilerinde yanlış, olumsuz bir şey gördüklerinde, değişmek yerine değişmiş gibi davranmayı, olduklarından farklı görünmeyi seçtiler. Yaratılan tuhaf bir hayal dünyası içinde gerçeklikle bağlarını ko-

pardılar. İnternet belki daha dar bir kesime hitap etti, ama cep telefonu ve kredi kartı, en yoksul işçinin bile cebine girdi, yaşamının bir parçası oldu.

Kriz tüm dengeleri değiştirdi

“Bilim ve teknolojiye ortaya çıkan yeni bir gelişme ve bunun arkasından meydana gelen ekonomik büyüme, sınıf mücadelesinin dinamiklerini bir süreliğine geriye iter” diyordu Marks. İnsanların yaşamlarında bir şeyler iyiye gidiyorken, ya da iyiye gittiğini zannediorken, bilim ve teknolojiye ortaya çıkan gelişme yeni umutlar yeni beklentiler yaratmışken, kitleler bu beklentileri bozacak büyük altüst oluşlar istemezler. Bu düzen içinde, yaşamlarında iyileşme ihtimali ortaya çıkmışken, (daha doğrusu onlar öyle zannederken) devrim gibi, kurulu düzenlerini bozacak faaliyetlere uzak dururlar. Ancak şiddetli ekonomik ya da siyasi kriz dönemleri, kendi hayatlarında ortaya çıkan büyük çöküşler, düzene ilişkin umut ve beklentilerini yerle bir eden gelişmelerle karşılaştıkları anlarda, devrimci ajitasyona açık hale gelirler.

‘80’lerden itibaren gelişmeye başlayan, ‘90’ların ikinci yarısından sonra ise çok daha büyük bir hız kazanan kapitalist gelişme döneminde, tüm dünyada devrim dalgasının nesnel koşullarında bir zayıflama ortaya çıkmıştı. Üstelik ülkemiz devrimci hareketi, bu tabloyu değiştirebilecek, öznel unsurun gücüyle nesnelliği etkileyebilecek güçte değildi. Hatta tersine, yaptığı büyük ve belirleyici hatalar nedeniyle kitle hareketinin daha da geriye gitmesine, güvensizleşmesine, devrimci hareketle bağlarını büyük oranda koparmasına neden olmuştu. 12 Eylül yıllarında direnişsiz ve dövüşsüz bir biçimde alınan yenilgi, ‘90’ların ortalarından itibaren gelişmeye başlayan reformizm ve yasalılık, bunun komünist ve devrimci örgütleri de etkilemesi ve 12 Eylül’den sonraki “ikinci tasfiyecilik dalgası”nı yaratması, devrimci hareketin daha da geriye düşmesine neden oldu.

Bugün ekonomik kriz, son 20 yılda devrim cephesinin aleyhine oluşan nesnel ve öznel koşulları değiştirme dinamiklerini fazlasıyla sunuyor. Üstelik bu devrim cephesinin bütün zayıflıklarına rağmen böyledir. Her ekonomik kriz, aşırı üretimin varlığını, sistemde bir tıkanıklık olduğunu gösterir. Ancak her ekonomik kriz aynı büyüklüğe ve aynı şiddete sahip değildir. Kimileri, burjuvazi açısından daha kolay ve sancısız atlatılabilir, ekonominin dengelerinde büyük sarsıntılar yaratmadan, daha küçük ölçekli yıkımlarla çözüm bulunabilir. Ancak bazı krizler, kapitalist sistemin tümünde bir tıkanma anlamına gelir. Çözüm de tüm sistemi etkileyecek ve onu alt-üst edecek düzeyde şiddetli bir halk hareketindedir. Krizin getireceği yıkım, sistemin tüm dengelerini bozacak ve yeniden kuracak büyüklükte olur.

Tüm krizlerde Marks’ın söylemiyle “kapitalistlerin kapitalistler tarafından mülksüzleştirilmesi” yaşanır. Büyük krizlerde yaşanan “mülksüzleştirme” dünya ölçeğindedir. Küçük krizlerde genel olarak büyük tekelin küçük işletmeleri yutması biçiminde yaşanan “mülksüzleştirme”, şiddetli krizlerde tekeller arası bir hegemonya savaşı, daha açık bir deyimle dünya hegemonyasının sahipliği üzerinden yaşanır. Bu tür şiddetli krizler, kaçınılmaz bir biçimde savaşlar, hem de büyük ölçekli paylaşım savaşları gerektirir.

Tüm krizlerde “üretici güçlerin ve ürünlerin tahribi” yaşanır. Küçük krizlerde bu sektörel ölçekte kalır, ekonominin geneline yaptığı etki daha sınırlıdır. Şiddetli krizlerde ise, çok yaygın ve kitlesel işçi kıyımları, açlıktan kitlesel ölümler, ürünlerin devasa ölçülerde imhası söz konusudur.

'29 bunalımı, hem "kapitalistlerin kapitalistler tarafından mülksüzleştirilmesi" hem de "üretici güçlerin ve ürünlerin tahribi" yönüyle, dünya ekonomisinin genelinde tıkanmaya yol açan şiddetli bir krizdir. Ve ancak emperyalist paylaşım savaşı ile atlatılabilmiştir. Bugün yaşanan kriz de, dünya ekonomisinin genel olarak tıkanması biçiminde ortaya çıkan ve ancak büyük bir emperyalist paylaşım savaşı ile atlatılabilecek olan şiddetli bir krizdir. Çünkü sözkonusu olan, dünya hegemonyasında bir değişim, dünya imparatorluk tahtının sahip değiştirmesidir. Bugüne kadar ABD'nin tek başına oturduğu imparatorluk tahtının yeni varisinin ortaya çıkması ve taht üzerinde hak iddia etmesi, dünya pazarlarını ele geçirmeye başlamasıyla ortaya çıkan bir krizdir bu. Bütün bunlardan dolayı, bu krizin yaratacağı altüst oluş, bugüne kadar yaşananlardan çok daha şiddetli olacaktır. Daha şimdiden insanların günlük yaşamlarını etkilemeye başlamıştır. İşten atılmalar herkesin bir biçimde gündemindedir. Gün geçtikçe krizin etkileri herkesin yaşamına biraz daha yakınlaşacak ve çok kısa bir zaman içinde herkesin yaşamını etkileyecektir.

Yeni dönem, yeni bir insan tipi

Örgütlenme faaliyetinin temel unsuru 'insan'dır, kitlelerdir. Bu nedenle, burjuvazinin ideolojik bombardımanının kitleler üzerinde yarattığı etki, örgütlenme faaliyetinin de en önemli sorunu oldu uzun yıllar boyunca. Ancak artık bu dönemin sonuna gelindi. Ekonomik büyüme döneminin sonu ile birlikte, bu dönemin yarattığı kitle psikolojisinin de sonu görüldü.

Önümüzde neler durduğunu bir düşünelim: Yayıncı kitleleşmiş işsizlik, açlık ve açlıktan ölümler, en temel ihtiyaç maddelerinin bile yokluğu gibi unsurların olduğu büyük bir kıtlık dönemine gireceğiz. Emperyalist paylaşım savaşı dünyanın genelini, büyük olasılıkla da ülkemizi etkisi altına alacak, günlük yaşantımızın düzeni diye bir şey kalmayacak. Belki savaşta, belki de açlıktan, en yakınımızı, en sevdiğimiz insanları kaybedeceğiz.

'29 bunalımına ilişkin kitaplar, romanlar, belgeseller, tam da böyle bir yaşantıyı anlatıyor. Ya da II. Emperyalist paylaşım savaşlarını anlatan filmleri, o günleri yaşamış dedelerimizin anlattıklarını bir düşünelim. Son yıllarda etrafımızı sarıveren pembe tablolar içinde, bunları düşünmek çok zor, çok inanılmaz geliyor. Ama bütün bunlar geçmişte yaşandı, önümüzdeki dönemde de, büyük bir olasılıkla yanıbaşımızda yaşanacak. Siyaseten, Türkiye'nin krizden ne kadar şiddetli etkileneneceğini, Ortadoğu'yu ilgilendiren bir savaşın da ortasında yer alacağını söylüyorsak, teorik olarak bunu biliyorsak, bunun yaşamımız üzerindeki etkilerini de düşünmek zorundayız.

Ve bütün bu tablo içinde, mesela evde elini sıcak sudan soğuk suya sokmadan büyütülen gençlerin durumunu bir düşünelim. Bir şeyi elde etmek için şımarıkça ağlayan, markette, sokakta kıyametler kopartan ve çevresindeki herkesin sınırlarını tepesine fırlatan çocukları düşünelim... İngilizce aksanıyla Türkçe konuşmaya, sesini inceltip kelimeleri yayarak 'havalı' görünmeye çalışan üniversiteli-liseli gençleri... Bütün bencilliğiyle otobüste yanındaki koltuğa küçük çocuğunu oturtan ve ayaktaki yaşlı bir amcaya yer vermeyen kadınları... Bebeği daha doğmadan çocuk odası takımını, bilgisayarını hazırlayan genç ebeveynleri... Özgüven yoksunu, iradesiz, rüzgara göre savrulan, herhangi bir sorunu kavrama ve çözme gücü olmayan insanları... Sadece

satın aldığı-tükettiği ürünler üzerinden kendini ifade eden, marka bağımlısı 'birrey'leri... Fabrikada, okulda, sokaklarda sürekli kameralar tarafından gözetlenmeyi de, internette ya da ev gözetleme programlarında başka insanların hayatlarını gözetlemeyi de meşru görmeye başlayanları... Bir yarışmada puan kazanma adına, rakipleriyle en saldırgan, en aşağılık ilişkiler kuranları... İnsanın insana yabancılaşmasına, bencilleşmesine, çürümeye dair bütün örnekleri...

Bunların hepsini gözümüzün önüne getirelim ve bir düşünelim: Kriz, açlık, işsizlik, savaş koşullarında bu yaşam tarzını, bu alışkanlıkları sürdürebilmek mümkün müdür? Açık ki mümkün değil!

12 Eylül'den bu yana, kitlelerde büyük bir bozulma yaşandı. İnsanlar, en önemli değer yargılarını, en olumlu özelliklerini, insanı insan yapan erdemlerini bir kenara bıraktılar. Bu dönemde yetişen çocuklar ise, ebeveynlerinden daha olumsuz noktalara savruldu. Özellikle 2001 sonrasında yaratılan yozlaşma ve çürüme ortamında, varlıklarını sürdürdüler. Ancak bugün, artık bunu sürdüremeyecekleri bir noktaya gelindi. "Ilıman" dönemlerin, "yumuşak" koşulların insanları, savaş gibi, kriz gibi son derece sert koşullarda ayakta kalamayacaklar. Ya değişecekler, sertleşecekler ve ayakta kalmak için mücadele edecekler, ya da değişme ve mücadele gücünü kendilerinde bulamayacak ve yokolacaklar. Bu saatten sonra, seçenekler sadece bunlarla sınırlı, ikisinden birisini seçmek, iki yoldan birine girmek dışında çare yok artık.

Kriz döneminin insanlarda ne türden değişiklikler yaratacağının ilk örneklerini, işçi eylemlerinde görmeye başladık bile. İşten atılma tehdidi yaşayan, ya da işten atılan işçilerin ilk refleksleri birbirlerine kenetlenmek oluyor. İşçiler, fabrikayı işgal ederken, ateşin başında kumanyalarını yerken, mesaiye gelir gibi her gün direnişe gelirken, son yıllarda unutturulan pek çok değeri yeniden keşfediyorlar. Birbirlerine güvenmeyi, kolektif hareket etmeyi, tek başına kurtuluşun mümkün olmadığını, kapitalizmin onlara sunduğu her şeyin geçici ve yüzeysel olduğunu, paylaşmanın ve dayanışmanın en insani-en güzel duygular olduğunu... Bütün bunları, kendi yaşamları içinde yeniden keşfediyor, bu duyguların tadına varıyorlar. Yaşadıkları direniş, onların yaşama, ailelerine, arkadaşlarına bakışlarını değiştiriyor.

Sadece direnişteki işçiler değil, yolda, otobüste, insanların krizle ilgili artan konuşmalarında, giderek daha fazla tanık olmaya başlıyoruz bu değişime. Lüks yaşam özelemlerinden ve bu yüzden yaptıklarından pişmanlıklar ifade ediliyor. Giderek daha kanaatkar olmaya başlıyorlar. İnsanları değerlendirirken vurdukları kriterler de artık maddi değil, manevi değerler üzerinden oluyor. Sevginin ve dostluğun kıymeti yeniden keşfediliyor.

Bir başka olumlu gelişme, Marks'a ve Marksizme duyulan ilginin artmasıdır. Dünya genelinde, özellikle üniversite öğrencileri arasında Marks'ın kitaplarını okuma grupları kurulmakta, Marksizm tartışılmaktadır. Devrimci dergilerde özellikle krizle ilgili çıkan yazıların daha fazla ve daha dikkatli okunması da değişimin göstergelerinden biridir. İnsanlar yaşamlarındaki altüst oluşun nedenlerini öğrenmek is-

tiyorlar. Devletin ve medyada konuşan "televoleci ekonomistler" in krizle ilgili yaptıkları açıklamaları, tahminleri hep yanlış çıkıyor. Devlet ve sözcüleri, kitleleri uyutmak, krizin boyutunu gözlerden gizlemek için her aşamada farklı yalanlar söylüyor, göz boyamak için verileri, gelenen noktayı çarpıtıyorlar.

Bu güvensizlik, kitlelerin farklı arayışlarını, devrimcilerin bu konudaki değerlendirmelerine duydukları ilgiyi artırıyor.

Kitleler bir taraftan devrimci ajitasyona daha açık hale gelirken, diğer taraftan bu krizden kendi başlarına çıkmayacaklarını, yaşanan toplumsal sorunun çözümünün ancak kolektif hareket etmekten geçtiğini kavramaya başlıyorlar. Bu nedenle hem devrimciler, hem de sınıfsal olarak kendileriyle aynı kumunda bulunan, krizden aynı biçimde etkilenen işçi ve emekçilere yakınlaşmaya başlıyorlar. Kitlelerin değişmelerinin, olumlu insani ve devrimci erdemlerle donanmalarının, devrimci mücadeleyi yükseltmenin dinamikleri, işte bu başlangıçtadır.

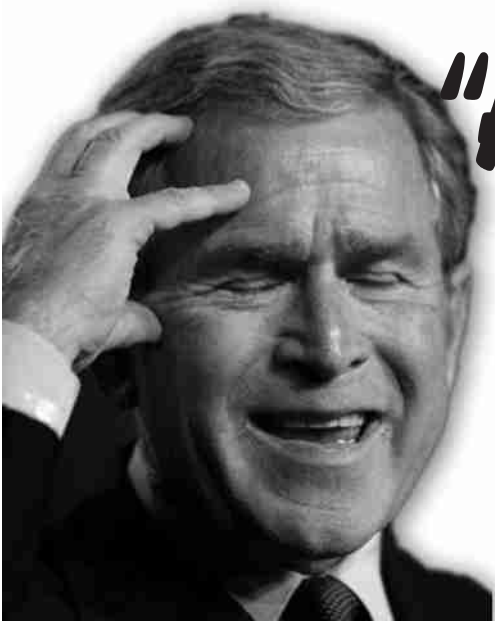
Ya mücadele, ya çürüme!

I. ve II. Emperyalist paylaşım savaşları, büyük devrimlerin doğması için uygun nesnel koşulları yarattı. Savaşın yarattığı büyük yıkım ve bunun getirdiği tepki birikimi, doğru önderlikler altında, devrimci hareketin açtığı kanala aktı ve devrimler gerçekleştirildi. I. Emperyalist paylaşım savaşı sırasında Rusya'da gerçekleşen devrim, dünyanın 6'da 1'inin sosyalist bir devlet kurmasına yol açmıştı. II. Emperyalist savaş sırasında peşpeşe gerçekleşen devrimler ise, dünyanın 3'te 1'inin sosyalist kampa dahil olmasını getirdi. Savaş dönemlerinde doğru politikalar izleyen Komünist Partiler, başlattıkları hareketi sonuna kadar götürmeyi başarmışlardı. Ancak bunu başaramayan KP'ler de vardı. Mesela II. Emperyalist savaş sırasında kazandığı büyük başarılarla ve gerçekleştirdiği büyük devrimci savaşıma rağmen Fransız Komünist Partisi devrimini gerçekleştiremedi. Keza Amerikan KP'si de '29 bunalımından sonra çok güçlenmesine rağmen savaşı devrime çeviremedi. Üstelik, kendi ülkesinde devrimini gerçekleştiremeyen KP'ler, tam da bu nedenle, yozlaştılar, reformistleştiler, düzene entegre oldular.

Kriz ve savaş dönemleri kendiliğinden bir kitle tepkisi oluşturabilir, bu kitle tepkisi savaş ve kriz karşıtı hareketi etkili boyutlara yükseltebilir. Ancak bu hareketi devrim kanalına akıtmayı asla kendiliğinden gerçekleştiremez. Bunu başaracak tek güç, ML ilkelerle donanmış bir Komünist Partinin, kitlelere önderlik etmesi, onların tepkilerini ve öfkesini devrime akıtabilmesidir.

Kriz ve savaş dönemleri herkesi ve herkesimi bir ikileme karşı karşıya bırakır: Ya mücadele, ya çürüme! Tercih bu ikisi arasında yapılacaktır. Ya krize ve savaşa karşı mücadele edecek, ya yozlaşmanın, çürümenin bataklığında yokolacak! Bu tek tek kişiler nezdinde böyle olduğu gibi, partiler/örgütler nezdinde de böyledir.

Rutin devrimcilik ve günü kurtarma dönemi geride kaldı. Bugün krizin ve savaşın şiddetine denk bir devrimci kararlılık ve irade ile harekete geçmek gerekiyor.

"AKILSIZ" BUSH, "AKILLI" OBAMA

Sözkonusu tanımlamalar bize ait değil; ABD'de son dönemde giderek daha fazla dile getirilen, yeni Amerikan dış politikasının argümanları. Obama'nın başkanlık döneminde, ABD'nin "akıllı güç" kullanmayı esas alacağı, diğer ülkeler üzerindeki hegemonyasının bu "akıllı güç" üzerinden kurulacağı söyleniyor. Böylece Bush'un 8 yıllık başkanlık dönemindeki ABD politikaları, "akılsız güç kullanımı" olarak mahkum edilmiş oluyor.

"Taç giyme töreni" gibi

ABD'nin 44. Başkanı olarak seçilen Barack Obama'nın başkanlık yemin töreni, "demokratik" olduğunu iddia eden bir ülkenin "demokratik" bir başkanlık töreni olarak değil, adeta bir imparatorun taç giyme töreni gibi düzenlenmişti. Törenin bir parçası olarak hazırlanan ön ritüeller, günler öncesinden başladı.

Ritüellerde en çok kullanılan unsur, ABD'nin eski başkanlarından Abraham Lincoln oldu. ABD'de 1861 yılında başlayan iç savaşı kazanan Lincoln, hem kuzey ile güneyi birleştirmiş, hem de köleliğin resmi olarak kaldırılmasına imza atmıştı. Obama yemin töreninin her aşamasında ona atıfta bulundu. İlk önce Lincoln gibi ülkenin batısından doğusuna bir tren yolculuğu gerçekleştirdi, arkasından, yemin töreninden bir gün önce Washington'da Lincoln Anıtı önünde müzik ve eğlence dünyasının en popüler isimlerinin sahne aldığı bir konser gerçekleştirildi. Obama'nın yemin töreninde üzerine el bastığı incil de yine Lincoln'e ait incildi.

Obama'nın her aşamada Lincoln'ü hatırlatacak icraatlarda bulunmasının nedeni olarak, siyahlara özgürlük konusundaki tutum çakışması olduğu düşünülüyor. Ancak bundan daha önemli bir unsur, Lincoln'ün, büyük Amerikan iç savaşı ve sonrasının başkanı olmasıdır. Lincoln, ABD'yi birleştirmiş, ekonomik gücünü artırmış ve ABD hegemonyasının yapıtaşlarını bu birlik üzerinden döşemiştir. Bugün Obama'dan beklenen de budur. 8 yıllık Bush döneminde ABD yönetimine karşı, tepkileri, güvensizlikleri ve öfkeleri büyüyen Amerikalılar, yeniden Başkanlık koltuğu etrafında birleştirmek ve ABD'nin dünya üzerindeki hegemonyasını yeniden tesis etmek.

Bu nedenle yemin töreni, törenleri seven ABD tarihinde bile görülmedik büyüklük ve şatafatta

görkemli bir tören olarak düzenlendi. Buz gibi bir havaya rağmen ABD'nin her tarafından başkent Washington'a akın eden, çoğu siyah 2 milyon Amerikalı, bu törenin en önemli parçasıydı. Obama binlerce kişilik bir grup ile 2,5 saatlik bir yürüyüş gerçekleştirerek Beyaz Saray'a girdi. Töreni 30 milyon kişi internetten canlı olarak izledi. Törenden sonra Obama çifti on ayrı baloya katılarak dansetti. Tören için yapılan harcamaların miktarı 150 milyon dolara ulaşarak bir rekor kırdı. Pek çok ülkede, Obama'nın Başkanlık görevini devralması, kutlamalara sahne oldu.

Büyük "ABD imparatorluğu"nun yeni "imparatoru" Obama, "taç giyme töreni"nde halklara umut vaadededen konuşmalar yaptı.

ABD eski haline dönebilir mi?

Obama, oldukça önemli bir kesimin desteğini arkasında almış görünüyor. Afrikalılar, Müslümanlar, yoksul Amerikalılar içinde Obama'yı destekleyenlerin sayısı oldukça fazla.

Obama'nın törende yaptığı konuşmadaki önemli unsurlardan birisi ülkenin önünde duran ciddi sorunların olduğu idi. Obama "bu sorunların üstesinden kolayca ve kısa zamanda gelinmeyecek, fakat Amerika, şunu bil ki, üstesinden gelinecek" diyerek, kitlelerde büyük bir beklenti yaratıyor, karşılığında önemli bir zaman kazanıyordu.

Bunu rakamlarda da görmek mümkün. ABD'de Washington Post ve ABC televizyonu tarafından yapılan son ankete göre, ABD halkının yüzde 80'e yakını, Obama hakkında olumlu görüşlere sahip olduğunu belirtmiş. Bu durum, son 30 yılda Amerikalıların bir başkana verdikleri en büyük destek. ABD'lilerin yüzde 94'ü ülke ekonomisinin kötü olduğunu, yüzde 75'i ise Obama'nın önerilerinin ekonomiyi düzeltereceğini düşünüyor. Dünya halkları da Obama'dan büyük beklentiler taşıyor. İngiliz yayın kuruluşu BBC'nin 17 ülkede yaptırdığı araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 72'si Obama'nın öncelikle mali krizle mücadele edeceğini düşünüyor. Rusya ve Japonya dışında diğer ülkelerden katılımcıların yüzde 70'e yakını, Obama'nın ABD'nin diğer ülkelerle ilişkilerini güçlendireceğine inanıyor.

Bütün bu rakamlar, Obama'nın, ABD'li tekeller için ne kadar doğru bir seçim olduğunu gösteriyor. Bush döneminde kaybettikleri halk desteğini, Obama ile birlikte yeniden canlandırmış oldular. Böylece savaş ve sömürüye ilişkin politikaları için, Obama'ya destek veren kitlelerin desteğini kazanmayı umuyorlar. En azından, Obama'nın kitlelere yarattığı beklenti ortamından kazanacakları

zaman içinde, birçok önemli adımı atmayı planlıyorlar.

ABD'li tekellerin Obama'dan beklentileri oldukça yüksek. Onun şahsında yaratılan karizma, gençlik dinamizmi, yenilikçilik gibi unsurların, ABD'nin "kaderini" değiştirmesi için bir olanak olduğunu düşünüyorlar. Son yıllarda ABD'li tekeller, ABD'nin dünya pazarları üzerinde güç ve hegemonyasını giderek kaybetmekte olduğunu biliyorlar. Son beş yılda, ABD'deki strateji kuruluşlarının hazırladığı bütün raporlarda bu gerçek kendini ortaya koyuyor. Obama'nın seçilmesinin arkasından ABD Ulusal İstihbarat Konseyi'nin hazırladığı "Küresel Eğilimler 2025" adlı rapor da, önümüzdeki 20 yıl içinde ABD'nin ekonomik, siyasi ve askeri gücünün eriyeceğini, nüfuzunun azalacağını, çok kutuplu dünyanın "sadece bir unsuru" olacağını belirtiyor. Bugün ABD'nin attığı tüm adımlarda, hepsi de aynı gerçeği ifade eden bu raporların etkisi vardır. ABD, raporların ortaya koyduğu gidişatı değiştirebilmek için, bütün kartlarını masaya koyuyor, tüm gücüyle yeni politikalar belirlemek için uğraşıyor.

Obama'dan beklenen de kitlelerde yarattığı imaj ve beklenti ile bu sürecin psikolojik desteğini, kitle desteğini sağlamasıdır.

ABD'li stratejistler, bunu "akıllı güç" kullanımı, ya da başka bir deyimle "yumuşak güç" ile "sert güç"ün dengeli biçimde ve doğru zamanlama ile kullanımı olarak tanımlıyorlar. Obama'nın seçilmesinden bu yana giderek daha sık duymaya başladığımız bu kavramlar, önümüzdeki döneme damgasını vuracaktır. Nasıl ki, Bush döneminin argümanı "önleyici savaş" ise, Obama döneminin kavramı da "akıllı güç" olacaktır.

ABD'li stratejistler, "akıllı güç" kavramının altında şu söylemle dolduruyorlar: Bush döneminde izlenen saldırgan ama yalnızlaşan dış politika hattı "akılsız" bir politika olarak tanımlanıyor. Bush'un BM ve AB gibi emperyalist kurumları hiçe sayması, hedefi ve sınırları belirsiz bir "terörizme karşı savaş" başlatması, Afganistan ve Irak'ta yanlış hesaplanmış savaşlara girişmesi, askeri güç kullanılarak tüm dünyayı dize getirmeye çalışması gibi unsurlar büyük bir "akılsızlık" şeklinde görülüyor. Gerçekten de bu politika, hiçbir alanda başarı sağlanmadığı gibi, ABD'nin prestiji, dünya hegemonyası sarsıldı, güç kaybetti.

Bugün ise Obama'ya düşen, askeri gücü daha dikkatli kullanmak, asıl olarak siyasi ve ekonomik güçle diğer ülkeleri etkilemek, kültürel olarak çekim alanına almak, diğer ülkelerin "gönüllü olarak" ABD hegemonyasına girmelerini, ABD politikalarına angaje olmalarını sağlamak. Obama'nın görevi, diğer ülkelerin ABD'ye olan "güvenin yenilemesi" olarak belirleniyor.

"Akıllı güç"ün nesnel koşulları yok

ABD'li stratejistlerin ortaya koyduğu hedef, oldukça parlak ve çekici. Ama bir "kusurcuğu" var; nesnel koşullardan bağımsız olarak sadece iradi güçle bunu yapabileceklerini düşünüyorlar. Bu nedenle, başarıma ihtimalleri de yok.

"Siyasi, ekonomik ve kültürel güç" kullanarak, diğer ülkeleri gönüllü bir biçimde ABD hegemonyasına tabi hale getirebilmek için, öncelikle "siyasi, ekonomik ve kültürel güç" sahibi olmak gerekir. ABD'de bugün eksik olan da budur. ABD hegemonyasının kurulma aşamalarına bakarsak bu daha iyi anlaşılır.

II. Emperyalist savaş sonrasında, ABD'nin dünya hegemonyasını kurma yöntemi oldukça çarpıcıdır. ABD, Marshall Planı ile çeşitli yarı-sömürge ülkelere mali yardımda bulunuyor, borç veriyor, böylece bu ülkelerin siyasi ve askeri kararlarında etkili oluyor, aynı zamanda kendi yaşam tarzını ve kültürünü de bu ülkelere taşıyordu. Savaş sonrasında emperyalist dünyada oluşturulan tüm kurumlarda, ABD hegemonyası belirgin biçimde kendini gösteriyordu. IMF, DB, NATO, BM gibi kurumlar, ABD'nin çıkarlarının gerektirdiği hukuksal ve finansal forma uygun olarak inşa edilmişlerdi. ABD'nin ekonomik gücü oldukça gelişmişti. Hem borç vererek, hem de ABD ürünlerini satarak, istediği ülkeye rahatlıkla girebiliyordu. Sovyetler Birliği'nin etkisi altında olan sosyalist kamp dışında kalan bütün ülkelerde, bir biçimde ABD'nin ekonomik hegemonyası kuruluyordu. Sattığı ürünlerle kültürünü de ihraç ediyordu aynı zamanda. Kot pantolon, hamburger-cola ikilisi ve fast-food ürünleri, mısır yağı, Hollywood filmleri, çok benzin yakan ağır ve büyük Amerikan otomobilleri, süt tozu vb. ABD'nin ekonomik hegemonyası ile birlikte kültürel hegemonyasını da inşa ediyordu. En büyük ihraç kalemi ise "demokrasi" idi. Gittiği yerlere "demokrasi" götürmeyi vaadediyor, dünyanın en demokratik ülkesi olmakla övünüyordu. Bilinçsiz ve örgütsüz kitleler nezdinde, Amerika "rüyalar ülkesi"ydi ve hepsi de büyük bir hayranlıkla ABD'yi seyrediyor, bir biçimde kapağı oraya atmak, bu rüyanın bir parçası olmak için uğraşıyordu.

Ancak "Amerikan rüyası"nın sonu geldi. ABD ekonomik gücünü kaybetti; bununla bağlantılı olarak siyasi ve kültürel çekiciliği de sona erdi. '50'li yıllarda ABD, dünya refahının garantisi olarak görülüyordu. Bugün dünya genelini hızla etkisi altına almakta olan ekonomik krizin sorumlusu olarak hedefe çakılıyor. ABD'nin tüketmeye dayalı yaşam tarzı, tüm dünyada tepki topluyor. ABD'nin yemek alışkanlıklarının son derece sağlıksız olduğu, obeziteyi ve kanseri yaygınlaştırdığı artık yaygın olarak biliniyor. Basmakalıp Hollywood filmleri

seyirci bulmakta zorlanıyor, bıkkınlık yaratıyor. ABD'nin gerek üretim gerekse tüketim tarzı, dünyadaki ekolojik dengenin bozulmasında en büyük rolü oynuyor, üstelik ABD Kyoto anlaşmasını imzalamayı da reddediyor. "Demokrasi" ihracı konusunda ise artık kimseyi kandıramıyor. Dünyanın en "demokratik" ülkesi ABD, Guantanamo işkenceleriyle, CIA'nın gizli hapishaneleriyle, işkencenin meşru olduğunu ve işe yaradığını savunan devlet başkanlarıyla maskesini çıkarmış, altındaki gerçek yüzünü göstermiş durumda.

Ve bütün bu koşullar, ABD'nin "akıllı güç" kullanma kapasitesinin çok da fazla kalmadığını, hem kendi ülkesindeki kitleler, hem de dünyanın geri kalanı için ekonomik-siyasi-kültürel bir çekicilik yaratamayacağını gösteriyor. Bush döneminde ortaya çıkan argümanlar ve kullanılan "sert-aptal güç", bu nesnelliğin üzerinde yükselmişti. Ve bugün ABD'nin, bu nesnelliği değiştirme, dünyada yerinden oynayan dengeleri yeniden kendi lehine düzenleme için gerekli olan ekonomik gücü yok. Bu nedenle, büyük misyonlar biçilerek getirilen Obama'nın, sadece siyah derisini, müslüman ailesini, gençlik dinamizmini, yani başkan olmasını sağlayan parlak ambalajını ve imajını kullanarak,

ABD'nin kaderini değiştirmesi de mümkün değil.

ABD, yükseliş dönemlerindeyken, dünyanın geri kalanı için parlak bir ambalajın arkasına saklanmıştı. Tüm dünyaya imaj satıyor, "ne olduğun değil, nasıl görüldüğün önemli" felsefesiyle işleri bir yere kadar yürütebiliyordu. Ancak ambalaj yırtıldı, "ne olduğu" ortaya çıktı. Bugün nesnel koşullarda bir değişme yaşanmadan, görünüşünü değil gerçek durumunu değiştirmeden, güç kaybedişini ve çöküşünü durduramayacak.

Sorunun bir yanı da şu: Bush bugüne kadar sonuçsuz "sert güç" kullanmakla suçlanıyor. Oysa, ekonomik güç kaybedildiği zaman, askeri güç de etkisini kaybediyor. ABD, dünya üzerinde "yumuşak gücünü", yani ekonomik-siyasal-kültürel etkisini kullanarak dünya pazarlarını ele geçiriyorken, askeri gücünü kullanmaya çok da fazla ihtiyaç duymuyordu zaten. Ekonomik olarak ulaştığı düzey, silahlı gücünü devreye sokmadan da dünya ülkelerini sömürgeleştirmesini sağlıyordu. Ancak bu gücünü kaybetmeye başladığında, askeri güç kullanarak da sömürgelerini, pazar alanlarını elinde tutmayı başaramıyor, başaramaz da. Çünkü bu ikisi, birbiriyle kopmaz bağlarla bağlıdır. Latin Amerika ülkelerinde, ekonomik üstünlüğünü kaybettikten sonra bu ülkeler üzerindeki hegemonyasını da kaybetmiş olması bununla ilintilidir. Keza Afganistan ve Irak'ta en son teknoloji ürünü silahlarına ve dünyanın en güçlü ordusuna sahip olmasına rağmen somut başarılar sağlayamıyor, yıllardır savaşı sonlandıramıyor, oluşu da bunun göstergesidir.

"Yeni" bir dünya kuruluyor

Her "yeni" dünya, "yeni" ekonomik-siyasi-kültürel çekicilik üzerine kurulur. ABD'nin, İngiltere'nin elinden impatorluk tahtını alması böyle olmuştu. Şimdi de Çin, Rusya ile birlikte yeni bir dünyanın kuruluşuna önderlik ediyor. Ekonomik gücüyle, üretim kapasitesiyle tüm dünyanın pazar alanlarına hızla açılıyor, siyasi gücünü büyütüyor, "Doğulu" yaşam tarzı ve "Doğu" felsefesi giderek daha büyük bir merak ve ilgi uyandırmaya başlıyor, "Batı"da hızla yaygınlaşıyor.

ABD'li tekeller ve ABD'li stratejistler, bu nesnel gerçeği değiştiremedikçe, Obama'nın önüne istedikleri kadar "akıllı" politikalar, "parlak" imajlar koysunlar, ABD'nin gidişatını değiştiremeyecekler. Obama da, tıpkı Bush gibi sert-askeri politikalar izlemekten vazgeçemeyecek. Bugüne kadar ki çizgisi, Başkan seçilir seçilmez yaptığı açıklamalar, ilk elde Pakistan'ın bombalanması vb. gerçekler de bunun ilk işaretlerini veriyor zaten.

ABD emperyalizmi, dünya üzerindeki hegemonyasını adeta dinsel bir zorunluluk, bir kader olarak ortaya koyuyor. Öyle ki, dünyaya önderlik etmek, ABD'nin varlık nedeni, tanrısal bir görev gibi tanımlanıyor. Oysa dünyada sömürünün tarihi ABD ile başlamadı, "tarihin sonu" da ABD ile gelmeyecek.

24 Şubat 1848- Komünist Manifesto Yazıldı

Bugünkü kriz koşullarında "Marks haklı mıydı?" soruları burjuvaların ağızından düşmez oldu. İşte bu haklılığın başlangıç aşamalarından biri olan Komünist Manifesto, Karl Marks ve Friedrich Engels tarafından yazıldı. İşçi sınıfına ilk yol gösteren program oldu.

"Komünizmin hayaleti dolaşıyor" diye başlıyordu Manifesto. Tarihin, sınıf mücadeleleri tarihi olduğunu ortaya koyuyor ve bunun günümüzde proletarya-burjuvazi çelişkisinde somutlandığını gösteriyordu. "Komünistler görüşlerini saklama alçalması göstermezler" diyerek her konuda komünistlerin düşüncelerini en yalın biçimde anlatıyordu.

Bu programdan aldıkları bilinç ve güçle sınıf mücadelesine sarılan işçiler ve emekçiler, defalarca yenilgiler almalarına rağmen, devrimlerini gerçekleştirmeyi de bildiler. 1848 Devrimleri'nden başlayarak Paris Komünü'ne, oradan da Büyük Ekim Devrimi'ne yürüdüler. Ve burjuvaziye dolaşının bir hayalet değil gerçek olduğunu da ispatladılar. İşte bugün burjuvazi bu hayaleti bir kez daha görüyor.

Komünist Manifesto ilk teorik programdı ve elde bayraklaştı. Bugün de o gücünü ve ışıltısını korumaya devam ediyor.

emekçilerle birlikte mücadele veren Kızıl Ordu, Lenin tarafından yayınlanan bir kararnameyle, resmen 23 Şubat 1920'de kuruldu. Kızılordu iç savaşta beyaz orduların karşısında, devrimin korunmasında üstün başarılar gösterdi. Sosyalizmin inşası sürecinde de önemli katkılar yaptı. 1936 yılında enternasyonal dayanışmasını gösteren Sovyetler Birliği, İspanya'ya Cumhuriyetçilere yardım etsin diye Kızıl Ordu muhafızlarını savaşa gönderdi. Asıl önemli başarısını ve ününü 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda gösteren Kızıl Ordu, işçiler ve emekçilerle birlikte görkemli direnişler göstererek Alman faşizmini önce durdurdu sonra da Berlin'e kadar gerileterek Orak Çekiçli Bayrağı Berlin semalarında dalgalandırdı.

☆ 27-28 Şubat 1933-Reichtag Yangını

Naziler, yükselen devrimi bastırmak ve kitleleri komünistlerden uzaklaştırmak için provokasyon düzenlediler ve Alman Meclisini (Reichtag) yakarak, suçu komünistlerin üzerine yıkmaya çalıştılar. Yangının hemen arkasından binlerce komünist gözaltına alındı. Alman Propaganda Bakanı Göring, "bu bir komünist ayaklanmasının başlangıcıdır" sözleriyle, hedefin komünistler olduğunu gösterdi. Almanya Komünist Partisi'nin tüm büroları ve yayınları anında kapatıldı. Dimitrov da 9 Mart 1933'te bu yangını planlamaktan tutuklandı. Mahkeme sürecinde ise Dimitrov, yaptığı savunmada faşizmi yargılıyor ve mahkum ediyordu. Yargılamalar sürecinde dünya işçi ve emekçileri de yaptıkları eylem ve mitinglerle Dimitrov'a ve komünist önderlere sahip çıkmışlardı. Reichtag yangını faşizmin iktidara gelmesi için düzenlenmiş bir oyundu.

☆ 1 Şubat 1979-Abdi İpekçi Öldürüldü

Abdullah Çatlı, Mehmet Ali Ağca, Oral Çelik gibi faşistlerin planladığı bir suikastle öldürülen Abdi İpekçi, Milliyet Gazetesi'nin Genel Yayın Yönetmeni'ydi. Burjuva basındaki düzeniçi muhalefet bile devleti rahatsız etmeye yetiyordu. Abdi İpekçi'nin öldürülmesi, bu nedenle bütün muhalif kesimlere bir gözdağı anlamını taşıyordu. Faili olarak yakalanan Mehmet Ali Ağca ve arkadaşları, göstermelik yargılamalar sonucu hafif cezalar aldılar. Ağca cezaevinden kaçırılarak yurtdışında göreve gönderildi. Papa'ya düzenlediği suikastin ardından yeniden tutuklandı. Fakat Abdi İpekçi dahil birçok aydının katledilmesinin arkasındaki devlet sırları, halen gizli tutuluyor.

☆ 4 Şubat 1945-Yalta Konferansı Yapıldı

II. Emperyalist savaş öncesinde emperyalist ülkeler, Alman faşizminin Sovyetler Birliği'ne saldırmasını istiyor, sosyalizmi faşizmle yenmeyi planlıyorlardı. Ancak Stalin önderliğindeki Sovyet halklarının büyük direnişi, faşizmi bozguna uğrattı. Bunun üzerine emperyalist ülkeler, savaş sonrasında Yalta'da düzenledikleri konferansta, SB ile masaya oturarak savaşın sonucunu resmileştirdiler.

☆ 10 Şubat 1969-6. Filo Eylemi

Amerikan emperyalizminin işbirlikçileriyle yaptığı anlaşmalar gereği Türkiye topraklarına asker çıkarması gündeme gelmişti. Ancak işçiler ve emekçiler ve devrimci yapılar, bu

duruma tepkilerini çeşitli eylemlerle ortaya koydular. 10 Şubat'ta da 6. Filo gemisi Dolmabahçe açıklarına yanaştı. Yapılan protesto gösterilerine, devlet de gerici-leri yanına alarak saldırıya geçti. Saldırı sonucu 2 kişi ölürlen, 200'den fazla eylemci de yaralandı. Bu olay

tarihe "Kanlı Pazar" olarak geçti. Bu saldırılara rağmen devrimci gençlik 6. Filo askerlerini denize attı.

☆ 13 Şubat 1967-DİSK Kuruldu

Amerikan sendikacılığının tipik bir örneği olarak kurulan Türk-iş yükselen kitle hareketini bastırma ve sönmülendirme yönünde işlev görüyordu. Buna rağmen işçi sınıfı hareketi büyüyor, işgaller, grevler ve direnişler örgütlüyor, yolunu kendisi açıyordu. DİSK de bu tablo üzerine kuruldu ve sınıf hareketinin öncülüğüne soyundu. Lastik-İş, Basın-İş, Maden-İş ve Gıda-İş sendikası tarafından kurulan DİSK'e işçiler akın etmeye başladılar. Yükselen işçi sınıfı hareketi karşısında, DİSK reformcu yüzünü gösterdi ve büyük işçi direnişlerini frenleme görevi gördü. Özellikle 15-16 Haziran 1970 Büyük işçi direnişindeki tutumu hiç akıllardan çıkmadı. Reformist DİSK yöneticileri, işçilerin devrimci saflara akmasının önündeki barikatlardan biri oldu.

☆ 19 Şubat 1972-Ulaş Bardakçı Katledildi

THKP-C önderlerinden Ulaş Bardakçı Arnavutköy'de kuşatıldı. Polisle çatışan Ulaş Bardakçı devrimci harekete önemli bir direnme mirası bıraktı.

☆ 22 Şubat 1840-August Bebel Doğdu

Birkçok kadronun yetişmesinde teorik ve pratik olarak önderlik Bebel, Köln'de doğdu. Lenin tarafından en çok sevilen ve önemsenen liderlerden biriydi. Bir işçi olarak kendisini Marksist bilinçle yetiştirerek kısa sürede önderlik konumuna geçen Bebel milletvekilliği de yaptı. Bebel, 13 Ağustos 1913'te öldü.

☆ 23 Şubat 1917-Rusya'da Demokratik Devrim

Petersburg'daki Putilov fabrikasıyla başlayan grevlerin ardından, tüm Rusya'da Sovyetler'in kurulmasına kadar uzanan Şubat Devrimi süreci, 1905 devriminden sonra Rus devrim tarihinde atımlı en önemli adımdı. İşçilerin ısrarı ve direnişi ile bir geçici hükümet kuruldu. 2 Mart'ta Çar Nikola tacını ağabeyi Mihail'e bıraktı. Ertesi gün o da Kurucu Meclis karar alınca kadar tahttan vazgeçtiğini açıklıyordu. Bu, çarlık rejiminin sonu demekti ve Petersburg işçileri, böylelikle, yüzyıllardır kendilerini sömüren çarlık rejimini, tarihin çöp sepetine attı.

☆ 23 Şubat 1920-Kızıl Ordu Kuruldu

Ekim Devrimi öncesinde çarlık askerlerine karşı oluşturulan işçi ve emekçi milislerin birleştirilmesi ve silahlandırılmasıyla Kızıl Ordu eğitimlerine başladı. Devrim sürecinde ve sonrasında işçi ve

Şubat Ayında Şehit Düşen İhtilalci Komünistler

9 Şubat 1978- Atilla Acartürk

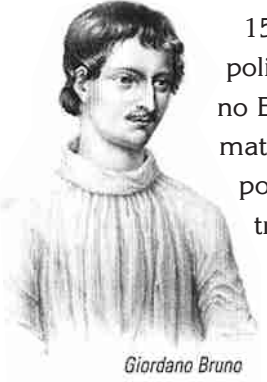
17 Şubat 1996- Nurettin Demir

22 Şubat 1980- Hacı Köse

İskenderun işçi ve emekçilerinin doğal önderi Hacı Köse, işkencede katledildi. Örgütçü ve militan özellikleyle öne çıkan Hacı, mücadelemizde yaşıyor, yaşayacak...

17 Şubat 1600- Giordano Bruno Yakıldı

Giordano Bruno

1548 yılında İtalya'nın Napoli şehrinde doğan Giordano Bruno, filozof, astronom, matematikçi ve yazardı. Napoli'de Dominicain Manastırına girdikten sonra teoloji inceledi ve eski filozoflar ve düşünceleri üzerine kapsamlı bir çalışma yaptı. 1576 yılın-

da kilise ile arası açılmaya başladı. Bruno giderek kilisenin katı-dogmatik tutumuna tepki duymaya, din adamlarını sahtecilik ve yalancılıkla suçlamaya yöneldi. Papaz giysisini çıkardı ve Kopernik'in güneş sistemi üzerine çalışmalarını derinleştirdi. 1579'da Aristoteles düşüncesini reddetti, 1581'de ise dinsel baskılara karşı 30 maddelik eleştirisini yayınladı.

Yazılarındaki sadece eleştiriler değil, güçlü hicivli dili de zamanın büyük din adamlarının, resmi görüşlerin savunucusu profesörlerin tepkisini çekti. Dönemin en ünlü hocalarıyla din adamlarıyla tartışmalar yürüttü, resmi görüşleri büyük bir yenilgiye uğrattı, bu nedenle kilisenin ona olan düşmanlığı arttı. Üzerindeki baskı artınca Bruno kaçmak zorunda kaldı. Cenevre, Londra, Paris, Frankfurt, Prag, Venedik... Bruno pekçok yer dolaştı, gittiği yerlerde matematik ve diğer bilim dalları üzerine dersler verdi.

1592 yılında kilise karşıtı düşünce ve yazılarından dolayı tutuklandı. 8 yıl boyunca en ağır engizisyon işkencelerine maruz kaldı. Engizisyonun istediği şey, Bruno'nun din, dünya, bilim ve özgürlük üzerine düşüncelerinde yandığını itiraf etmesiydi. Ancak Bruno görüşlerinden taviz vermedi, son ana kadar bu görüşleri savunmaya devam etti.

8 yılın sonunda Bruno değil, işkenceciler pes etmek zorunda kaldılar. Ona "pişman olduğunuzu söyleyin" dediklerinde, "pişman olacağım hiçbir düşüncemi benimsemedim" diye cevap verdi. Onu vazgeçiremeyeceklerini anladıklarında, sivil mahkemeden "Bruno kafirdir, yakılarak arındırılacaktır" kararını çıkarttılar. Bu karar karşısında Bruno "kararı bildirirken siz korkuyorsunuz, ama ben korkmuyorum" diyerek meydan okumaya devam ediyordu. 1600 yılının 17 Şubat gününde, Bruno Roma'da Çiçekler Meydanında yakılarak öldürüldü.

Yakılmasına tanıklık edenlerden biri, yazdığı mektupta "Bruno donuk ve solgun görünüyordu. İşkenceler yüzünden çok kan yitirmişti.

Güçsüz ve zayıftı. Mafsalları tekerlek işkencesinden yırtılmıştı. Etleri bazı yerlerinde kemiğine kadar parçalanmıştı. Bruno'nun yüzüne öpmesi için çarmıhtaki İsa yontucuğu tutulduğunda, o küçümseyen bir bakışla kafasını çevirdi" diyordu.

19 Şubat 1600 tarihinde çıkan Aurisi di Roma gazetesinde de şunlar yazılıydı: "Perşembe sabahı Campo di Fiori'de, Nola'dan Dominik kilisesinden biri canlı olarak yakıldı. İnançlarımızın karşısında olan, farklı huylara ve dogmalara sahip bir dinsizdi. Ama severek öldüğünü ve fikirlerinin sonsuza dek yaşayacağını savundu." (Alıntılar, Ankara Devlet Tiyatrosu'nun sahnelediği Bruno oyununun broşüründe yer almaktadır.)

"Sonsuza dek yaşayacak fikirler"

Bruno, bilimin ve evrenselliğin savunucusuydu. Tartışmalarda ve yazılarında ortaya koyduğu düşünceler, Ortaçağ'ın koyu karanlığı içinde, döneminin çok ilerisinde düşüncelerdi. "Sınırsız mekandaki sonsuz maddeler bir bütünlük içindedirler. Dünya yıldızlardan biridir, ayrıcalığı yoktur, uzay yaratılmamıştır ve hiçbir şey değişmez değildir." Bruno'nun ısrarla savunduğu şey, bilimin tümüyle özgür bırakılması, üzerindeki din baskısının kaldırılmasıydı.

O, Rönesans döneminin en önemli filozoflarından birisiydi. Avrupa'nın feodalizmin ağır baskısı ve ortaçağın koyu karanlığı altında boğulduğu, dini baskının her türlü gelişimi, kilise-

Bruno'nun Roma'da, yakıldığı meydanda dikilen anıtı

nin etkisini zayıflatacak her türlü hareketi büyük bir vahşetle ezdiği bir dönemde, buna başkaldırma gücünü ve cesaretini gösteren aydınlar arasındaydı. Zaten Avrupa'da bu 'karanlık ortaçağ' dönemi, bir taraftan Rönesans (1300-1600 yılları arası) ve Reform (1500'ler) hareketlerinin önderliğini yapan, bilim, sanat, edebiyat, felsefe gibi konularda çığır açan görüşleri savunan aydın ve sanatçıların çabaları, diğer yandan dünya haritasının çizilmesini sağlayan büyük keşifler sonucu kapatılabilmişti. Leonardo da Vinci, Michalengo, Rafael, Luther, Calvin gibi bilim adamı ve sanatçılar, dünya tarihinin en ağır işkenceleri ile ünlü engizisyon mahkemelerinin vahşetine rağmen, görüşleri doğrultusunda pekçok ürünler ortaya koydular, kendileri gibi düşünen yeni öğrenciler yetiştirdiler. Diğer taraftan, Amerika kıtasının işgal edilmesi, Ümit Burnu'nun geçilmesi gibi keşifler, dünyanın yuvarlaklığı, güneş sisteminin yapısı gibi konularda somut ilerlemeler kaydedilmesini de sağladı.

Dönemin bilim adamları arasında, engizisyon işkencelerine dayanamayarak teslim olan, görüşlerinden pişmanlık bildiren, öğrencilerinin karşısına çıkarak bugüne kadar yanlış şeyler savunduğunu ilan edenler de vardı elbette. Dünyanın döndüğünü söyleyen Galilei Galileo bunlardan birisiydi. Ancak tarih onların değil, Bruno gibi, görüşlerini sonuna kadar savunan, baskı ve sömürü düzenine karşı başına gelebilecek her türlü saldırıya rağmen direnen insanların ortaya koyduğu görüşlerle ilerledi. Köleci dönemin Spartakistleri, mitolojinin ateşi çalan Promete'leri, günümüzün idealleri uğruna ölümü, işkenceyi, devletin her türlü baskısını göze alan kahramanları ile yazıldı tarih. Bruno'ya işkence yapan, idam emrini hazırlayan, hatta o dönem ülkenin kralı ya da kilisenin başpiskoposu olan kişilerin isimleri tarihten çoktan silinmiştir. Ama Bruno'nun adı kuşaklardan kuşaklara aktarılır, onun kahramanlığı yeni kuşaklara örnek yaratır.

İşte bu nedenle, yakıldıktan yaklaşık 300 yıl sonra, 1889 yılında Bruno'nun anıtı büyük bir törenle dikilir. II. Enternasyonal'in kuruluş yılıdır 1889. Ve İtalya'da Komünist Parti'nin ilk tohumları atılmaktadır. İtalyan işçi ve köylülerinin, açlık ve sefalet içinde yaşadığı, ağır vergiler altında ezildiği ve buna karşı başkaldırdığı bir dönemdir. Bölgesel grevler yayılmakta, kitle hareketi her geçen gün yükselmektedir. İşte böyle bir dönemde, Bruno'nun anıtının dikilmesi, insanlığa sömürüye karşı direniş, egemenlere boyun eğmeme, görüşlerini sonuna kadar kararlılıkla savunma, baskı ve işkenceye karşı geri adım atmama çağrısı gibidir.

Herkes birgün ölür; ama sadece bazı insanlar gerçekten yaşar. Ve onların fikirleri sonsuza kadar yaşamaya devam eder.

2009'a kriz ve savaşla girildi BÜYÜK ALTÜST OLUŞLARA HAZIR OLALIM!

Elimize posta kanalıyla ulaşan TİKB(B) Merkezi Yayın Organı "İhtilalci Komünist" in Ocak 2009 tarihli 66. sayısının başyazısını günlük öneminden dolayı kısaltarak yayınlıyoruz.

90'lı yılların başında revizyonist bloğun çökmesiyle birlikte, kapitalistler ve çanak yalayıcıları, zafer naraları atmıştı. "Yeni dünya düzeni" adını

verdikleri bu dönemde, tüm insanlığın refaha ve mutluluğa kavuşacağını söylemişlerdi.

Oysa son 20 yılda insanlık, çok daha büyük bir açlık, zulüm ve felaketle karşılaştı...

Şimdi artık kapitalizm sorgulanıyor, Marksizm yeniden insanlığın umudu olarak öne çıkıyor. Burjuva liberallerin demagojik çarpıtmaları devam etse bile, kapitalizmin "yalancı baharı" sona ermiştir. Kapitalizmin, emperyalizm aşamasının imparatoru olan ABD'nin sarsılması, sistemi sarsmakta ve yeni arayışları gündeme getirmektedir. İnsanlığın bugüne dek gördüğü en ileri sistem olan sosyalizm, sadece kapitalizmin değil, tüm sınıflı toplumların alternatifi olarak yeniden parlamaktadır.

2008 yılının son ayları, ABD'den başlayıp tüm emperyalist-kapitalist sistemi kaplayan krizle çalkalandı. 80'li yıllardan bu yana bütün dünyaya dayatılan neo-liberalizm çöktü. "Piyasa ekonomisi" diye adlandırılan bu sistem, en kaba haliyle devletin ekonomiden elini çekmesi ve kendi işleyişine bırakılmasıydı. Ne var ki başta ABD olmak üzere krize giren emperyalist ülkeler, batan şirketleri kurtarmak için, bir biri ardına yasalar çıkardılar, devlet müdahaleleri gerçekleştirdiler.

Neo-liberalizm, sadece ekonomik olarak değil, siyasal olarak da iflas etti. Son yirmi yılın en çok kullanılan demagojileri tuzla buz oldu. "Devletin küçüldüğü", "ulus devletlerin yokolduğu", "küreselleşme-globalizm" vb. argümanlar, çöpe gitti. Yıllarca başköşeye oturtulan neo-liberalizmin demagogları, gözden düştüler ve görünmez oldular. Çünkü yaşanan krizin sebebi olarak, onlar gösteriliyordu. Ekonominin bu kadar başıboş, denetimsiz kalamayacağı, krizin o yüzden patlak verdiği söyleniyordu. Gerçekte ise, neo-liberalizm eleştirisiyle kapitalist-emperyalist sistem aklanmaya çalışılıyor, krizin, sistemin doğal bir sonucu olduğu gerçeği ört-bas ediliyordu. Başından itibaren kapitalizmden farklıymış gibi gösterilen, onun üzerine atılmış bir şal olan neo-liberalizm, şimdilerde ters-ten, fakat aynı içerikte kullanılarak ka-

pitalizme hizmet etmeye devam ediyordu.

Çok değil bundan yirmi yıl kadar önce, 90'lı yılların başında revizyonist bloğun çökmesiyle birlikte, kapitalistler ve onların çanak yalayıcıları, zafer naraları atmıştı. "Yeni dünya düzeni" adını verdikleri bu dönemde, tüm insanlığın refaha ve mutluluğa kavuşacağını söylemişlerdi. Oysa son 20 yılda insanlık, çok daha büyük bir açlık, zulüm ve felaketle karşılaştı. Savaşların ardı arkası kesilmedi. Bu savaşlarda çok büyük insani dramlar yaşandı, işkence ve katliamlar gerçekleşti. Yoksul ile zengin arasındaki uçurum iyice büyüdü. Ortaçağ hastalıkları olarak bilinen salgın hastalıklar arttı. Azgınlaşan sömürü ve soygun, vahşi kapitalizm dönemiyle kıyaslanır oldu. Kapitalizmin azami kar hırsıya gittikçe daha da kirlenen doğa bile isyan etti. Depremler, seller, tsunamiler, volkanik patlamalar, sökün etti. Bozulan ekolojik denge, artık insan neslinin geleceğini tehdit eder hale geldi. Kısacası, söylenenlerin-yazılanların aksine tüm insanlık, kapkara bir tablo ile karşı karşıya kaldı.

Esasında yazdıklarının daha mürekkebi kurumadan, gerçekler bir bir ortaya çıkıyor ve balonları patlıyordu. Fakat sosyalizmin prestijinin zayıflamış olması, ideolojik keşmekeşlik, işçi-emekçi hareketindeki durgunluk, burjuvazinin bu yalan ve demagojilerine uzun yıllar kullanım değeri kazandırdı. Ta ki 2008 yılında artık inkar edileme-

yecek hale gelen ekonomik krizin, tüm dünyayı etkileyecek boyutlara ulaşana dek...

Şimdi artık kapitalizm sorgulanıyor, Marksizm yeniden insanlığın umudu olarak öne çıkıyor. Burjuva liberallerin demagojik çarpıtmaları devam etse bile, kapitalizmin "yalancı baharı" sona ermiştir. Kapitalizmin, emperyalizm aşamasının imparatoru olan ABD'nin sarsılması, sistemi sarsmakta ve yeni arayışları gündeme getirmektedir. İnsanlığın bugüne dek gördüğü en ileri sistem olan sosyalizm, sadece kapitalizmin değil, tüm sınıflı toplumların alternatifi olarak yeniden parlamaktadır.

Bütün bu yönleriyle 2008, önemli bir yıl olarak tarihteki yerini şimdiden almıştır. Bir yanda krizle birlikte daha da artan işsizlik ve yoksulluk, diğer yanda işçi ve emekçilerin militanlaşarak yükselen mücadelesiyle bir geçiş yılı, bir dönemeç olmuştur.

Yılın son ayları, işçi ve emekçilerin kitlesel eylemlerine sahne oldu. Birçok Avrupa ülkesinde kitleler sokağa döktü. İzlanda gibi, en sessiz ülkelerde bile sokak eylemleri gerçekleşti. Elbette bunların içinde en ileri Yunanistan'daki halk ayaklanmasıydı. İkinci emperyalist savaştan bu yana en büyük hareket olarak geçen Yunanistan'daki eylemler, günlerce sürdü. Bir gencin polis tarafından öldürülmesiyle başlayan hareket, kısa sürede tüm ülkeye yayıldı. Üniversiteler işgal edildi, sokaklarda barikatlar kuruldu, günlerce polis çatışmaları yaşandı. İşçi ve emekçilerin genel greviyle birleşen bu eylemler, bir halk hareketine dönüştü. Bardağı taşıran damla, bir gencin polis tarafından katledilmesi ise de, gerçekte krizle birlikte iyice dayanılmaz hale gelen hayat şartları, kitleleri sokağa döktü. Yunanistan, krize karşı mücadelenin ulaşacağı boyutları göstermesi bakımından çarpıcıydı.

Bu durum, burjuvaziyi oldukça ürküttü. Fransa, "eğitim reformu" adı altında gerçekleştirmeyi düşündüğü yasa geri çekti. Başta AB olmak üzere tüm ülkelerin burjuvaları, Yunan devletinden daha sert önlemler almasını, gösterileri bastırmasını istediler. Eylemlerin kendi ülkelerine sıçraması, en büyük korkularıydı çünkü. İki hafta süren eylemler, giderek azaldı ve 2009'un ilk haftasında son buldu. Re-

formizm, bir kez daha itfaiyeci rolünü üstlenmiş ve burjuvazinin can simidi olmuştu. İşbaşındaki Karamanlis hükümetine en büyük destek, reformcu Yunanistan Komünist Partisi'nden geldi. Hareketi, bildik provokasyon edebiyatı ile gölgelemeye kalkan YKP, reformizmin kritik dönemlerde oynadığı rolü, bir kez daha gözler önüne serdi. Kendiliğinden patlak veren ya da küçük-burjuva anarşist grupların yer yer önderlik ettikleri halk hareketlerinde, ML öncüye olan ihtiyaç, tüm yakıcılığı ile bu kez Yunanistan'da karşımıza çıktı.

Yunan halkı, Avrupa'da anti-emperyalist özellikleriyle öne çıkan bir halktır. İkinci emperyalist savaş sırasında ülkelerini işgal eden Alman Nazilerine karşı büyük bir direniş gerçekleştirmiştir. Öyle ki, Balkan ülkelerini saran devrim dalgası, Yunanistan'ı da içine almış, fakat önderlik eksikliğinden dolayı iktidarı burjuvaziye kaptırmıştır. Daha sonraki yıllarda faşist 'Albaylar Cuntası'na karşı da direniş geçmiş ve 1974 yılında cuntayı devirmeyi başarmıştır. Bush'tan önceki ABD Başkanı Clinton, demokrat görünümüyle tüm dünyayı gezerken, sadece Yunanistan'da sokağa dökülen kitleler tarafından protesto ile karşılaşmış ve uçaktan inemez hale gelerek hava alanından geri dönmüştür. Bu kısa tarihçe bile, Yunan halkının anti-emperyalist mücadelesinin ne kadar güçlü ve köklü olduğunu göstermeye yeter. Dolayısıyla krize karşı en güçlü eylemlerin Yunanistan'da başlaması, şaşırtıcı değildir.

Yunanistan, eksiklikleri, sorunlarıyla, krize karşı mücadelenin yolunu açmıştır. Şimdi o yoldan başka ülkelerin halkları yürüyecektir. 2000'li yıllarda, krize karşı mücadelenin önderliğini Arjantin yapmıştı. Bu seferinde bayrak Yunanistan'a geçti. Her başkaldırı, bir öncekini aşarak ve kendinden sonrakilere örnek oluşturarak misyonunu oynamakta, yeni başkaldırıların zeminini hazırlamaktadır. Buralarda görülen eksikleri bilince çıkartıp doğru bir önderlikle mücadeleyi yükseltenler, hareketi zaferle taçlandırmayı da başaracaklardır.

* * *

2008, sadece kriz ve krize karşı mücadele yılı olmamıştır. ABD'nin 2001 yılında başlattığı yeni emperyalist paylaşım savaşının daha da azgınlaşarak sürdüğü bir yıldır aynı zamanda. ABD, altı yıldır işgal altında tuttuğu Afganistan'da ve Irak'ta direniş kırmayı bir türlü başaramadı. Hatta Afganistan'da başkent Kabil'in di-

Yılın son ayları, işçi ve emekçilerin kitlesel eylemlerine sahne oldu. Birçok Avrupa ülkesinde kitleler sokağa döküldü. Elbette bunların içinde en ilerisi Yunanistan'daki halk ayaklanmasıydı...

Yunanistan, eksiklikleri, sorunlarıyla, krize karşı mücadelenin yolunu açmıştır. Şimdi o yoldan başka ülkelerin halkları yürüyecektir. 2000'li yıllarda, krize karşı mücadelenin önderliğini Arjantin yapmıştı. Bu seferinde bayrak Yunanistan'a geçti. Her başkaldırı, bir öncekini aşarak ve kendinden sonrakilere örnek oluşturarak misyonunu oynamakta, yeni başkaldırıların zeminini hazırlamaktadır. Buralarda görülen eksikleri bilince çıkartıp doğru bir önderlikle mücadeleyi yükseltenler, hareketi zaferle taçlandırmayı da başaracaklardır.

şına çıkamaz oldu. NATO üyesi ülkelere dönük Afganistan'a daha fazla asker göndermeleri ve sıcak savaşın yaşandığı yerlere konumlandırımları yönündeki baskıları da sonuç getirmedi. Hiç bir emperyalist ülke, hatta Türkiye bile bu bataklığa daha fazla girmek istemedi. ABD, bu yıl, Irak'taki askerlerini de Afganistan'a kaydırmayı planlamaktadır. Irak'ın kukla hükümetiyle yaptığı anlaşma gereği, 2009 yılından itibaren askerlerini yavaş yavaş çekecektir. Tabi ki bu, Irak'taki direnişin alacağı boyutla, yeni emperyalist savaşın düzeyi ile bağlantılı olacaktır.

Ancak Afganistan'daki yenilgiyi göze alamayan ABD'nin, yoğunluğu oraya kaydırmaktan başka çaresi yoktur. Bu durum, Afganistan'la komşu olan ve Afgan direnişine yataklık yapan Pakistan'ı da potaya sokmuştur. Yıl boyunca Pakistan'ın Afgan sınırı, ABD askerlerince bombalandı. 2007'de Pakistan'daki General Müşerref hükümetini değiştirmek için sürgündeki Benazir Butto'yu gönderen ABD ve İngiltere, Pakistan'da kanlı iç kargaşanın fitilini de ateşlemişti. Bir süikast sonucu öldürülen Butto'nun yerine eşi geçti, ABD zorlu da olsa kendine yakın bir hükümeti işbaşına getirmiş oldu. Fakat bu hükümet de Pakistan halkının direniş karşısında zor günler yaşıyor. Kasım ayında Hindistan'ın finans merkezi Bombay kentinde yaşanan patlamalar, zaten yıllardır sınır sorunu yaşayan Hindistan-Pakistan ilişkilerini de iyice gerginleştiriyor. Dolayısıyla ABD'nin işi o cephe de kolay görünmüyor. O yüzden de Taliban'la görüşme zeminini açıkta tutuyor. Afganistan'daki kukla Karzai'nin hükümeti, Taliban'la masaya oturmaya hazır olduğunu bir kaç kez açıkladı, ne var ki Taliban bu çağrıları geri çevirdi. Buna rağmen 2009 yılı içinde ABD, "havuç-sopa" yöntemleriyle Afganistan'a da, Pakistan'a da daha fazla yüklenecektir.

ABD'de 2008 Kasım ayında yapılan başkanlık seçimlerini Demokrat Parti adayı siyah ve müslüman bir aileden gelen Obama'nın kazanması, imaj yenileme ihtiyacının bir ürünü olarak gerçekleşti. Sözde savaşa karşı bir profil çizen Obama, kazanacağı belli olmaya başladığı andan itibaren, savaşı bir biçimde sürdürmeye zorunlu olduklarını söylemeye başladı. En çok da Afganistan üzerinde durdu ve tüm güçleriyle oraya yükleneceklerinin işaretlerini verdi. Seçimleri kazandıktan sonra ise bunu daha açık biçimde ortaya koydu. Kabinesinde, Bush

döneminin Savunma Bakanını aynen muhafaza ederken, Dışişleri Bakanlığına savaş yanlısı Hilary Clinton'u getirdi. Ve bu kişiler, her fırsatta ABD'nin dış politikasının değişmeyeceğini söylemeye başladılar. Gerçek de buydu. Her ne kadar ABD'nin Bush'la iyice yıpranan yüzü değiştirilmek isteniyorsa da, Bush döneminde yapılanlardan farklı şeyler yapmak mümkün değildi. En fazla biçimsel değişiklikler sözkonusu olabilirdi. Ama işin özü değişmeyecekti. Çünkü ABD, ikinci emperyalist savaştan sonra, eline geçirdiği "dünya imparatoru" ünvanını yitirmekle karşı karşıyaydı. Özellikle de 80'li yılların sonunda revizyonist ülkelerin de çökmesiyle "tek kutuplu dünya"nın lideri olmuş ve tüm dünyaya hükmetmeye başlamıştı. Fakat ABD'nin zirveye çıktığı bu dönem, aynı zamanda onun düşüşe geçmeye başladığı bir dönem de oldu. 2000'li yıllarda ise bu durum çok daha çıplak biçimde ortaya çıktı. Ve ABD, "önleyici vuruş" doktrinini, yani rakiplerinden önce davranmayı hayata geçirdi. 2001 yılında ikiz kulelere yapılan saldırıyı da bahane göstererek savaşı başlattı. Ne var ki aradan geçen yedi yıl, ABD'nin irtifa kaybını önleyemedi. İşgal ettiği yerlerde hakimiyetini kurmayı başaramadı. Tüm dünya halklarında ABD'ye olan öfke daha da arttı. Büyük bir prestij kaybına uğradı.

ABD bunları yaşarken, rakip emperyalist ülkeler, özellikle de Çin ve Rusya, yeni ataklarla güçlenmelerini sürdürdüler. Çin, ABD'nin "arka bahçesi" Latin Amerika'da üstünlüğü ele geçirdi. Başta Venezuela olmak üzere hemen hemen tüm Latin ülkelerinde Çin'in ağırlığı hissedilir oldu. Aynı şekilde Afrika'da da Çin, önemli hamleler yaptı. Geçmişte ABD'nin hegemonyası altında olan ülkelere girdi. ABD, ekonomik olarak güç kaybederken, Çin büyüyor, yeni pazarlara giriyordu. Şu anda Çin mallarının girmediği ülke yok gibidir. Ucuz işgücü ile maliyeti düşük ürünler üretilip piyasaya süren Çin, sadece ABD'nin değil, diğer emperyalistlerin de pazar alanlarını daraltmaktadır. Son ekonomik krizin Çin'i de etkileyeceği belli olmuştur, fakat bu ABD ve AB emperyalistleriyle kıyaslanmayacak ölçüdedir. Çin, büyüme oranlarında düşüş yaşarken, ABD ve AB'yi sıfır büyüme, hatta negatif büyüme korkusu sarmıştır.

Diğer yandan Rusya da kendini toparlamakta ve bir emperyalist güç olarak varlığını koruduğunu göstermektedir. Özellikle askeri yönden halen güçlü ol-

duğunu ortaya koymakta; eski SSCB içinde yer alan topraklarda farklı bir emperyalist güce izin vermeyeceğini gösteren adımlar atmaktadır. Yaz aylarında Gürcistan’a karşı açtığı savaşla bunu herkese göstermiştir. “Renkli devrimler”le ABD ve AB’ye açılan Gürcistan, Ukrayna gibi ülkelere çeşitli biçimlerde gözdağı vermekte ve bölgedeki hegemonyasını yeniden tesis etmektedir. Bunun bir ayağını askeri güç oluştururken, diğeri, varnasını elinde tuttuğu doğal gazdır. Rusya’nın bu iki yönlü saldırısı sonuç vermeye başlamıştır. Gürcistan’da Rusya önemli bir mevzi kazanmış ve Putin’in dilinden “tek kutuplu dünya”nın sona erdiğini ilan etmiştir.

Yıl boyunca emperyalist hegemonya savaşı tüm hızıyla sürdü. Kiminde işgal, kiminde iç karışıklık, kiminde ekonomik saldırı vb. biçiminde, dünyanın dört bir yanında devam ediyor. Bunların içinde Ortadoğu ve Kafkaslar, savaşın en sıcak yaşandığı yerler olma özelliğini sürdürüyor. Yılın son günlerinde İsrail’in Gazze’ye saldırısı, ateşi yeniden yükseltti. Gazze’deki Hamas hükümetini yok etmeyi amaçlayan İsrail, Hamas şahsında İran’a gözdağı vermektedir. ABD’nin uzun bir süredir hedefe çaktığı fakat bir türlü yol alamadığı İran, bu kez israil aracılığıyla tehdit ediliyordu.

2009, Ortadoğu’da savaşla başladı. Ve bu durum, yılın yine savaşla geçeceğini, hem de öncekilerden daha şiddetli savaşlara sahne olacağını gösteriyordu.

* * *

Dünya krizle ve savaşla çalkalanırken, Türkiye’nin bundan etkilenmemesi mümkün değildi. Her ne kadar Başbakan Erdoğan, her fırsatta krizin bizi etkilemeyeceğini, en fazla “teğet geçeceğini” söylediyse de, bu demagoji tutmadı. Çünkü 2008’in son ayları, yoğun işçi çıkarmalarla geçti. Başta otomotiv, inşaat ve tekstil olmak üzere birçok sektörde üretim durma noktasına geldi, ücretsiz izinler başladı. Ancak sonradan anlaşıldı ki, 2006 yılının ortalarından itibaren üretimde düşme başlamış, 2007 yılında daha belirgin olmuş, 2008’in sonlarına doğru ise artık gizlenemez bir hal almıştı.

ABD’nin yarı-sömürgesi durumundaki Türkiye’nin krizden etkilenmemesi zaten düşünülemezdi. Ekonomisi tamamen emperyalist kurumların ve tekellerin elinde olan bir ülkede, emperyalist sistemin krizi, çok daha derin ve sancılı yaşanırdı. Çünkü emperyalistler kendi krizle-

Yıl boyunca emperyalist hegemonya savaşı tüm hızıyla sürdü. Kiminde işgal, kiminde iç karışıklık, kiminde ekonomik saldırı vb. biçiminde, dünyanın dört bir yanında devam ediyor. Bunların içinde Ortadoğu ve Kafkaslar, savaşın en sıcak yaşandığı yerler olma özelliğini sürdürüyor. Yılın son günlerinde İsrail’in Gazze’ye saldırısı, ateşi yeniden yükseltti. Gazze’deki Hamas hükümetini yok etmeyi amaçlayan İsrail, Hamas şahsında İran’a gözdağı vermektedir. ABD’nin uzun bir süredir hedefe çaktığı fakat bir türlü yol alamadığı İran, bu kez israil aracılığıyla tehdit ediliyordu.

2009, Ortadoğu’da savaşla başladı. Ve bu durum, yılın yine savaşla geçeceğini, hem de öncekilerden daha şiddetli savaşlara sahne olacağını gösteriyordu.

rini en önce sömürge ve yarı-sömürge halklara yıkmak isterdi. Nitekim öyle de oldu. İşsizlik, yüzde 20’lere ulaştı. Her men her gün binlerce işçi, işini kaybediyor ve işsizler ordusuna katılıyor. Artan işsizlik, doğallığında yoksulluk oranını da büyütüyor. Krizin kitlesel işsizlik ve açlık olduğu gerçeği, tüm çıplaklığı ile yaşanıyor.

Krizle birlikte artan işçi çıkarmalar, ona karşı tepkileri de yükseltti. Fabrika önündeki direnişler, sokaklara, meydanlara taşı. Zamlara karşı kitlesel ve yaygın eylemler oldu. Daha da önemlisi, bu eylemler giderek militan biçimler almaya başladı. Bunların içinde fabrika işgalleri, son aylarda öne çıkan biçim oldu.

Bütün bu yönleriyle 2008’in Türkiye işçi-emekçi hareketi açısından da çok önemli bir yıl olduğunu söyleyebiliriz. Yıla, başından itibaren kısaca bir göz atarsak, bu gerçeği daha net görürüz.

Uzun yıllardan sonra ilk kez grevler gerçekleşti, kitleler sokaklara döküldü. Yıla damgasını vuran GSS’ye karşı yürütülen mücadeleyleydi. Sendikalar, kitle örgütleri ve devrimci kurumları içine alan bir örgütlülükle, sokak gösterileri, “uyarı grevleri” gerçekleşti, ayları bulan bir mücadele dönemi yaşandı. Mart-Mayıs sürecini de içine alan bu mücadele dönemi, birbirini etkileyerek ve büyüterek gelişti ve 1 Mayıs’ta doruğa çıktı. 1 Mayıs, devletin tüm engelleme çabalarına rağmen Taksim hedefiyle harekete geçen kitlelerin büyük direnişine sahne oldu. Taksim çevresinde saatlerce süren sokak savaşları ile 1 Mayıs kazanıldı. Taksim’in artık 1 Mayıs alanı olduğu dost-düşmana gösterildi.

2008’in son ayları ise, krize karşı eylemlerle doludur. Fabrika önü direnişleri ve sokak gösterileri, fabrika işgallerine kadar dayanmıştır. İşgaller, her ne kadar işbirlikçi sendikacılar ve polis zoruyla, kısa sürede kırılmışsa da fabrika işgalleri dönemi başlamıştır artık. Son olarak Philips işçilerinin fabrikayı işgal etmekle kalmayıp genel müdürü de saatlerce odasına kilitlemeleri, her eylemin bir öncekini aşarak ilerlediğini gösteren çarpıcı bir örnektir. İşçi ve emekçiler, kendi deneyimlerinden öğrenerek ilerlemekte ve giderek daha militan biçimlere başvurumaktadırlar.

Telekom greviyle 2008 yılına giren Türkiye işçi sınıfı, yılın son aylarını krize karşı eylemlerle geçirmiş ve 2009 yılına fabrika işgalleriyle girmiş bulunmaktadır. Bu, uzun bir süredir gerileme ve dur-

gunluk içinde olan işçi ve emekçilerin silkinışı, yeniden harekete geçişidir. Aynı zamanda 2009’un, çok daha büyük eylemlere gebe olduğunun da işaretidir. Elbette eylemlerde birçok eksiklik vardır. En başta komünist ve devrimci önderlik boşluğu, her aşamada kendini hissettirmektedir. İşçi direnişleri büyük oranda kendiliğinden başlamakta, sendikalar da direnişin bir yerinden tutmak zorunda kalmaktadır. Fakat onu geliştirmek yerine, geriye çeken bir rol üstlenmektedirler. Eylemlerin meşruluğundan ziyade yasallığı ön plana çıkarmakta, işçileri yasal zeminde mücadeleye zorlamaktadırlar. Bir diğer yönü, destek ve dayanışmanın sadece ziyaretler ve maddi yardımlarla sınırlanmasıdır. Aktif destek biçimlerinden, dayanışma grevlerinden kaçınılmaktadır. Bu durum, direnişleri tekil hale getirmekte, aynı sorunları yaşayan veya yaşayacak olanların birlikte hareketini engellemekte, dolayısıyla direnişleri zayıf düşürmektedir. Oysa bırakalım aynı işkolunda veya aynı havzada çalışanların ortak hareket etmesini, tüm işçilerin, memurların, esnafın birlikte hareket etmesini sağlayacak organizasyonlar gerçekleştirmek mümkündür. İşçi ve memur sendikaları, çeşitli meslek odaları biraraya gelmekte, mitingler gerçekleştirmektedir. Ne var ki daha büyük eylemlerden, özellikle de üretimi durdurmaya yönelik eylemlerden uzak durmaktadırlar.

Sendikaları ve meslek örgütlerini tabandan zorlayacak örgütlenmelerin olmayışı ise, en önemli eksiklik olarak ortada durmaktadır. Başta işyeri komiteleri olmak üzere, taban örgütlenmeleri yok denecek kadar azdır. Son dönemde çeşitli bölgelerde kurulan platform ve komiteler, önemli adımlar olmakla birlikte, esas olarak sınıfın kendi taban örgütlerini kurması, belirleyici olacaktır.

* * *

2008’in son aylarında krize karşı yükselen mücadele, İsrail’in Gazze’ye saldırısının ardından, savaşa karşı mücadeleyle de birleşmiştir. Türkiye, Irak işgaline karşı da büyük eylemlere sahne olmuştu. ABD karşıtlığının yüzde 90’lara varan oranıyla, dünyada en yüksek olduğu ülkelerden biridir. Elbette bunda dinci gericiliğin de payı vardır. Çünkü ABD ve İsrail karşıtlığı, dinci gericiliği de karakterize eden yönlerden biridir. Daha uygun ifade ile tabanlarına verdikleri görüntü budur. Gerçekte gericilik her zaman emperyalizm tarafından beslenmiş ve büyütülmüştür. Bunun en somut gö-

rünümü, bugünkü AKP hükümetidir. İsrail'in saldırısının ardından yağıp gürleyen Başbakan Erdoğan, diğer taraftan İsrail'le ilişkileri iyi tutmak için elinden geleni yapıyor. Bu yönde kitlelerden gelen talepleri ise, duygusal tepkiler olarak nitelendirip geçiriyor. AKP'nin öncülleri Milli Selamet ve Refah Partisi için de aynı durum geçerlidir. Bunların hükümette olduğu dönemler, İsrail'le ikili anlaşmaların en fazla yapıldığı dönemlerdir.

Ortada böyle onlarca örnek dururken, dinci-gericilik, İsrail'in Gazze'ye saldırısının ardından yine sahnededir. Başta camileri kullanarak kitleleri etkilemekte, onları yönlendirmektedirler. Din sömürüsüyle yine yardım kampanyaları açılmış ve Deniz Feneri gibi ipliği pazara çıkmış kurumlar bile bu sayede yeniden ortalığa çıkar olmuştur. Camilerde bizzat Diyanet İşleri'nin hazırladığı fetvalar okunmakta, cami çıkışları eylem yeri haline getirilmektedir. Buralarda toplananlara, devletin kolluk güçlerinden de en küçük bir rahatsızlık gelmez, aksine teşvik edilirler. Ne var ki, devrimci-demokrat kesimlerin Filistin'e destek eylemleri bile yine polis saldırısına uğrar. Bu bile, dinci gericiliğin Filistin'le dayanışmasının sahteliğini ortaya koymaktadır. Son eylemler de bir kez daha göstermiştir ki, en tutarlı anti-emperyalistler komünist ve devrimcilerdir. 68'lerden bu yana Türkiye devrimci hareketi, Filistin'le dayanışma içinde olmuştur. Hem de gidip birlikte savaşıacak denli aktif bir destek ve dayanışmadır bu.

İsrail'in son saldırısının ardından yükselen protesto eylemlerinde dinci gericilikle devrimcilerin eylemleri içiçe girmiş görünmekle birlikte, bu gerçekleri unutmamak ve unutturmamak gerekir. Bugün dinci gericiliğin daha geniş kitleleri etkileme olanağı vardır. Sınırlı güçlerine rağmen komünist ve devrimciler, bulundukları her yerde Filistin'le dayanışma eylemleri örgütlemişler ve bu eylemlerde sloganlarıyla, duruşlarıyla farklarını ortaya koymuşlardır.

Filistin'le dayanışma eylemlerinin krize karşı yükselen mücadeleyi gölgelemesine de dikkat etmek gerekir. Buna en çok burjuvazinin sevineceği aşikardır. İsrail'in Gazze'ye saldırısıyla birlikte, işten atılan işçilerin eylemleri ikinci plana düşmüştür. Daha önce burjuva basının bile görmek zorunda kaldığı bu eylemler, son haftalarda iyice gözlerden uzak tutulmaktadır. Buna izin verilmemeli, bu tuzağa düşülmemelidir. İşçi ve emekçiler,

Son eylemler de bir kez daha göstermiştir ki, en tutarlı anti-emperyalistler komünist ve devrimcilerdir.

68'lerden bu yana Türkiye devrimci hareketi, Filistin'le dayanışma içinde olmuştur. Hem de gidip birlikte savaşıacak denli aktif bir destek ve dayanışmadır bu...

İsrail'in Gazze'ye saldırısıyla birlikte, işten atılan işçilerin eylemleri ikinci plana düşmüştür. Daha önce burjuva basının bile görmek zorunda kaldığı bu eylemler, son haftalarda iyice gözlerden uzak tutulmaktadır. Buna izin verilmemeli, bu tuzağa düşülmemelidir. İşçi ve emekçiler, elbette ki, Filistin halkına karşı yapılan katliama sessiz kalmamalı, bunu eylemleriyle ortaya koymalıdır. Fakat bu, kriz bahanesiyle burjuvazinin son aylarda arttırdığı saldırılara ve buna karşı başlayan eylemlere ilgiyi azaltmamalı; eylemler, "krize ve savaşa karşı" örgütlenmeli, kriz ve yarattığı sonuçlar mutlaka gündemde tutulmalıdır.

elbette ki, Filistin halkına karşı yapılan katliama sessiz kalmamalı, bunu eylemleriyle ortaya koymalıdır. Fakat bu, kriz bahanesiyle burjuvazinin son aylarda arttırdığı saldırılara ve buna karşı başlayan eylemlere ilgiyi azaltmamalı; eylemler, "krize ve savaşa karşı" örgütlenmeli, kriz ve yarattığı sonuçlar mutlaka gündemde tutulmalıdır.

İsrail'in Gazze saldırısı, Gazze ile sınırlı kalmayacak bir özellik taşımaktadır. İran'ın Lübnan'daki kolu Hizbullah ile Filistin'deki kolu Hamas, İsrail'i ve ABD'yi Ortadoğu'da bir hayli zorlayan ve her geçen yıl daha da büyüyen iki önemli örgüt durumundadır. İran'a saldırıya geçmeden önce bu iki kolun kesilmesi, en azından zayıflatılması amaçlanmaktadır. 2006 yılında Lübnan'a saldırı İsrail, 33 gün süren savaşta Hizbullah karşısında büyük bir yenilgi almıştı. Bu da İsrail'in Arap savaşında elde ettiği "yenilmez ordu" imajına önemli bir darbe vurmuştu. İsrail, Gazze saldırısı ile, bir yandan sarsılan bu imajını düzeltmek istiyor, diğer yandan da başta İran olmak üzere Ortadoğu ülkelerine gözdağı veriyor. Misket ve fosfor bombaları dahil her tür silahı kullanması ve pervasızlığı bunu gösteriyor. Aynı zamanda 20 Ocak'ta işbaşına gelecek Obama hükümetinin kucağına Ortadoğu'da yeniden yükselen bir savaş bırakıyor. Bütün bunların hesaplı, danişıklı olduğu ortadadır. ABD bir kez daha İsrail'i kullanarak Ortadoğu'daki savaşı yönetmektedir.

Bütün bu gelişmeler, 2009 yılının yeni emperyalist savaş açısından da önemli bir yıl olacağını gösteriyor. Obama'nın ilk yılı, ABD'nin İran saldırısının da yılı olabilir. Hazırlıkların bu yönde olduğu görülmektedir. Öte yandan krizin 2009 yılında kendini çok daha derin biçimde hissettireceği belli olmuştur. ABD, içine düştüğü bu krizden bir kez daha savaş yoluyla çıkmak isteyecektir. ABD'nin İran saldırısı ise, başta Çin ve Rusya'nın müdahil olacağı, açıktan bir dünya savaşını başlatabilir. Dolayısıyla 2009, kriz ve savaşın en şiddetli biçimde yaşanacağı bir yıl olacaktır. Bu da tüm dünyada krize ve savaşa karşı mücadeleyi yükseltecek, yeni Yunanistan'lar yaratacak, hatta yeni devrimler dönemi başlayabilecektir. Bu önemli sürece her yönden hazırlıklı olmak, hazırlıklı girmek gerekir. Çünkü gelişmelerin nereye doğru evrileceğinde belirleyici olan, öncülerin hazırlık düzeyi olacaktır.

* * *

Türkiye açısından 2009, Mart ayındaki yerel seçimlerle birlikte, hükümetin geleceğini de tayin edecek bir yıl olacaktır. O yüzden yerel seçimlerin anlamı ve önemi büyümüştür. Seçim öncesi ayyuka çıkan hilelerin nedeni de budur. Seçimlere aylar kala, burjuva klikler arasındaki çelişkilerin yeniden başat hale gelmesi de bunu göstermektedir.

Türkiye 2009 yılına, "Ergenekon davası" olarak adlandırılan iç kapışmanın yeni bir perdesiyle girdi. "10. dalga" denilen gözaltılarda, MGK eski genel sekreteri de dahil bir çok asker, bürokrat, profesör ve üstü düzey yargı mensuplarının evleri basıldı, tutuklananlar oldu. Bunun üzerine Genelkurmayın 6 saat toplantı yapması ve ardından Başbakan ile Cumhurbaşkanı'yla görüşmeleri, devletin üst düzeyinde yaşanan çatışmayı bir kez daha gözler önüne serdi. Ergenekon'un son dalgası ile birlikte, Susurluk'la bağları kurularak, toprak altından onlarca silah ve bomba çıkartılıp, suikast planları ortaya serilerek, kitle tabanı genişletilmeye çalışılıyor. Fakat Ergenekon adı altında Rusya-Çin emperyalistlerinin işbirlikçilerinin tasfiye edildiği daha net biçimde ortaya çıkıyor. Şimdi burjuva medya dahi, bu operasyonun başta ordu içinde olmak üzere Avrasyacıları tasfiye amaçlı yapıldığını söylüyor. Çünkü MGK eski sekreteri Tuncer Kılınç, görev yaptığı dönemde açıktan NATO'dan çıkılmasını istemiş, "yüzümüzü Rusya'ya, İran'a dönmeliyiz" demişti.

Başından itibaren bu sürecin yeni emperyalist paylaşım kavgasının bir uzantısı olduğunu söylemiştik. Kızırgan emperyalistler arası çelişkiler, işbirlikçilerine de yansıyor, bu da burjuva klik çatışması olarak su yüzüne vuruyordu. Türkiye gibi Ortadoğu-Kafkaslar-Balkanlar üçgeninde önemli bir yer tutan, savaşın merkezi durumundaki bir ülkede bu çatışmanın çok daha şiddetli kıran kırana geçmesi doğaldı. Fakat ne yazık ki, birçok devrimci örgüt, ne emperyalist savaşı ne de onun Türkiye'ye yansımasını görebildi. Aradaki çatışmayı, dünyadaki gelişmelerden kopuk sadece ülke içindeki bir çatışma olarak yorumladılar. Tam da egemenlerin göstermek istediği gibi "laik-dinci" çatışmasına indirgediler. Onlara göre AKP ile ordu çatışıyor. AKP, yeniyi, ordu ise eskiyi, "statü-koyu" temsil ediyordu. AKP sırtını palazlanan "Anadolu sermayesi"ne dayarken, eski konumlarını kaybeden burjuvalar, orduya dayanıyordu. Dahası, her iki

kesimin de ABD'nin kanadı olduğu söyleniyor, ABD'ye yaranma kavgası verildiği ileri sürülüyordu. Böylesine emperyalizmden, emperyalist hegemonya kavgasından, bunların işbirlikçileri ile olan bağından, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısından ve sınıfsal bakıştan kopuk, ayakları havada değerlendirmelerdi bunlar. Esasında burjuva liberal kesimlerin yaydığı manipasyonların etkisine girmekti. Öyle ki, "sol"un bir kesimi, ordudan yana saf tutup bu operasyonlara karşı çıkarırken, bir kısmı da operasyonların kontrgerillayı hedeflediği propagandasına kanaarak AKP'ye destek çıkabildi. Her iki durum da bağımsız devrimci bir duruş değildi. Şu ya da bu kesimin propagandasından etkilenerek birine yedeklenmekti. Geçmişten beri "ordu yanlısı" bir yönü bulunan Kıvılcımlı geleneğinden gelenleri ve TKP'yi bir tarafa koyarsak, başını ESP'nin çektiği, "ordu karşıtlığı" adı altında burjuva liberal etki altına girenler, devrimci saflarda daha fazla kafa karışıklığına neden oluyordu. Öyle ki ESP, "Bu kadar yetmez" diyerek AKP'nin daha fazla ilerlemesini istiyor, Ergenekon'a müdahil olabilmek için kampanyalar düzenliyordu. Bütün bunlar da "reel politika" adına yapıliyordu. Bu kavgayı burjuva klikler arası kavga görüp her iki kesime karşı mesafeli duranları "apolitiklikle" suçlamaya kadar işi götürdüler. Bu operasyonun arkasında ABD'nin olduğu ve Çin-Rus kanadının tasfiye edildiği iyice açığa çıkınca ve artık herkesin diline düşünce, ancak uyanabildiler. Fakat yine her zamanki gibi tek bir özeleştirile bile yapmadan... Böyle olduğu için de kafa karışıklığı halen sürüyor.

İşin temeline inmeden, popüler olana, ortalıkta en fazla dolaşan tezlere rahat etmenin, onlara göre politika belirlemenin, kaçınılmaz sonucuydu bunlar. Kendilerine verdikleri sıfat ne olursa olsun, burjuva politikalarına yedeklenmedi bunun adı. Gerçekler bir bir ortaya çıkınca da böyle boşa düştüler, şaşaladılar ve nasıl çevireceklerini bilemez oldular. Oysa politikada dürüstlük, yapılan yanlış kabul etmek ve nedenlerini irdelemektir. Ancak bu şekilde benzer hatalara düşmekten kurtulunur. Böyle yapmayıp kıvırtmaya kalkışıldığında, hataların köküne inilemez ve farklı bir olayda aynı yaklaşımlar yeniden görülür. Bunu 12 Eylül sürecinden bu yana değişik aşamalarda her defasında görüyoruz. Şimdi de değişen bir şey yoktur.

Yaklaşan yerel seçimlere ilişkin taktikler de bunun bir versiyonudur. Esasında

Telekom greviyle 2008 yılına giren Türkiye işçi sınıfı, yılın son aylarını krize karşı eylemlerle geçirmiş ve 2009 yılına fabrika işgalleriyle girmiş bulunmaktadır. Bu, uzun bir süredir gerileme ve durgunluk içinde olan işçi ve emekçilerin silkinışı, yeniden harekete geçişidir. Aynı zamanda 2009'un, çok daha büyük eylemlere gebe olduğunun da işareti-dir. Elbette eylemlerde birçok eksiklik vardır. En başta komünist ve devrimci önderlik boşluğu, her aşamada kendini hissettirmektedir... 2009, kriz ve savaşın en şiddetli biçimde yaşanacağı bir yıl olacaktır. Bu da tüm dünyada krize ve savaşa karşı mücadeleyi yükseltecek, yeni Yunanistan'lar yaratacak, hatta yeni devrimler dönemi başlayabilecektir. Bu önemli sürece her yönden hazırlıklı olmak, hazırlıklı girmek gerekir. Çünkü gelişmelerin nereye doğru evrileceğinde belirleyici olan, öncülerin hazırlık düzeyi olacaktır.

artık taktik de dememek gerekir. Bu kesimler için, yerel ya da genel fark etmeden tüm seçimlere bağımsız adaylarla girmek, tartışmasız bir politik hat olmuştur. Hatta DTP gibi reformist partilerin listesinden, ya da yine reformist partilerden oluşan "seçim blokları"nın adayı olarak girmekte bir sakınca görmemektedirler. ESP, uzun bir süredir bu bloklara girmek için çırpınmıştır, fakat başaramamıştır. En nihayet 29 Mart seçimlerinde muradına ermiş olarak, reformistlerle birlikte seçim bloku içinde yer almıştır. Bu bloka geçmişte her koşulda seçimleri boykot eden bir gelecekte gelenlerin ve daha önceki seçim dönemlerinde devrimci bir çizgi izleyenlerin de girmesi, reformizmin devrimci saflarda artan etkisini göstermesi bakımından çarpıcı ve düşündürücüdür. Emperyalizme ve faşizme karşı mücadelelenin, reformizme karşı da verilmesi gerektiği ve bunun günün acil bir görevi olduğu, son gelişmelerle birlikte bir kez daha ortaya çıkmıştır.

2009'un ilk günlerinde yeniden alevlenen burjuva klik çatışmaları, yerel seçimlere doğrudan yansıyacak ve kolların paylaşıldığı bir arenaya dönüştürecektir. AKP'nin şu ya da bu oranda güç kaybı, erken genel seçim tartışmalarını getirecek ve AKP hükümetini düşürmenin vesilesi yapılacaktır. Böylesi bir it dalaşına alet olmamak gerektiği açıktır. Yerel seçimlerde ajitasyon ve propagandamızın eksenini de düzen partilerin teşhiri oluşturmali, yaşanan klik çatışmasının gerçek yüzü ortaya serilmelidir. Ve tabi ki, yıla damgasını vuran kriz ve savaş esas alınmalı, kitleler bu yönde bilinçlendirilmeli, örgütlenmeli ve daha büyük eylemler için hazırlanmalıdır.

Yerel seçimlere bakışımız ortadadır. Devrimcilerin, güçlü oldukları yerlerde tek bir aday etrafında toplanıp, onu desteklemesi, başından beri savunduğumuz ve yaşama geçirdiğimiz bir tutumdur. Bu da daha çok muhtarlıklar, belediye meclis üyeliği ile sınırlıdır. En fazla küçük ilçelerdeki belediye başkanlığı söz konusu olabilir ki, bunların da sayısı oldukça düşüktür. Bunların dışında Büyükşehir belediyeleri dahil her yerden aday göstermek ve buralardan gülünç oylar almak, ya da son anda reformist bir adayın lehine çekilmek, devrimcilerin saygınlığını düşürmekten başka işe yaramaz. Bugüne kadar böyle olmuştur, 29 Mart'ta da böyle olacaktır.

Seçimlere kazanma perspektifi ile gi-

rilir. Ya kazanacak ya da zorlayacak bir güç olunmalıdır. Aksi halde seçimler, komünist ve devrimcilerin güçsüzlüğünü gösteren, dahası prestijini sarsan bir rol oynamaktadır. Buna kimsenin hakkı olmamalıdır.

* * *

Yeni kavga yılına, kriz ve savaş gibi insanlığın iki büyük azılı düşmanı ile giriliyor. Bu bir yanda daha fazla işsizlik, açlık, katliam ve kıyım demek. Diğer yanda ise daha fazla mücadele, daha ileri biçimlerle halkların sokağa dökülmesi, ayaklanmaların patlaması anlamına geliyor. Hangisinin daha baskın olacağını ise, sınıf mücadelesinin düzeyi belirleyecektir. Dolayısıyla burjuvazi ile proletarya arasındaki uzlaşmaz çelişki, tüm çelişkilerin üzerine çıkarak bütün bir süreci kaplayacaktır.

Bu durum, hiç şüphesiz komünist ve devrimcilerin görev ve sorumluluğunu daha da arttırıyor. Yıllardır ayrı kanallardan akan işçi-emekçi hareketiyle devrimci, komünist hareketin birleşmesini, tek bir kanaldan akmasını dayatıyor. Bunun için gerekli olan zemini, çok daha uygun hale getiriyor. Bu durumu değerlendirmek, ilk başta biz komünistlerin görevidir. (...)

Kriz ve savaş ortamı, kitlelerin politikaya ilgisini daha fazla çeken, onları mücadelenin içine kendiliğinden sokan ortamlardır. Buna bir de seçim atmosferi eklenince, 2009 yılının daha ilk aylarının canlı bir politik atmosferde ve mücadele dolu geçeceği bugünden görülebilir... Bunun ilk yolu, direnişte olan işyerlerini sürekli ziyaret etmek, oradaki işçi ve emekçilerle bağ kurmak, onların sorunlarına kafa yorup çözümler üretmektir... Küçük de olsa atılan her adım, daha büyük adımların hazırlayıcısı olacak ve yeni insanlara, yeni alanlara açacaktır... Sıcak mücadele, direniş yerleri, değişim ve dönüşümü hızlandıran yerlerdir. İşçi ve emekçilerle kaynaştıkça, onları bilinçlendirmeye yönlendirmeye çalıştıkça, her kadro asıl değişimi kendi içinde yaşayacak kendisi değişip dönüşecektir...

2009 yılının ülkemizdeki işçi-emekçi hareketinin devrimci tarzda yükselmesi açısından, daha iyi geçmesi, bu yönde atacağımız adımlara bağlıdır... Yeni kavga yılına bu sorumlulukla girmeli, üzerimize düşen görevleri layıkıyla yerine getirmeliyiz...

Savaştıık! Savaşıyoruz! Savaşacağız!

*“Al ve savur benim de yüreğimi
Ufkuna kat, ateşlendir
Şekil ver bakışlarıma
Beni yalçın güzelliklerle kuşandır
Sarsılmaz yiğitliklerle donat
Sevgimi yenilmez, sevincimi üstün kıl
Düşmana öfkemi bile, gürleştür
Bilgimi rüzgarla aydınlat
Örgütüm al beni,
halkımla yeniden yarat...”*

